

مہر و ہوسام

(ناول)

غنی پرواز

A. H. Muneer
2001

مہر ۽ مہوشام

(ناول)

غنی پرواز

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

درستين حق ۾ بلوچي اڪيڏمي ڪونٽهءَ

اے ڪتاب ۽ بلوچي اڪيڏمي ڪونٽه ۽ اجازت ۽ ابيد بها ڪنگ، هر رنگه ۽ ڪه
چھاپ بويگ گيگاں ڪنگ، چھاپ ڪنگ، رجائڪ ڪنگ، چھرو بدل آرگ ۽ اجازت نه
انهت تاوھديڪه ۾ چوشين مقصد ۽ چھ بلوچي اڪيڏمي ڪونٽه ۽ اجازت گرنگ مه بيتھ

اولي رند — ۲۰۰۰ ۽

چاپ جاھ — ڪلات پريس ڪونٽه

دانگ — ۵۰۰

بها — ۱۲۰ ڪلدار

تسلیمہ نسرین

۶
نام
۶

(۱)

آئی ۽ لوگ ماں گوادری ۽ پدی زر ۽ دیم ۽ سڑک ۽ رودرائکی نیمگا آت۔
 آئی ۽ عادت آت کہ هر جبل بیگاہ ۽ دیوان جاہ ۽ گورپچانی دروازگے چچ کُت ،
 دروازگ ۽ دپ ۽ کرسی یے جت ۽ نشت ۽ زر ۽ ندرگ یے کُت۔ آئی ۽ دیم ۽
 رُو ۽ روچ ۽ درپشتہ نوک ورنائیں بچکاں لسیبی گد پر آت ۽ پُٹ بالی اش
 کُتہ لہتیں ورناء ورنش ۽ ہاتر ۽ حج و تاگ کُتہ ورناء، کماش، پیز جنین، مردین
 ۽ چکاں ایوکا یا ٹولی ٹولی ۽ زر کبر ۽ گوراں تر ۽ تاب کُتہ برے برے لہتیں
 ورناء نوک بالگیں بچک ۽ جنکاں زر ۽ آپ ۽ ہم مان دات ۽ گوں چولاں لیب
 کُت، یا آپ ۽ توکا بک اش وارت ۽ در انک انت۔ پدا روچ ما زر ۽ سربر ۽ سر

بوت، زرد و سر ترات ۽ مازر ۽ امیر بکنت۔ روچ ۽ امیر روگ ۽ ندارگ ۽ رند۔ آ
 پاد اتک، زر ۽ کر ۽ شت ۽ آئی ۽ دیم ۽ دراجی ۽ سیل و سواد ۽ لگنتہ کنار ۽
 اوشا نگلیں یدار ۽ لانچانی، ۽ آبانی گور ۽ نشنگلیں ۽ اوشا نگلیں مردمانی، دیم ۽ گوزاں
 بوت ۽ باتیل ۽ کوہ ۽ بن ۽ سر بوت، ۽ پدا لوگ ۽ داتریے کت۔

آبانی لوگ ۽ گور بچانی نیمک ۽ لوگ گو حرام نامیں ازگاریں مردے نیگ
 ات کہ برے آئی ۽ توکا کرمی والا حاندان ۽ مردم نشت انت ۽ برے حالیک ات
 — چیزے مدت ۽ حالیک بوگا رند، آ روچاں یک جنین آدمے، گوں کساں
 سالیں پکچے ۽ ۰ ۰ کماشیں مردے ۽ ۰ ۰ اتک و نشت —

یک جبل بیگا بے ۽ ۰ ۰ آوتی عادت ۽ پدا دیوان جاہ ۽ دیم ۽ کرسی ۽ سر ۽
 نشنگ ات ۽ زر ۽ ندارگ ۽ کنگا ات، کہ کش ۽ لوگ ۽ مزنیں دروازگ ۽
 بر مش کت، آئی ۽ پے بے ارادہی کش وکائی چار ات۔ همسانگلیں جنین ڈن ۽ در
 آھکا ات۔ آوش و ش ۽ درانک، دروازگ یے تکہ دات ۽ دیم پے زر ۽ رو گپت۔
 آئی ۽ یک شلہ نیں سبزیں جار جٹ ۽ سرو پا پرات، سبزیں ویل ۽ گشاں گٹ ۽
 ات ۽ سبز بندیں سینڈل پا ۽ ات ۽ چرائی ۽ کش ۽ گو ستہ کش و کائی کلابے
 آئی ۽ نیمگ ۽ چار ات، آئی ۽ ہم کچھے سر چست کت ۽ چار ات۔ جنین آدم ۽
 حاس دگوش نہ کت، بے مردیں آدم ۽ دگوش همائی ۽ نیمگا ات۔ جنین آدم،
 مردیں آدم ۽ نذرانی توکا زر ۽ کر ۽ شت، دمانے اوشات ۽ زر ۽ ندارگ یے

کُت، ۽ پدا ديم ۽ باٽيل ۽ کوه ۽ سيل و سواد ۽ کنناں بوت ۽ شت ۽ سست ۽ پدا
 و اتر ۽ کُت، ۽ مردیں آدم ۽ ديم ۽ گوزاں بوت، آئی ۽ نيمگا پدا کلا ۽ چار اتے،
 ۽ وٽي لوگ ۽ مزنيں دروازگے چچ کت ۽ تما پُترت — گوں جنين آدم ۽ لوگ ۽
 پُترگ ۽ روج هم اير شت ۽ مردیں آدم چه وٽي جاگما پادا اٽک ۽ ديم ۽ زر ۽ ره
 گپت ۽ هيلاني کنناں بوت ۽ باٽيل ۽ نيمگا شت۔ بلے مرچي آئی ۽ پکر و هيلاني زر ۽
 یک کٽے بيل و آلاڙ اٽلگ ات۔ پدي زر ۽ ٿمب ٿمب مان ات — بلے آئی ۽ پکر
 و هيلاني زر ۽ توار ۽ پدي زر ۽ توار وٽي چير ۽ گار کٽنگ ات۔

”اے سکنيں ماڏرن ۽ ايڏوانسيں زالے۔ وانندھيں شهري جنينے مالوم
 بيت — باريں کٽج ۽ مردم انت؟ نام يے کٽے انت؟ کٽي جي انت؟ سيريے
 کٽنگ ياناں؟“

پدا اے ندارگ آئی ۽ زند ۽ بہر بوت انتہ ہر جہل بیگاہ ۽ ، وھدے آ
 وتی دیوان جاہ ۽ دیم ۽ کرسی ۽ سر ۽ نشت ، تہ پیسرا زر ۽ ندارگ آئی ۽ دیم ۽ اٹک
 ۽ چریشی ۽ رند ، آ جنین گوں سبزیں پوشاک ۽ سینڈلاں چہ لوگ ۽ دراتک ۽
 چرائی ۽ کش ۽ گوزان ۽ کش و کائی کلابے آئی ۽ نیمگا چاران ۽ دیم پہ زر ۽ شت
 — دمانے زر ۽ کتر ۽ اوشات ۽ ندارگے کت ، پدا سیل کنان ۽ باتیل ۽ نیمگا شت ،
 ۽ سستے ۽ رند واترے کت ۽ آئی ۽ دیم ۽ گوزان ۽ ، آئی ۽ نیمگا کش و کائی
 کلابے چاران ۽ ، لوگ ۽ شت گوں جنین ۽ لوگ ۽ پترگ ۽ روج ایر شت ، آ
 پدا اٹک ۽ دیم پہ زر ۽ باتیل ۽ کوہ ۽ ٹیلانی کنان بوت ۽ شت ۽ دمانے ۽ رند واتر

یے کُت۔

یک بیگاہے آئی ء گوں اے ندرگانی گندگا ، اناگما ہنچو مات ، گشے
جنین گوں وتی سبزیں پوشاک ء سینڈلاں سبزیں زر ء جنین چک انت کہ
بیگاہ وتی پیریں مات ء ہال پرسی ء روت ء پہ گے واتر کنت ۔ وھدے کہ آ
وت یک ہنچیں مردے کہ وتی قیمتی نیں چیزے ماں زر ء کش و گوراں گار کُتنگ
ء ہر بیگاہ پرا چیز ء شوہاز ء روت ، بلے ہر رندا ، پہ بے سوبی واتر کنت۔ پدا چرائی
ء دل ء یک ہلے ء باھند کُت کہ

”دریگتیں یک بیگاہے مناں وتی گاریں قیمتی چیز دست بکپیت ء من

وتی شوہاز ء سوب مند بہاں — دریگتیں ہنچو بہیت ؟“

”من دمانے ء تئی کر ء نشت کناں ؟“ آ جہل بیگاہ ء ، آ وتی دیوان جاہ ء

دیم ء کرسی ء سر ء نشتگ ات ء پکر وھیالانی جہلیں زر ء اوژناگ کنتگا ات ، کہ
’ناگما یک توارے ء آ چہ پکر وھیالانی جہلیں زر ء در کُت — آ یک سکین
وشیں توارے ات — وشیں جنینی توارے ۔ آئی ء دگوش کہ توار ء نیمگا
ترنت ، تہ دہستے کہ زر ء جنین چک آئی ء راستی نیمگا اوشتانگ ء ، پہ بچکندگ آئی
ء نیمگا چارگا انت ۔ آئی ء پہ گشادی ہیال کُت کہ آ لیونارڈو ء شاہکاریں عکس
مونالزا وانہ انت ، بلے چرائی ء انگت دیما تر انت ۔ ء آئی ء دیم ء بچکندگ
مونالزا ء بچکندگ نہ انت ، بلے چرائی ء ہم شر تر انت —

”جی؟“ چرائی ء دپ ء پ ہیرانی دراتک۔

”من تراھے جست ء اناں کہ دمانے ء تسی کَر ء نشت کنناں؟“ آئی ء

گوں ہما بچکندگ ء، درائینت۔

”ہو — پرچہ نشت نہ کنئے۔“ گیشتر پہ گل ء، کئے پہ بہ و بکڈی،

چرائی ء دپ ء دراتک۔ ء پدا گشاد گشاد ء پاد اتک —

”اے کرسی ء سر ء تو بنند، من وتی واستادگہ کرسی یے کاراں۔“ آئی ء

گشت ء پہ اشتاپی نشت ء چہ دیوان جاہ ء دگہ کرسی یے آورتے — ہرڈک

سُبکین آرام کُرسی انت۔ آانگت ہما ڈول ء اوشانگ ات۔

”پلیز، بنند —“ مردیں آدم ء اولی کُرسی ء نیمگا پہ دست اشارہ کت

”No, Never, Please۔“ تو وتی کرسی ء سر ء وت بنند۔ جنین آدم ء

ہم اولی کرسی ء نیمگا پہ دست اشارہ کت۔ پدا نرم نرم ء پکائیں تلو ء سر ء سر

کپت ء دومی کرسی ء سر ء نشت — ”داں کہ من سک لاچار نباں، دگر ء

سیٹ ء سر ء نہ ننداں۔ اے منی کوھنیں عادت انت۔“

”اے شتریں عادتے —“ مردیں آدم ء اولی کرسی ء سر ء نشت ء

درائینت ”بلے —“

”بلے برے برے اشی ء سر ء عمل بیت نہ کنت۔“ مردیں آدم ء کہ

ہبرگوں "بلے" کچی کت۔ جنین آدم ء پورہ کت۔

"گوادر کسانیں جاگے ، بلے پہ سیل و سواد ء باز شر انت۔ باتیل ء کوہ۔

مزین زر ، پدی زر ، دمی زر ، دکہ ء دگہ باریں کجام کجام شریں جاگہ

است انت کہ ندار گے لائک چارگ انت —

"تو اسلآن کج ء مردم ء؟"

"یک نیمگے حمد ء مردماں ء دومی نیمگا کراچی ء —"

"چونیا؟"

"ایڈول ء کہ منی پت حمد ء مردم بیتگ — بلے مات کراچی ء مرد

انت —"

"تئی پت ء نام؟"

"ماسٹر مراد محمد؟"

"تو بزاں ماسٹر مراد محمد ء چک تے؟"

"ہو — بلے زاناں تو منی پت ء زانے؟"

"جی ہو — سالے ء کساس ء منی استاد ہم بیتہ۔"

"تو بزاں منی پت ء شاگرد ء؟" جنین آدم ء پہ وشئی ء بکلندگ

گشت —

"ہو —"

”تئی نام اسد اللہ انت ناں؟“

”ہو —“ مردیں آدم ء سر سُرنت

”تئی کسب چی انت؟“

”ماہیگ ء بیچار —“

”تئی بیچار کجا بیت؟“

”من ء منی ڈولیں دگہ لہتیں در نیامی درجہ ء بیپاری ، چہ گوادر ء نیادی

ء پشک ء پاگاس ء اشانی گوش ء لاکاں زورین ، ء کراچی ء سیلون ء دیم دئیں

— تئی نام ء کسب؟“

منی نام شاہدہ انت — ء من گرلز ہائی سکول گوادر ء ایس ایس ٹی

جزلاں —“

”تو بزاں وتی پت ء کسب برجا داشتگ؟“

”ہو —“ آئی ء سر سُرنت ء گشت ”باز دیر بیت ، پمیشکا موکل

لوٹاں —“ ء پدا پاد اٹک ء سیل و سواد ء رہ گپتہ

ء چرائی ء روگا رندا اسد اللہ ء مارات کہ آئی ء ہنچو لہرزاٹگ کہ مہمان

یے سلاہ ہم جت نہ کتنگ — پدا مہمان ہم کجاہ درجہ ء ؟ اولی درجہ ء کہ آئی

ء مجلس ء مردم سیر نہ بیت — آئی ء ہیال کت کہ آگن آ پدا ہمے ڈول ء اٹک ء

منی کبر ء نشت ، گڑا من الم ء آئی ء سلاہ جنناں — بلکس آئی ء خدمت ء

کناں — کم چہ کم شربتے یا چایے وا وارینانے۔ چونیں شر رنگ ۽ وش روئیں
 جنینے۔ شالا اے مدام ھے ڈول ۽ منی گور ۽ بئیت و بندیت ۽ گوں من ھنچیں
 وشنیں بجلس بکنت۔ اشی ۽ اُمیت وا است انت۔ اُمیت بلاھیں چیزے —
 اُمیت ۽ سر ۽ دنیا زندگ انت۔ ۽ گوں ھے وشنیں ھیالاں آئی ۽ پہ بے ارادہی
 بچکند ات۔ ۽ اے بچکندگ آئی ۽ بھمیں دیم ۽ شنگ و تالان بوت ۽ تادیر ۽ برجا
 بوت —

آئی ء پانزدہ سال ء پیسہ سُر کتنگ اتہ ء چار چکّ یے است ات ۔
 بے آوت وانندھیں مردے ات، وھدیکہ آئی ء زال ناوانندھے اتہ آئی ء سُر
 ء وھد ء واوتی ء وتی زال ء نیام ء اے پرک ہاس نہ مارستگ اتہ چیاکہ آ
 وھد ء گوادر ء وانندھیں جنک ء جنین بیگواہ بوٹگ ۔ بے سُر ء رند وھدے
 آئی ء وتی لوگ ء بے استزای، زال ء ناسریدی ء دگہ وانندھیں جنین آدم
 دیست انت، گڑا آئی ء وتی ء زال ء ناسریدی ء دگہ وانندھیں جنین آدم دیست
 انت، گڑا آئی ء وتی ء زال ء اے پرک ماراتہ پدا ہم، مرچی چہ شاہدہ ء گندگ
 ء رند، آئی ء اے پرک چہ پیسری ء ہم باز گیشتر ماراتہ ۔ ء پدا آئی ء ہنچو
 حلتک بوت، گشے زاناں آئی ء باتن ء توکا یک زرے چول جننگا انتہ پدا آئی ء

حکمت بوت، گشے اے زر مست انت۔ ۽ پدا آئی ۽ هلکت بوت، کہ اے زر۔
 توپاں کنگ۔ آئی ۽ اے درست سگت نہ کت انت۔ پمیشا پہ بے وتی پاد اکت۔
 دیوان جاہ ۽ پُرت ۽ اودا جنگیں تہت ۽ سر ۽ وپت ۽ آہ و افسار ۽ کشنگا
 لگت۔

دوی سہا ۽ سر ۽ کہ آ چو ندای ۽ نیادی ۽ بکاراں شت، تہ آئی ۽ دل و
 دیم، گشے اودا نہ انت۔ آئی ۽ دیم ۽ رُو ۽ ماں نیادی ۽ ماہیگ لیلام بوگا ات، ۽
 بکاراں ماہیگ تل ونگ، واد جنگ ۽ بندل کنگ بوگا ات، بلے آئی ۽ حج سما
 نیست ات۔ آچرے چیزاں ہنچو نا دلگوش، ۽ وانگ ات کہ آئی ۽ رُو و دم بند
 انت۔ امبرہ ماں بکاراں گوں کارچی، وادی ۽ بندلیاں باز مسکرایے کنگ۔ بلے مرچی
 حج ہبری و حالی نہ ات۔ بازیں مردے ۽ آئی ۽ اے جاور مارات۔ حاسیں سورت
 ۽ آئی ۽ شتیدار، ہمراہ ۽ نزدیک تریں دوست نثار ۽ جمیل چہ بکارے ۽ ذن
 در آہگا انت، تہ نثار ۽ چرائی ۽ پہ ہمدردی ۽ مسکرا جت کت۔

”چے متلب؟“ اسد اللہ گشے چہ واپ ۽ گڈ ات۔

”مرچی تو پہک وانگ ئے۔۔۔ گپ چی انت؟“ نثار ۽ پدا جت کت۔

”گپ حج نیست۔“ اسد اللہ ۽ چہ حاسیں گپے ۽ بوگا انکار کت۔

”گپے وا الما است۔“ جمیل ۽ در اینت۔

”وگہ حاسیں گپ نیست۔ منی سر کئے درد کنگ انت۔“ اسد اللہ۔

ھیال کُت ۽ نامہ یے درگیتک۔

”گڑا چو کنیں، برویں ہوٹلے ۽ چایے وریں، تاکہ تئی سر ۽ درد
بروت۔“ نثار ۽ وتی راستی دست نرم نرم ۽ اسد اللہ ۽ چپی کوپگ ۽ جت ۽
سلاہ دات۔

”مُرک ۽ ہوٹل ۽ برویں، وشین ساز و زمیلے ہم گوشداریں“ جمیل ۽
سلاہ دات۔

سہ نیں دوست اسد اللہ ۽ چچیرو گاڈی ۽ سوار بوت انت۔ ۽ گوادر ۽ تنک
۽ ریک شانیں دمکاں گوازیناں بوت ۽ مُرک ۽ ہوٹل ۽ نزدیک ۽ سر بوت انت۔
گاڈی یے یک کتر ۽ داشت، ۽ ایر اٹک انت ۽ ہوٹل ۽ پُترت انت۔ ہوٹل ۽
پُترگ ۽ وهد ۽ آہاں دیست کہ قبلہ تی بنجانی سر ۽ دو سہ سیاسی مردم سیاسی بن
گپے ۽ سر ۽، ۽ رودرائکی بنجانی سر ۽ سہ چار لبزانکی مردم لبزانکی بن گپے ۽ سر ۽
باوست کننگا انت۔ گوں آہانی گندگ ۽ باوست یے بند کُت۔ آ سہ نیں دوست
در نیامی بنچے ۽ سر ۽ نشت انت۔ گوں سیاسی ۽ لبزانکی مردماں جوڑی اش کُت۔ ۽
دگوش یے ٹیپ ریکارڈر ۽ نیمگا گور کُت، کہ نصیر ۽ کیسے دپا اتے۔ دمانے ۽ رند
شیرچاہ اٹک انت ۽ دشین ساز و زمیل ۽ ہمراہی ۽ آہانی دل یے تازہ ۽ ارواہ یے
دشنود کُت انت۔ ۽ پدا آ پے گلے پاد اٹک انت ۽ دیم پے لوگاں رہ گپت انت۔

”ہیلو، مسٹر اسد!“

”ہیلو، شاہدہ!“

”How are you?“

”I am fine, and how are you?“

”I am fine too.“

”تھی دل ۽ گوادر ۽ مرچیکیں موسم چون انت؟“ شاہدہ ۽ ننگ ۽ رندہ

اسد اللہ ۽ چرائی ۽ جست کتہ

”سکین دشین موسمے۔“ شاہدہ ۽ سر پہ گوئے سرنیت ۽ پتہ دات ۽ پدا

درائنت ”من دنيگا گوادور ۽ باز ٺم وحد گوازينتگ ۽ اڪ ٺمٺين وحد ۽ من
چدو پيسر ادا چشيش و شين موسم نه ديسنگه مناچ ائنت هم نه بيتگ كه جون ۽ ۽
۽ گوادور چو وش بيت —“

”اسلا اے دو شيلين حور ۽ اثر انت — چونائي ۽ گرماگ ۽ گوادور گرم
بيت — بلے وحدے حور بگواريت. گزا موسم بدليت ۽ سک وش
بيت —“ اسدالله ۽ نمبين زمين ۽ نيمگا چم شانگ دات انت ۽ پدا شابه ۽
نيمگا چارات ۽ گشت ”حال کن باري تو رندا گوادور ۽ دگه کجام کجام جاگه ديسنگ
انت —“

”مئي ديسنگين جاگه دنيگا همما پيسريگين انت — بزاں پدي زر . دئي زر .
دکه ۽ باتيل ۽ سر — من ادا انکت ۽ نوکال رو آ ۽ داستا گاڏي لوئيت ۽
الکاپس همراه هم لوئيت —“

”کسانيس بچک ۽ پيرين مرز تئي چي انت؟“

”کسانيس بچک مئي برات انت — همدا . اسکول ۽ وانگا انت —“

”چنٺي جماعت ۽ ؟“

”بسپتئي ۽ —“

”۽ پير مرد؟“

”اے مئے گريهين سياوت — مات ۽ مئے همراهن ۽ ديم دانگ گون کر

ہمدان کار و روزگارے ہم بکنت ، لوگ ، مارا ہم مدت بکنت۔ پہ کار و چلو پکے ،
پہ پانگیء —

”شمامے مہمان ات — پناہر ڈولیں کارے بیت بکنت —
”گوں تو گاڈی است؟“

”ہو ، ہر جاگے بلوئے ، من شمارا براں —

”مہربانی — من گوادریہ ہاس حاسیں جاگماں چارگ لوناں —
”کدی؟“

”ہر وھدے روگی بہیت ترا حال دیاں — شاہدہ ، پہ بچاندگ
درائنت ”بلے ترا زانا تیب ۽ سیل و سواد و تش نہ بیت؟“

”بلے!“ اسد اللہ ۽ پہ ہیرانی پسہ دات ۽ پدا جست کنت ”چیا زانا؟“

”من ہر بیگاہ سیل و سواد ۽ درکایاں — بلے تو مدام ہنہ جاگما نشنگئے

— ۽ سیل و سواد ۽ گندگ نہ بئے —

”منی ۽ تئی سیل و سواد ۽ وھداں پرک انت — تو کہ سیل و سواد ،

واتر کئے ، گزرا من سیل و سواد ۽ درکایاں —

”منی ۽ تئی سیل و سواد ۽ وھدانی اے پرک — ختم بیت نہ کنت؟“

شاہدہ ۽ وتی تم پرانی ۽ دیم ۽ سک دات انت ۽ سرا تا پادا ہستے بوت ۔

”تئی متلب — جی انت؟“ اسد اللہ سرپد بُوگ ۽ نہ بُوگ ۽ نیا مجن ۔

لونجان بوت ء وتی جیم یے گول آئی ء چنھاں ڈکر نیت انت۔

”متلب ہمیش انت کہ من ء تو همراہی ء چیا سیل و سواد ء مروئیں“؟

”همراہی ء؟“ آھیران بوت، چیا کہ آئی ء اے ہبر ء ہج گمان نیت

ات۔

”ہو! همراہی ء۔“ آئی ء زور دات ء گشت ”من زاناں کہ اد ء رسم و

رواج دگر انت، بلے من وا کراچی ء مردماں، کراچی ء وننگ ء همود ء چاگرد ء

رستگ و مزن بیتگاں۔ پن تنی همراہی ء چہ پرک کپیت؟“

”منان پ تہی همراہی ء ہج اعتراض نیت۔“ آئی ء دل چہ گل ء سر

رچ بوت۔

”گذا بسم اللہ کن۔“ شاہدہ پا داتکد

”بلے بسم اللہ۔“ آئی ء ہم جہ جت۔ آ مرچی ہم شاہدہ ء سلاہ جنگ یا

حذمت کنگ ء بلے حیاں بوت۔

شاہدہ، حہر بیگا، ء ور ء، ہر چیگیں بیگا ء ہم، سبزیں جار جٹ، ء سرو پا پر

ات، سبزیں وین ء گشانے گٹ ء لونجان ات ء سبزیں سینڈل پا دات۔

وحدے کہ اسد اللہ ء ناسی دپیں سرپا پر ات اسپتیں ربڈی چنہ پا دات ء

دراجیں مود پُشت ء رستگ اتنت۔ دوئیں پہ کش ماں کشی ٹیلانی کنان، زر، کتر

نشت انت۔ دمانے اوشمات، زر، نزارک یے کت، چہ اویہ پہ بتیل، کور ء

رہ گپت انت۔ آہانی راست ۽ چپ ۽ مردم گوزان ۽ آہاں روک روک ۽ چاران
 اتنت۔ لہتین ۽ سلام ہم دات ۽ لہتین ۽ پہ تزن۔ بچکند ات ہم۔ شاہدہ ۽ ہج کمار نہ
 کت، البت اسد اللہ ۽ دل ۽ جہزگ و مارگانی زرے چول جننگات۔

مے ہمراہی ۽ بارہ ۽ باریں مملوک چے ہیال کنت؟ چے گشیت؟ ۽
 وھدے منی جن ۽ چکآن مالوم بہیت تہ آگول من چون کن انت؟ آیا گتہ و
 آزاری کن انت یا ناں؟ زھر بنت یا ناں؟ چشیں پد منگلیں ہندانی ناوانندہ ۽
 ناسرپدیں جنینانی ہاسیں سگ و برداشت و نیست، گڑا چرے جنیناں شری ۽
 امیت کجا کشگ بیت؟

”گوادر چوں ڈولدار انت؟“ شاہدہ ۽ یک نذرے پدی زر ۽ باتیل ۽ نیمگا
 چارات ۽ پہ ہلے درائنت۔

”جی؟“ شاہدہ ۽ توار کہ اسد اللہ ۽ گوشاں کپت، تہ آچہ وتی ہیالانی
 لوپ ۽ درلگشت، بلے آئی ۽ ہبر ۽ سرپد نہ بوت۔

”من گشت، گوادر چوں ڈولدار انت؟“ شاہدہ ۽ آئی ۽ وانگی مارات ۽ پہ
 بچکندگ گشت۔

”اگن گوادر ۽ اسلی ڈولداری ۽ گندگ لوئے، گڑا چہ باتیل ۽ سر ۽
 بچارے“ اسد اللہ ۽ باتیل ۽ سر ۽ نیمگا دست شہاؤرت ۽ گشت —

”من باتیل ۽ سر ۽ شنگاں ۽ گوادر چہ بے نظیر پوائینٹ ۽ چارستگ کہ

چودا گوادر "X" ء شکل ء گندگ بیت۔ شاہدہ ء اسد اللہ ء نیمگا چارات ء گشت۔
 "ہیر، آوا شرانت، بلے باند انت گوادر چہ ساد ء کندگ ء نیمگا ہم
 چارگ بہمیت کہ "1" ء شکل ء گندگ بیت۔ اسد اللہ ء شاہدہ ء نیمگا چارات ء
 گشت۔

"گوں تئی مدت ء من ہمیں گوادر۔ چارگ لوٹاں۔ اشکننگا گراب شریں
 جاگے۔" شاہدہ ء پہ ارمانے درآینت۔
 "ہو! راست انت، گراب شریں جاگے، بلے دگہ شریں جاگہ ہم باز
 انت۔"

"مثالِ ہبرء۔"

"چو کہ نیوی کیمپ، جی ٹی، پیر ء زیارت، پنوک، پدی زر ء
 کنگ۔"

"پدی زر ء کنگ کجا انت؟" شاہدہ ء ہب ء نیشٹ ء آئی ء چہ اسد اللہ
 ء ہبر ء سرجم بوگا پسر جست گت۔

"اے نیمگا انت۔" اسد اللہ ء وتی راستی دست زر بار رو ایرشتی کنگ ء
 ٹال گت۔

"اودا چے چے است؟"

"تیاب وپ ء کیانیں ہشکی یے است، کہ لانچاں اوشتارین انت ء

مُرمت اش کنائین انت مزنیں مزنیں ریام است کہ مردم یے سرء نند انت ء
زر ۛ ندارگ ء کن انت۔ چرے ریامانی سرء بیگاہ ۛ وحد ء زر ۛ ندارگ ء روج
ۛ ایر روگ ۛ ندارگ سک وش انت —

”پدی زر ۛ فگ ۛ مناکدی پیش درائے؟“

”پدی زر ۛ فگ ۛ پیادگ ء روگ لومیت ء تے ویر انت۔ تو کجاشت

کنے؟“

”اے جبرء پرواہ ء مکن۔ اگن توشت کنے گزا من همشت کنال۔“

”گزا حر وحدے کہ تو وت بلوئے، روئیں —“

”پونشی بیگاہ چون انت؟“

”شرانت — بلے پوست ۛ سینڈل پاد ء مکن، بلکس ربڈ ۛ بوٹ پاد

ۛ بکن و بیا —“

آتا ساد ۛ کندگ ء سنگ ء مسیت ۛ نزیک ء شت انت ء پدا واتر اش

کت۔ آبانی واترئی ۛ وحد ء روج ایر روگات۔

”اسد صاحب! بیا جلین ء روج ۛ ایر روگ ۛ ندارگ ء کنس، گزا

روئیں —“ شاہدہ ء پے جزہ گشت ء دیم گوں روج ء کت ء اوشات۔ ء

اسد اللہ ء وتی پاد داشت انت ء آئی ء کش ء اوشات۔

”چرے ندارگ ء ہنچو مالوم بیت۔“ شاہدہ پے درد و سوزمانے گشکات

”چو کہ روچ یک دردواریں عاشقے ۔ اے زر یک بے وپائیں معشوقے اے درد
واریں عاشق وتی بے وپائیں معشوق اے بے وپائی اے سر اے ہنچو دل پردے دلپروش
بیتے ، کہ آئی اے مرے سرے وتی جان اے قربان کنگا انت —“

”اے اگن اے ہبر راست انت ، گرا چنچو وپاداریں عاشقے ، اے روچ
.....“ اسد اللہ اے ہم پہ درد و سوزمانے گشنگ بناکت ”زانت کہ منی معشوقیں
زر بے وپایے ، بے انگت ہر بیگاہ آئی اے مرے سرے وتی جان اے قربان کنگا رند ،
دومی سبہ اے سرے پدا پیداک بیتے اے آدکس بیگاہ اے پدا آئی اے مرے سرے وتی جان
اے قربان کنت — اے آئی اے جان اے قربان کنگ ، پدا پیداک بوگ ، اے پدا وتی
جاں اے قربان کنگ اے چرچہ کرناں برجا انت۔“

”چونیں تالہ داریں معشوقے ، اے زر“ شاہدہ اے پہ ارمانے

گشت

”اے چونیں بے تالہ نیں عاشقے ، اے روچ“ اسد اللہ اے پہ اپوزی

درائینتہ

اے چہ کیئے دومی اے جتائی اے وهد اے ہنچو سماکت ، گشے آ دو نوکیں پجاروک
نہ انت ، بلکس کوہنیں عاشق اے معشوق انت ، کہ بہہ جتا بوگ نہ لوٹ انت ،
بلے پہ ناملاجی ، ادارکی جتا بوگا انت۔

شام اے ٹی وی اے چارگا رند ، آتہ اے سرے ویت ، بلے آئی اے تا دیر اے واپ

نیتیک — چیا کہ آئی ۽ باتن ۽ پردہ ۽ پد ماں پدا شاہدہ ۽ عکس ودی بوت ، کہ
چرائی ۽ جُست ۽ ات۔

”من دمانے ۽ تئی کر ۽ نشت کنناں؟“

”من ۽ تو ہمراہی ۽ چیا سیل و سواد ۽ مروئیں؟“

۽ چریشی ۽ آئی ۽ دیم ۽ وشی ۽ نکلشے پدرا بوت ۽ آئی ۽ پہ بے ارادی

بچکند ات ۽ ماں دل ۽ پسہ دات۔

”جھیں عمر ۽ منی کر ۽ بند اتے —“

”جھیں زند ۽ منی ہمراہ بہاتے —“

(۵)

بیگاہ ۽ پنج بچ ۽ کساس ۽ اسد اللہ ۽ شاہدہ پدی زر ۽ کنگ ۽ رہ گپت
 انت۔ کسان ۽ مزنیں ریامانی نیام ۽ گوزان ۽ شش بچ ۽ کاندہ ۽ کنگ ۽ سر
 بوت انت — یک جاگے ہیرے ۽ کپنگ ۽ سوب ۽ باتیل ۽ کوہ ۽ لب پُرشنگ
 ات۔ دگہ جاگے مردے ۽ دیگ مُرگے چردگ ۽ سر ۽ گپنگ ات ۽ گون اتے ۽
 کنگ ۽ توکا لپے اوشانگ ات ۽ پنج ۽ شش مید آئی ۽ موش کنگا انت —
 آکھے دیمتر ۽ شت انت ۽ یک مستریں ریامے ۽ سر ۽ نشت انت — آہانی پشت ۽
 باتیل ۽ کوہ ات کہ رو در انک تا رو ایرشت ۽ چو بیمناکیں بلاہ ۽ ڈول ۽ واب
 ات۔ دیم ۽ چپ ۽ راست ۽ سبز سبزیں پدی زر ات کہ چولان یے ثمب ثمبے

مان ات — ء تیب گوراں ہر نیمگا ریام اتنت، کہ بے حساب ء کپنگ اتنت —
چپی نیمگا ماں رو ایرشت ء، روج کم کم ء جہل ء روان ات ء نرم نرمیں زر
گواتے کشگات۔

”تو جنین آدمے ء، بے چہ مردیں آدمیاں کتر نہ ئے“۔ اسد اللہ ء وتی
ندگ ء جاگہ گیگ تر کنان ء پے، بکلنگ درائنت —

”چونیا؟“ شاہدہ ء ہم وتی جاگہ گیگ تر کنان ء پے، بکلنگ گشت —

”ایڈول ء کہ من واسی چکاسگ ء واسا اے ریام ء سرء سرکپتاں کہ
باریں تسی ری ایکشن پے بیت۔ منی ہیال ہمیش ات کہ تو ریام ء سرکپت نہ
کئے، ہمیشا کئے پریشان بے ء منافقت کئے کہ بریں دگہ کستریں ریامے ء سرء
ندیں۔ بے تو چو مردیں آدمے ء ہمے ریام ء سرکپتے —“

”ترا مالوم بہیت کہ من کلج ء یونیورسٹی ہردکاں ماں سپورٹس ء
پوزیشن گپنگ۔ ہاس کر ٹیبل ٹینس ء واسی مقابلہ نے جنکاں کت کتگ ء نے
بچکاں —“

”من دل ء گشتگ کہ تو ہللی بی اے کتگ۔ تو بزاں ماسٹر ڈگری ہم
گپنگ؟“ اسد اللہ ء پے ہیرانی جست ء وڑ ء گشت۔

”جی ہو —“

”کجام سچکٹ ء؟“

”سوشل ورک ۽ ایم اے کنگ — ۽ تو؟“

”من بلوچی ۽ ایم اے کنگ —“

”بلوچی ۽ ایم اے؟ بلے اے سچکٹ گوں تنی کسب ۽ ھیچ میچ نہ کنت۔“

”تنی راست انت — کسب ۽ حساب ۽ وا باند انت من یا وا ایم کام

۽ بکتیں، یا ایم اے اکناکس یا گرا زولوچی ۽ ایم ایس سی۔ اسلا بندات ۽ منی واہگ

ہمیش ات کہ من بلوچی ۽ لکچرر بہاں۔ بلے وھدے لکچرر شپ منا نہ رست، گرا

من وتی پت ۽ کسب ۽ نیمگا اتکاں۔ بیپار ۽ نیمگا —“

”تو ہم منی پیم ۽ وتی پت ۽ کسب زُرنگ —“

”ہو —“

”ایم اے بلوچی شر انت — کم چه کم لبزانک ۽ بابت ۽ مردم چیزے

زانت —“

”ترا زانا لبزانک ۽ هُب است؟“

”ہو — وانگ ۽ هد ۽ — کالج ۽ زمانگ ۽ چیزے اردو غزل نبشتہ ہم

کنگ — ۽ کالج میگزین ۽ اسٹوڈنٹ ایڈیٹر ہم بیتگاں — تو چیزے نبشتہ

کنگ؟“

”من یک زمانگہ لتیں اردو ۽ لتیں بلوچی نبشتانک نبشتہ کنگ — بلے

رندا دنیا ۽ بازیں جنجالانی سوب ۽ نبشتہ ۽ موہ نہ رستنگ — مرچاں برے برے

وئی ماس ماسیں تجربہاں قولانی شکل ، نبشتہ کنناں — یا گڑا برے برے
واناں —۔

Old Man and the sea ”من وهدے زر ، گنداں ، منا ہمنگوے ، ناول

the sea “ گیر کتیت ، کہ زر ، پد ندارگ ، نبشتہ کتنگ بیتگ — بلوچی زبان

، تنی وهدی زر ، پد ندارگ ، ناول نبشتہ کتنگ بیتگ یا ناں؟“

”ہو ، بلوچی زبان ، اولی ناول زر ، پد ندارگ ، نبشتہ کتنگ بیتگ ، کہ

نام یے ”نازک“ انت ، سید نلہور شاہ ہاشمی ، نبشتہ کتنگ —“

”تو آ روچی راست گشت — ادا زر ، ندارگ پہ دل سک وش انت

— دل گشتیت ، کدی چدا پاد میا یاں — ، تا زندگاں همدا بنندان و گوں تو

بجلس بکناں —“

”زر ، ندارگ ، ابید چدا روچ ، ایر روگ ، ندارگ ہم سک وش“

انت —“

”زاهر انت —“

”روچ ، ایر روگ ، ندارگ چونائی ، وا چہ گوادر ، ہر کتند ، وش انت

— بلے اد ، ندارگ چہ گوادر ، ذراہیں جاگہاں جتا انت —“

”چتور؟“

”ایڈول کہ ایر روگ ، وهد ، گڈ سر ، ہنچو مالوم بیت گشتے جنمنی چوڑی

ئے ، یا کونگی راڑے ، یا گڑا یڈارے ۔ ندارگ یے سک ڈولدار انت — ”

”گڑا مرچی ندارگ ۽ چارنیں — ”

”باز بے وهد بیت ۽ ماشپ کپیں — ”

”گڑا چے بیت ؟ ماھکانی انت — ”

”شر انت — ہرچی تو گئئے — ”

”زر ۽ چولانی روگ ۽ آیک ۽ ادا چے گش انت ؟ ”

”زر ۽ آپ ۽ پرتی ۽ سوب ۽ ، کتر ۽ آیک ۽ بیل گش انت ، ۽ واتر

کننگ ۽ آسر ۽ ، کتر ۽ ہشک بیدگا آلاڑ گش انت — ۽ بیل ۽ آلاڑ دوئیناں پہ

ہوری جلاڑ گش انت — ”

”ادا اے وهد ۽ زر چوں مت انت ؟ ۽ پد ماں پدا چوں ریماں نکر

زندگا انت ؟ ”

”آروچی تو وا ، روچ عاشق ۽ زر معشوق گشنگ ات ” اسد اللہ ۽ روچ ۽

زر ۽ نیمگا شتری ۽ سر ۽ چارات ۽ گشتہ ” بلے وهدے من زر ۽ پہ مستی ۽ نکر

زندگا گنداں ، تہ مناں ہنچو گمان بیت ، گشئے زر یک کس مزانتیں وجودے ۽ سر ۽

عاشق انت ۔ بلے یک نہ یک سوبے ۽ وتی معشوق ۽ حاصل کت نہ کنت ، پیشا

ہنچو دلپروش و پریشان انت کہ چو ناکامیں عاشق ۽ وت کشی کننگ لوئیت ، ۽

پے ہاتر ۽ باتیل ۽ بلاھیں کوہ ۽ ، کسان و مزنیں ریماں ، ۽ تیاب ۽ کتر و

گوراں نکر جنکا انت۔ بے آئی ۽ بدہستی ہمیش انت کہ اے صبر ۽ عمل ۽
 ہزاراں لکاں سال گوسگ، بے نئے آئی ۽ معشوق آئی ۽ رسیٹ ۽ نئے آوت کشی
 ۽ سوب مند بیت۔"

"تئی حیال ۽ گڑا آئی ۽ معشوق کجام چیز بوت کنت؟" شاہدہ ۽ پہ واہگے
 جست کنت۔

"باز مردم ۽ گشنگ ۽ روء ۽ آئی ۽ معشوق ماہ انت۔ چیا کہ ماہکافی شپاں
 زر گیشتر مست بیت۔ ۽ وهدے ماہ ۽ چارده بیت، گڑا زر ۽ مستی وتی گڈنی حد و
 بنداں سر بیت۔" اسد اللہ ۽ حیال کنت ۽ پسنہ دات۔

"گڑا تئی دل ۽ روج چے بوت کنت؟" شاہدہ ۽ پہ بے تاہیری جست کنت۔
 "باز مردم ۽ حیال ۽ متابک ۽ روج ہم ماہ ۽ سر ۽ عاشق انت ۽ زر ۽
 رقیب انت۔"

دمانے ۽ رند روج ایر روگ ۽ لگنت۔ دوئیناں پہ بگوش ایر روگ ۽ چار
 ات گوں۔

"ہنچو مالوم بیت کہ روج ہم پہ ماہ ۽ دلاپ انت۔" شاہدہ ۽ روج ۽ ایر
 روگ ۽ ندارگ چارات کہ آ برے ہنننی چوڑی یے مالوم بوت، برے کوچی
 راڑے ۽ برے یدارے، ۽ درائینت۔

"برے آپ وتی ماہیں دوست ۽ نازر کیں دستانی و استا چوڑی۔" بیت۔

برے پرانی ۽ درگ ۽ داستا کوٹنگی راڑے بیت ۽ برے پرانی ۽ سواری ۽ داستا
 یدارے بیت ۰ تاکہ آئی ۽ چچاپیت ۽ پہ وت ۽ بہارت — ”

روح ۽ ایر روگ ۽ ندرگ ۽ رند، آہاں پاد امک ۽ واترکٹ — جتائی ۽

وحد ۽ شاہدہ ۽ گوں اسداللہ ۽ درائینتہ

”من باز گلاں کہ مناتئی ڈولیں دوستے رسنگ“۔

”من ہم تئی ڈولیں دوستے ۽ رسنگ ۽ بے کساس گلاں“۔ اسداللہ ۽ پسہ

دات ۽ چرائی ۽ جتا بوت —

(۶)

گوں لوگ ۽ رسگ ۽ آئی ۽ چہ وتی بریف کیس ۽ نوٹ بک درکت ۽
قول ۽ نبشتہ ۽ لگت:

○ اگن دانده ۽ وپادریں جنین آدمے منی ہم سپر بہیت ۱۰۰ من
بجنیں دُنیا ۽ پیچ کت کنال۔

○ اگن منی پسند ۽ جنین آدمے بیگاہ ۽ سیل و سواد ۽ گوں من همراه
داری بکنت ۱۰۰ من وتی ہر چیز ۽ پرائی ۽ ندر کنال۔

○ اُنیت ۽ ہرکت زند ۽ دو ہنچیں پیداوریں نشانی انت ۱۰۰ کہ بنی آدم
۽ دیم ۽ برت کن انت۔

○ ہر چیز ۽ دست ۽ آرگ پہ داہگ انت ۱۰۰ ہر داہگ ۽ سرجم کنگ
پہ جند و کوشت انت۔

”بیگاہ، نراناں تو کجا شنگ اتے، نثار، جمیل انگ اتنت، اتی جست و
 پُرس اش کنگ ات۔“ اناگما آلی لوگ بانک آسیہ لوگ، پُترت، گُشتے۔
 ”ہاسیں ہبرے کُتے؟“
 ”گُشتے، سہا ہی منہ بیا کہ ٹرنے کراچی، دیم دیگی انت، پرے مکسد،
 شور و دور کنگ انت۔“

"I See"

”پے گُشت؟“

”ہج؟“

”چتور ہج۔ ہبرے دا تو کنگ اتے۔“

”آ تگی ہبرے نہ ات۔“

”گُزرا کنگی ہبرے ات۔“

”وانند ہی ہبرے ات۔“

”پیسرا تو منا عیب ندانگ۔ بے چیزے مدت انت، مناں عیب

دیگائے۔ چمن پمک چیرے۔“

”من ترا چہ عیب دانگ؟؛ چتو کجام ہبر چیر دانگ؟“

”برے منا ناوانندہ گُشتے۔ برے ناسرپد گُشتے۔ ذن، روئے مناں

حال نہ دیے کہ کجا روگائے۔“

”نزانان چُتور بکناں۔“

”پیسری ڈول ۽ بی — بے پیسری ڈول ۽ نیں تو چوں بیت کئے۔“

ترا بد عادمیں جنین بگڑینگا انت۔“

”بد عادمیں جنین؟“ اسد اللہ پھک ہیران بوت۔

”ہو، دگہ چے؟“ آسیاہ گئے اڑ و کڈ ۽ جاڑیگ ات ”برے دیوان جاہ ۽

دیم ۽ گوں آئی ۽ ہم زان ئے۔ ۽ برے گوں آئی ۽ تروتاب کئے۔ کے انت

اے بد عادمیں جنین؟“

”ہانوادھیں جنین ۽ بد عادت گئے؟“ اسد اللہ ۽ بد اٹک۔

”ہانوادھیں جنین ہمے ڈول بیت؟ جنین آدمانی بدل ۽ گوں مردیں

آدماں زان پہ زان ۽ ہمراہ انت؟“ آسیہ وتی ہبر ۽ سر ۽ اوشاٹنگ ات۔

”ابا! تئی شام انت —“ مستریں جنین چک مہ جبین ۽ آئی ۽ شام دیم

۽ ایر گت۔

”منناں تئی مات ۽ دا شامیگ نہ کتگ، بے تئی ہاتر ۽ کئے وراں۔“

آورگ ۽ لگت، بے پہ نا دلکشی — ۽ گیشتر دگوشے ٹی وی ۽ نیمگ ۽

دات۔ زی ٹی وی ۽ پلھی سوتے ۽ سر ۽ مادھوری ۽ گوں ہمراہاں وتی ناچ ۽ ازم

گری پیش داشت ۽ پدا کسمانک ”سیلاب“ ۽ نوکیں قسطے پیش دارگ بوت، کہ

چرے چیزانی چارگ ۽ آئی ۽ دل سبک تر بوت۔ ۽ آپاد اٹک ۽ وپسنگ ۽ شت۔

آئی ء شپ ء تا دیراں واب نیمتک - آئی ء پہ وتی زال آسیہ ء نپرت
یے چیر کپتگ ات - ء گوں شاہدہ ء مر بوتگ ات - آئی ء گوں ہیال ء چن
دوئیں دیم پہ دیم کت انت . تہ آبانی نیام ء باز تپاوت یے مار ات۔ یک نیمگے ء
آسیہ ات کہ ناوانندہ . ناسرید ء نابودیں زالے ات - ء دومی نیمگ ء شاہدہ ات
کہ سکین وانندہ . سرید ء بودناکین زالے ات۔ یک نیمگے آسیہ ات، کہ عمر ء ہم چہ
شاہدہ ء مسترات، بلے کوھنیں دودانی پابندی، بے پلگاری ء لیگاری ء سؤب ء چہ
وتی اسلیں عمر ء ہم باز مستر و پیر گندگا اتک - ء دومی نیمگ ء شاہدہ ات، کہ
عمرے چو کسان نہ ات، بلے نوک ہیالی، پلگاری ء سپائی ء سؤب ء چہ وتی اسلیں
عمر ء ہم کستر و ورنانگندگ ء اتک - یک نیمگے ء آسیہ ات، کہ ہاسیں رنگ و
دانگے وت نیست ات، بلے بد پیریزی ء سؤب ء پھک بدرنگ گندگا اتکد ء دومی
نیمگ ء شاہدہ ات، کہ گوں وتی ڈلگ و دراج بریں چم، کاناریں پونز، دُر جس
دپ، نکلیں دنتان، ء کاشیں ملگوراں چو پری ء گندگا اتک، کہ گوں آئی ء گشگا
ات۔

من باز گلاں کہ مناتتی ڈولیں دوستے رسنگ۔

چریشی ء آئی ء دیم ء وشئی یے تالان بوت ء آئی ء پہ بے ارادہی بچکند

ات ء ماں دل ء گشت من ہم تئی ڈولیں دوستے رسنگ ء بے کساس گلاں۔

آسباہ ۽ سر ۽ جان ۽ شودگ ۽ رند، آتا دیر ۽ دیوال ۽ دیم ۽ جنگیں
 مزنیں آدینک ۽ دیم ۽ اوشتات ۽ وتی سر ۽ دکھیں مود ۽ بروت یے رست انت ۽
 وتارا شتری ۽ سر ۽ چار اتے۔

آئی ۽ اعضاء وا شراتنت — بلے عمر ۽ مزنی ۽ سوب ۽ سر ۽ بروتانی
 مود یے تاک کپنگ انت ۽ پیشانینگ یے کرچک تیرانگ ات۔ پدا ہم آئی ۽ وتی
 حساب ۽ وتارا پہاز انگ ات۔ پمیشا بدجلوہ گندگا نینتک — چونائی ۽ ہم مردیں
 آدم ۽ عمر ۽ کئے مستریں ہراب زانگ نہ بیت۔ ۽ دوستی ۽ سورت ۽ چا و شرتر
 ہراب زانگ نہ بیت۔ بلے آئی ۽ مستریں شتری آئی ۽ وانندہی ۽ ازگاری انت، کہ

چرے چیزانی برکت ء آ پہ شاہدہ ء بد نہ ات۔ آدگہ ہبرے ات، کہ آئی ء سور،
زال ء چکآن آ عمیب دار کنگ ات۔

ارز بند ء رند، آئی ء وتی ڈبل ڈور ایر کنڈیشنڈ پھیر و گاڑی ڈن ء درکت ء
دیوان جاہ ء کش ء داشت — ء شاہدہ ء انتزار کت — چیا کہ گوستگس بیگاہ ء
شاہدہ ء گوں آئی ء گشتگ ات کہ باندا سبہ منا باتیل ء کوہ ء ہاسیں جاگہاں پیش
بدار۔ دمانے ء پد، شاہدہ اتکہ آئی ء سہریں مکھن ء سرو پا پر ات، سہریں
جارجٹ ء گشان گٹ ء لونجان ات ء سہریں ربڈ ء بوٹ پاد ء ات — وھدے کہ
اسد اللہ ء ہاکی رنگ ء جاپانی ٹرکس ء سر پا پر ات ء نوروزی ء سہربندیں
چوٹ پاد ء ات۔

شاہدہ ء گوں رسگ ء دی سیٹ ء چپی دروازگ وت چچ کت ء تما
پٹرت۔ گوں آئی ء پترگ ء اسد اللہ ء ہنچو مار ات، گٹے آئی ء گاڑی ء بہارگاہ
بوت — چہ رنگا رنگیں پل ء آئی ء گاڑی سمبہت ء چرا پلانی دشیں بو ء آئی ء
دل ء ارواہ دش و دشنود بوت انت —

اسد اللہ ء گاڑی دش دش ء بہادگ کت، کہ زرد چکیں ریک ء لگت
دیوان ء پکائیں فش ہاربر روڈے گپت ء گوں نرمیں رپتار ء دیم پہ باتیل ء کوہ ء
رواں بوت۔

”من ترا مدام سہریں سروپا ء دیستگ ء ہے زانتگ کہ تو بس ہے

رنگ ۽ پسند کئے — بلے مرچی ترا سہریں سروپا ۽ گندگایاں۔“

”من بیگایانی وهد ۽ گیشتر سبزیں سروپا، گشان، سینڈل ۽ بوٹ کارمرز

کناں — بلے سبہ ۽ ایدگہ وهداں دگہ رنگ ۽ اے وڑیں چیز کارمرز

کناں —“

" I see".

”اے منی دیریگیں عادت انت —“

"Shaheda! If you don't mind, may I ask you a special

question" اسد اللہ ۽ شاہدہ پہ مرچارات ۽ جست کتہ

"Yes, of course, you can ask me any type of

questions" شاہدہ ۽ اسد اللہ پہ دوستی چارات ۽ پتہ داتہ

."Are you married?"

."No, I'm unmarried!"

شاہدہ ۽ چرے پتہ ۽ اسدالہ ۽ سارمیں گینے کشتتہ۔ نون آئی ۽ وتی منزل

نزیک تر مالوم بوت۔ آئی ۽ هیال کتہ کہ بلکیں شاہدہ ہم چرائی ۽ ہنچیں جستہ

بکنتہ بلے شاہدہ ۽ چشیں ھج جست نہ کتہ — بلکیں پہ بچکندگ درائینتہ

”من چتو ھج چشیں جست نہ کناں — چیا کہ من تئی بارہ ۽ شری ۽ سر ۽

سرپداں —“

”اشی ۽ سوڀ زانا هميش انت که مردیں آدم جنین آدم ۽ پجارگ ۽ باز
دیر کنت ، بلے جنین آدم مردیں آدم ۽ پجارگ ۽ هج دیر نہ کنت۔“

سرک چو سیہ ماریگا وڈ وڈیں بادگیر ۽ بیور ۽ درچکانی نیام ۽ گوزان ۽ کوہ ۽
سر ۽ سر کپتہ

”پیسرا کجام جاگما چارے؟“

”گراب ۽ —“

آئی ۽ گاڑی راست ۽ چپ ۽ تاب دیان ۽ بیور ، کور ۽ کلیرانی نیام ۽
گوازیناں کت ۽ دم پہ رو ایرشت ۽ برت — ۽ کوہ ۽ کتب رو ایرشتی کنڈے ۽
داشته۔

”بندات ۽ منی هیال هے بیته که تو گراب ۽ پتوک ۽ ڈولیں جاگماں شت

نه کئے — بلے پدی زر ۽ کنگ ۽ روگا رند ، منی هیال بدل بیته —“

”شکر انت که تئی هیال بدل بیته ، اگن ناں تو منا ادا نیاؤرتگ ات۔“

”اناں — اے هبر راست نہ انت —“

”گزا راستیں هبر چی انت؟“

”راستیں هبر هميش انت که من گوں تو جنم ۽ روگا هم تیاراں۔“

”بلے چیا؟“

”هوت بزاں — باز هبر بنت که باند انت بے گشگ ۽ وت زانگ

بہنت —

”بلکین من اندازہ جت بکنان — بلے من چه تی جند ۽ زبان ۽ زانگ

لوناں —

”تو کہ زیات گُشے، گُرا من الم ۽ ترا گُشان گوں — بلے انیں ناں،

بلکین واترئی ۽ وهد ۽ —

اسد اللہ ۽ گُراب ۽ کُشک گپت ۽ چه کوہ ۽ جبل ایر کپاں بوت۔ شاہدہ چو
مردین ۽ ڈول ۽ آئی ۽ رند ۽ بوت — ۽ دمانے ۽ رند، ہردک پہ سلامتی سر بوت
انت۔

گُراب کم و گیش دو فرلانگ دراجیں سنگی زمینے ات کہ بالی گُراب ۽ شکل
۽ ات ۽ کوہ ۽ جبل زر ۽ سند ۽ نزیک ات۔ لہتیں مردم پیرا ماں ہُشکی ۽ سُنٹ ۽
نَشگ ات ۽ نینگ ۽ سر ۽ ماہیگ ۽ گرگا ات۔ گُراب ۽ زربار رو ایر شتی کُنڈ ۽ یک
کُنگی نیں تلمبے است ات۔ کہ وھ ے چول یے چیر ۽ پُٹرت انت ۽ گوں دیوال ۽
کُکراش وارت، گُرا چه تلمب ۽ مُنگاں پہ تُرندی ترنز کے شانٹ — تلمب ۽ دبی
نینگ ۽ یک جگر کے ہم است ات ۽ تلمب ۽ جگرک ۽ تنی وهدی بازیں مردے
کُشگ ات۔

اسد اللہ گُراب ۽ بابت ۽ شاہدہ ۽ پورہی ۽ سرپد کُنکا ات۔ شاہدہ آئی ۽
جبراں پہ ہُب گوشدارگا ات ۽ گُراب ۽ پہ ہیرانی چارگا ات — وهدیکہ ماہیگ

گبر آدوئیناں پہ حُب ۽ حیرانی چارگا انت۔ چیاکہ پر ابانی داستا آدوئینانی همراہی۔
 ۽ یک جنین آدمے ۽ ماں گراب ۽ آہگ۔ یک نوکس ندار گے اتہ۔
 گوادر ۽ زند ۽ مرگ گوں یک دگر ۽ سک نزدیک انت۔ زر ۽ زند ۽ نشانی
 انت۔ ۽ باتیل ۽ کوہ ۽ مرگ ۽ نشانی۔ ادا زند ۽ مرگ حنچو بگل پہ بگل انت۔ گشے
 چسبر جتانہ بنتہ ۽ زند ۽ مرگ ۽ چشیں بگل پہ بگی ۽ من وتی زند ۽ چدو پسر
 بر نہ دیستگ۔ ”شہدہ ۽ چو پلسی ۽ ڈول ۽ پکر جت ۽ جبرکت۔
 ”بے شک۔“ اسد اللہ ۽ ہم چو پلسی نیگا چرت جت ۽ گشت ”چونانی
 ۽ دا زند ۽ مرگ چہ یکے دومی ۽ پک جتانہ انت۔ زند ۽ توک ۽ مرگ ہم
 است انت ۽ مرگ ۽ توک ۽ زند ہم۔ ہر زند یک نہ یک مرگے ۽ بنگلج انت ۽
 ہر مرگ یک نہ یک زندے ۽ بنگلج۔ بے چو کہ انساں ۽ ماں گوادر ۽ زند ۽
 مرگ یات کانت، بلکس کزا دگہ جلگے ۽ یات بیانتہ چیاکہ زر زند ۽ نشانی دا
 است انت ۽ بے چریشی ۽ لاپ ۽ مرگ ہم دست کپیت۔ ۽ ہے ڈول ۽
 باتیل ۽ کوہ مرگ ۽ نشانی انت، بے چریشی ۽ لاپ ۽ زند ہم نیب بیت۔“
 ”اگن زند ۽ مرگ چہ یکے دومی ۽ جتا مسبتین انت، گزا باہم انت ۽ پہ
 زند ۽ مردم چو گل ۽ مرگ ۽ چو گیگ مسبتیں۔“
 ”آکے انت کہ پہ زند ۽ گل انت۔ تمنائی ۽ گم ۽ زند ۽ چو وروک ۽
 درگاہ انت۔ ۽ بنی آدم و پرا چہ تمنائی ۽ گم ۽ رکینگ ۽ حاتر ۽ مہرکت۔ بے

مہر کنگ و رندا، آگندہ تر تہنا، گمگ بیت۔ آ کے انت کہ پہ مرگ و گمگ
 بیت۔ آرام و آسرات مرگ و نیامت انت۔ و بنی آدم پے نیامتانی دست
 و آرگ و ہاتر و باز براں وت مرگ و واہگ و کنت و وھدے مرگ آئی و
 کبول نہ کنت، گڑا آوتارا پہ زور ہم مرگ و کٹ و دور دست۔ چوکہ جیک لندن،
 مایا کوفسکی، ارنسٹ ہمنگوے، اتیلا جوزف، کاوا باٹا، یوکیو مشیما، صادق ہدایت و
 دگہ بازیئے و کنگ۔

”انچو قنوطیت شر نہ انت۔“

”قنوطیت و ہبر نہ انت۔ اسلا گراب و ندرگانی مزنیں ہاسیئے ہمیش
 انت کہ اے مردم و مارگ و جزگ، و پکر و ہیالاں پادکن انت و مردم و رنگا
 رنگیں ہبر و سکین و ذی انت۔ شالا اگن من آزمانک نویس و ناول نویے
 بہتیناں، گڑا مدام ادا اتکاں و آزمانک و ناول نبشتہ کت۔“

”باز دیر بیت۔ نی بریں۔“

”بلے بریں۔ بلے۔ اے رندی تو پیسر بی۔ من تئی رندا

بیان۔“

”شر انت، اے رندی من پیسر بیان۔“

شاہدہ پیسر بوت و اسد اللہ آئی و رندا بوت۔ و آ تمہبل تمہبل و گشینان
 و کوہ و سر و سر کپت انت۔ و ماہیگ گریڈول و آبانی جند و روک روک و

چارگا انت ۽ ھبراں پہ ھب گوش دارگا انت۔ آ جتانس ھبرے ، کہ آہانی گیشتر
ھبر آہاں پھمت نہ کت انت۔

پدا آ گاڑی ۽ سوار بوت انت ۽ دم پہ رو دراتک ۽ شت انت۔ ۽ نیوی
کیمپ ، جی ٹی ۽ پیر ۽ زیارت یے چارات انت۔ ۽ شری ۽ سر ۽ سیل و سواد ۽
گپ و رپ اش کت وھدے آ چہ کوہ ۽ ایر کپنگا انت ، گڑا شاہدہ ۽ آئی ۽ نیمگ
۽ پہ بچکندگ چارات ۽ درآئینت۔

”نی منی جُست ۽ پتہ ۽ بدے —“

”کام جُست ۽؟“

”توگوں من جنم ۽ روگ ۽ چیا تیارے؟“

”پمیشاکہ تھی ھراہی ۽ پن جنم ہم جفت جوڑ بیت —“

”منی ھراہی ۽ پتو جنم چیا جفت جوڑ بیت؟“

”پمیشاکہ تو باز دلیر ، دانا ، ڈولدار ۽ وش تبس زالے ۽۔“

”منی ڈولس زال دگہ باز انت — آخر منی سو ب ۽ پتو جنم چیا

جفت جوڑ بیت؟“

”Because I love you so much“

”Is it true?“

”Yes , of course , and — I want —“

"What do you want ?"

"Nothing ——— nothing at all ."

"تو چیزے چیر دینگائے — بلے من پیداوریں وڑے ۽ گشاں کہ من ترا
وتی دوست زاناں — ۽ لوٹاں کہ تو ہم — منا وتی دوست بزبان و
بس۔"

"What do you mean?"

"I mean , please——I am your friend , not sweet
heart."

"چتور؟"

"صنچو کہ مردین ۽ مردین — ۽ جنین ۽ جنین وت ماں وت ۽ دوست
بیت کن انت — هے ڈول ۽ مردین ۽ جنین یا جنین ۽ مردین ہم وت ماں
وت ۽ دوست بیت کن انت —"

اسد اللہ ۽ لوگ بانک آسیہ ، چہ اسد اللہ ۽ شاہدہ ۽ نژیکی ۽ ہمراہ داری ۽
 ہنچو دل پردر بونگ ات کہ اے دل پردر دی ۽ سر پہ نادر ای ۽ کشنگ ات۔ آئی
 ۽ بلڈ پریشر روچ پہ روچ ودان ات۔ اسد اللہ ۽ ہسپتال ۽ برنگ ۽ ڈاکٹراں
 پیش داشنگ ات ۽ درمان و دارگ کنائینگ ات، بلے بازیں گم ۽ بد پیریزیاں آ
 و شری ۽ نیشنگ ات۔ مرچی کہ اسد اللہ ۽ شاہدہ ہمراہ کت ۽ باتیل ۽ کوہ ۽ سیل و
 سواد ۽ برت ، تہ آئی ۽ چہ لوگ ۽ دریگ ۽ چم و ت آ ہمراہی ۽ سواری ۽ دیست
 انت۔ چرے ہبر ۽ آئی ۽ دل پردر دی ودات ۽ آتہت ۽ سر ۽ کپت ۽ نارگ و
 ہسکارگا لگت۔ وھدے اسد اللہ ۽ واتر کت تہ آتہت ۽ سر ۽ کپت ات ۽
 نارگ و ہسکارگا ات۔ اسد اللہ آئی ۽ تہت ۽ دیم ۽ کرسی لیے ۽ سر ۽ نشتہ۔

”تو چونے؟“ اسد اللہ ء پے ترس و لرز جست کُتہ

”تئی وھدی تئی دل ء تب ء نیاں ، بے آخر کہ ہما ڈول بیاں کہ تو

لوگائے —“ آسیہ ء زھرا زھر پتہ داتہ

”من زانا چے لوگایاں؟“

”تو دت شر تر زانے —“

”من ہج نزا ناں —“

”تو لوٹے کہ من براں —“

”آخر تئی مرگ ء من چیا لوٹاں؟“

”بد عاد میں شاہدہ ء گرگ ء داستا ، کہ منی زند ء ترا نہ گپت —“

”تئی سوچ و پچیں ہبر ہچسبر نہ هل انت —“

”راستیں ہبر ہر کس ء توریت —“

”من ترا مرگ ء نیلاں — اگن ذلورت بہیت ، ترا الاج ء کراچی ء

براں —“

”تو گیش دگراں نہ نے ، منا کجا کراچی ء برے؟“

”ڈاکٹرانی گُشنگ ہمیش انت کہ انیں ترا بس ہمے گولی درگ لوٹ انت

ء چہ گم و پریشانی ء پیریز کننگ لوٹیت —“

”اے گم و پریشانی منی زند ء ہمراہ انت — چریشاں من چتور پیریز

کُت کناں —

THE TIME OF سُبَارگ ۽ رندا آئی ۽ البرٹو موراویا ۽ ناول

INDIFFERENCE زُرت ۽ دیوان جاہ ۽ شُتہ پنکھایے چالو کُت ۽ صوفہ

سیٹ ۽ سر ۽ وپت ۽ ناول ۽ پشلینگس بہر ۽ وانگا لگت — ناول باز و ش ات۔

بلے پرانی ۽ شاہدہ ۽ ہیال چہ ناول ۽ ہم و شتر ات — ہمیشا ناول ۽ تاکانی توکا

ماں ہیال ۽ چماں آئی ۽ پد ماں پدا شاہدہ ۽ عکس دیست کہ گوں آئی ۽ گپ ۽ ات

— ۽ آئی ۽ دیم ۽ ہیرانی ، وشی ۽ گم ۽ نکش زاہر بوت۔

”من دمانے ۽ تہی گور ۽ نشت کناں؟“

”من ۽ تو ہمراہی ۽ چیا سیل و سواد ۽ مردنیں۔“

”ادا زر ۽ ندرگ پہ دل سک و ش انت — دل گشیت ، ہچبر چدا پاد

میایاں ۽ تا زندگاں ہمدا بنندان ۽ گوں تو مجلس بکناں —“

”من باز گلاں کہ مناتہی ڈولیں دوستے رستگ —“

”من ترا وتی دوست زاناں ۽ لوٹاں کہ تو ہم منا وتی دوست بزبان و

بس۔“

”I am your friend , not sweet heart“.

(9)

پدا لہتیں روج ء شاہدہ ء اسد اللہ ء ڈیک نہ وارت۔ دو روج ء پد ماں
 پدا بیگاہ ء شاہدہ در آہگ ء گندگ نہ بوت۔ چریشی ء رند اسد اللہ سک گٹ
 بوٹگ ات ء بیگاہاں دیوان جاہ ء دیم ء نشت نہ بوٹگ ات — دو سہ روج ء وتی
 بیچار ء چیزے ہاسیں کاروباراں مان گشتنگ ات۔ ء دگہ دو سہ روج ء گوں
 وتی کردے سیادانی ہمراہ داری ء گیر بوٹگ ات — ء آئے گوادر ء ہاسیں جاگمانی
 سیل و سواد ء برنگ اتنت۔ چہ شاہدہ ء نہ گندگ ء آئی ء برے برے ہمے حترار
 ات، کہ چو بہیت شاہدہ چرائی ء آرو چیمکس ہبر ء سر ء دلگران بہیت ء پہ زانت
 گوں آئی ء ڈیک مہ دنت — بے آ بیگاہ ء، آ دیوان جاہ ء دیم ء نشنگ ات ء

انتظار حسین ۽ اردو آزمائش کئی کتاب ”آخری آدمی“ ۽ وانگات، کہ انکا آ
 رست — ۽ گوں آئی ۽ آهگ ۽ آئی ۽ هنجو ماریات گئیں آئی ۽ چپ و چاگرد ۽
 بہارگاہ بوت۔

”اسدجان! چون ۽ تو؟“ پرست ۽ هورکس کرسی ۽ سر ۽ نشت۔

”بس ڈڈاں — تئی چه حال انت؟“ اسد اللہ ۽ ایمان سلامت بوت۔

”ہمتیں روچ ۽ منی طبیعت شر شر نہ بیت، بلے نی وشتراں۔“

”بلکس منی ہمارو چگیس ہبراں تئی طبیعت ناساز کنگ؟“

”انا، اے ہبر نہ انت — منا ملیریا بیت — انگت برابر نیان —

لوہاں کہ تئی ہمراہی ۽ سہاہی ہسپتال ۽ برواں —

”چنت بچ ۽؟“

”بارنج ۽ —“

آئی ۽ کئی موکل لوہت ۽ لوگ ۽ نشت ۽ ہمتیں کترہ ۽ رند گوں پائے ۽

واترے کت، کہ یک چاہی تھرما سے، دو هورکس کوپ ۽ دو پلیٹ پستہ ۽ بسکوٹ

یے مان انت — آئی ۽ پاٹ میز ۽ سر ۽ ایر کت — وتی کرسی ۽ سر ۽ نشت — ۽

کوپاں چایے ماں کت —

”منا آکرہ ڈیم ۽ سر ۽ کدی برے؟“ آئی ۽ دو سہ دانگ پستہ وارت، چاہ

۽ گئی گپت ۽ چه ویتی جست کت۔

”ہر دھدے تو دت گئیں —“ آئی ء ہم دو سہ دانگ پستہ دپ ء کت،

چاہ ء گئے گپت ء پہ ہاتر داری پسہ دات۔

”دیم ء جمعہ ء سباہ ء ترا پرست بیت؟“

”منا پتو ہر دھد ء پرست بیت —“

”گرا سباہ ء دہ بج شرانت؟“

”ہو — چیا شرنہ انت؟“

دمانے ء ہر دک بے توار بوت انت — ء پہ بے تواری یک و یک

بسکوٹے دپ ء کت ء چایے رندا دات — اے بے تواری ء پدی زر ء ژمب
ژمبانی توار گئیں بُستیر بوت۔

”منی ہیال ء بنی آدم یک ہنچیں بزگیں سہ دارے ، کہ توار ء بے

تواری ء دیہ ء بلایانی نیام ء گت انت — اگن توار ء دیہانی نیمگ ء زیات

بکنزیت ، تہ گنوک و ایڈو بیت و روت — ء اگن بے تواری ء بلایانی نیمگ ء

زیات بلیٹیت ، تہ دل ترک بیت و مریت — ”شابدہ ء دنیا ء تھلس راستی یے

ماں و شنیں وڑے ء پندرکت۔

”وہدے بنی آدم — چہ گیدی ، چاگرد ء زند ء بازیں زلم و زور اکیاں

شزار بیت ، ء مہر و دوستی آئی ء ٹسک و مدت ء بے سوب بنت ، گرا گنوکی ء

مرگ آئی ء گڈنی سہارا بنت — ء آئی ء آرام و آسرات پنجائمن انت —“

اسد اللہ ء تملیں راستی ء دگہ پہناتے پد رکتہ

”تو یکدم قنوطیت پسند بیستگئے —“

”من ناں قنوطیت پسندیاں ء نے رجائنت پسندے — بلکس حقیقت

پسندیاں —“

”بہر حال ، تو چہ ماہیگ ء بیپاری یے ء باز ہما دم ترے —“

”تو ہم چہ ایس ایس ٹی جنرلے ء باز ہما دم ترے —“

”گڑا؟“

”بلے اے زالمیں دُنیا ء ، منی ء تنی اے ہما دم تری ، کجام ارزشت

دانگ؟“

”متلب؟“

”چمن ء چتو — یکے ہما بلبل انت ، کہ چہ کرنا پہ راستیں پلے ء

تلوسکا انت ۔ دومی ہما بل انت ، کہ چہ دشمن بو ء زہر انت ، بلے کر نانی گوزگ

ء رند ہم آئی ء اے زہری نہ کُنیت —“

”تنی اے ہبر ء من سرپد بینگا نیاں —“

”پشیں ہبر ء سرپد بینگ ء داستیک حاسیں کیلوے پکار بیت —“

”چی انت — آ کیلو؟“

”مہر!“

”دوستي هم مزنيں چيزے —“

”دوستي يڪ نزوريں سهارايے — تسلاً وا دات کنت، بلے مدت دات نہ
کنت — سته دم ۽ بالاد وا کنا نينت کنت، بلے زند ۽ چه مرگ ۽ توپان ۽ رکينت
نہ کنت —“

”۽ مھر؟“

”مھر زند آپ ۽ يڪ هنجيں پنڳے که هچبر هُشک نہ بيت — ۽ هرج
مردے که اشي ۽ چشيت، ابدمان بيت ۽ زند ۽ مرگ ۽ هر ڈوليس توپان ۽ مُقابله ۽
کُت کنت —“

”تهی دل ۽ ارواه گُشے زانا چه کر ناني کرناں پہ مھرے ۽ تلوسگا انت —
ترا مھر ۽ يڪ ازلي تِنے گون انت مھر ۽ هوشامے آيا تو وت زانت
کئے که اشي ۽ بنيادی سؤب جي انت؟“

”مے چاگردی زند ۽ بے جاہیں پابندی ، ناوانندی ، ناسرپدی ، پد نستي،
جنين آدم ۽ مردیں آدماني گستاني ۽ دگہ هے وڑیں چيز ، اشي ۽ بنيادی سؤب
انت —“

”تهی هيال ۽ اے هرا بياني تو جيل جي انت؟“

”اے دُرست هوريں هرابي انت — پميشا اشاني تو جيل هم هوريں
بوت کن انت — چونائي ۽ وا اشاني تو جيل باز انت — چوکه وانگ و زانگ ۽

گیش کنگ ، مالی سورت ۽ چاگرد ۽ دیم ۽ برگ ، کوهنیں دود و رهنبدانی نزور
 ترینگ ، نوکیں راه و رهنبد ۽ شوہاز کنگ — ۽ دگہ ہمے وڑیں — بلے یک
 ہاس تریں توجیلے ہمیش انت کہ جنین آدمانی توکا آگسی و سرپدی پیداک کنگ
 بہیت — ۽ آچہ لوگ ۽ پسلاں دن در کنگ بہنت — تاکہ جنین آدم
 ۽ مردیں آدمانی نیام ۽ گستانی کم بقریت — ۽ آزند ۽ گاڑی ۽ دو پرگانی ڈول ۽
 ہمراہ بہنت ۽ زند ۽ ہر پڑ ۽ پہ ہوری دیم ۽ برت بکن انت — ۽ اے ہند ۽
 اے کار ۽ بنگج ۽ تئی ڈولیں دانندہ ، زانت کار ۽ آزاد تبیں جنین آدمے کت
 کت — ”

”کار ۽ بنگج وت رودیں وڑے ۽ گوں منی آیک ۽ شرت ۽ بیتہ —
 من گوں اد ۽ آیکا پہ آزاتی تروتاب شروع کنگ۔ باز ۽ منا عجیبیں نذرے ۽ چار
 انگ — باز ۽ مکن کنگ — باز ۽ ایر ہم جنگ — بلے من چہ کسانی تر و
 تاب عادت کنگ — یونیورسٹی ۽ زمانگ ۽ پچکانی ہمراہی ۽ سڈی ٹور، فیلڈ ورک
 پکنگ ۽ دگہ ہمے وڑیں چست و ایرانی واستا جاگہ پہ جاگہ شنگال۔ گزانی من لوگ
 ۽ دیوالانی تمہ ۽ بند بیگا چوں سگت کناں؟“

”نیں اے وت رودیں جنز ۽ را شعوری رنگ دینک لوٹیت۔“

”من پرے کار ۽ واستا شعوری کوشست ۽ ہم تیاراں — بشرطیکہ تئی

مدت گون بہیت —“

”من گوں تو گوناں گوں — تو ہچسبر بازار ء مردینانی ہمرای ء ترو

تاب کتنگ؟“

”وتی ہمے گریہیں سیاد غلام نبی ء کسترین برات یاسر ء ہمرای ء دوسہ

رندا طارق مارکیٹ ء شنگاں — بلے — من گوادر ء بازار ء ایدگہ ہاسیں

جاگماں ہم روگ لوٹاں — تئی ہمرای ء — ”شاہدہ ء گوں راستی دست ء

آئی ء نیمگ ء اشارہ کُت ء وتی ہبر سرجم کُت۔

”اے منی خوش قسمتی بیت — ”اسد اللہ ء جم چہ گل ء پتنگ ء لگت

انت —

”من ترا یک شریں سلاہے دیگ لوٹاں — ”شاہدہ ء وتی کرسی کُک

دیتر ء کنزینت —

”چونیں سلاہے؟“ اسد اللہ ء پیشانینگ چہ ہیرانی ء کرچک ترات۔

”اسد جان ! تو سکئیں پرمہریں انسانے ء — ء تئی علم و زانت ہم باز

شر انت — پمیشا من سدکاں کہ اگن تو کوشش بکن ء ، تہ شریں آزمانک

نویس ء ناول نویے بیت کئے — ”شاہدہ ء کاشیں مود پشت ء چند انت ء

کرسی ء پشت ء تکہ دات —

”اگن اے ہبر راستے ، گرا من کم چہ کم ء یک ناولے الم ء نبشہ کنناں

ء آ ناول ء بُجای کردار من ء تو ہیں — ء آئی ء نام ”مہر ء ہوشام“ بیت

— "اسد اللہ ء پہ بے تھیری وتی دست ء سر سُرینت انت — گُشنے اُبے گوں
سُراں چتگ اتے۔

مرچی آہانی مجلس ء دراج کش داگ ات — پمیشا آ فشتگ انت ، کہ روچ
سید و بد ء لگت — پدا ہم آ پاد اتک انت ء زر ۽ کز و گوراں کسانیں چکڑے
دات یے — ء واتر اش کت — ء چہ جتانی ء پیسر پہ یکے دومی ء نیکیں واہگ
اش درشان کت۔

"O.K., Good-bye and all the best".

"Wish you best of luck".

(۱۰)

اسد اللہ ۽ شاہدہ ۽ دیوان و مجلس ۽ تر و تابانی ہال و احوال تجھیں
گوادر ۽ شنگ اتنت — ۽ آہانی نزدیکی ۽ بابت ۽ وڑ وڑیں ہیال و لیکہ درشان
کننگ بوگات — گیشتر مردم ۽ آ ایر جت انت ۽ آہانی رشتہ ۽ را شک ۽ نذر ۽
چارات۔ بلے چیزے مردم ۽ آہانی تو سیپ ہم کُت ۽ آہانی رشتہ ۽ را رشک ۽ نذر
۽ چارات — اسد اللہ ۽ دونیں ہم کار ۽ دوست نثار ۽ جمیل ۽ اے ہال و
احوال دش نہ بوت انت — ۽ آہاں اسد اللہ ۽ سرپد کننگ پیسلہ کُت —
پیشام یگیں سباہ ۽ سر ۽ آ چہ اسد اللہ ۽ در آہگ ۽ پیسر آئی ۽ لوگ ۽ شُت انت

آئی ۽ دیوان جاہ ۽ گول آئی ۽ دپ کپت انتہ۔ دیوان جاہ ۽ دو صوفہ سیٹ دیم
 پہ دیم جنگ ات — صوفہ سیٹانی کش و گوراں لہتیں کرسی ایر ات — نیام ۽
 یک دراج بریں مزے جنگ ات، کہ ٹیلپونے سر ۽ ایر ات — کوئی ۽ یک
 نیمگے ۽ دیوال ۽ کیلنڈرے لونجان ات ۽ دومی نیمگ ۽ دیوال ۽ دیوالی گھڑیالے
 جنگ ات۔

”اسد اللہ حال کن —“ صوفہ سیٹ ۽ سر ۽ نندگ ۽ رندا، نثار ۽
 درآئینت ۽ پہ شوہازیگی آئی ۽ نیمگ ۽ چار ات۔

”حال حیر انت — پرچہ زانا؟“ چہ نثار ۽ جست ۽ چارگ ۽ نوکس طرز
 ۽ آئی ۽ زانت کہ حبرے آئی ۽ دل ۽ انتہ۔
 ”حال حیر نہ انت —“ جمیل ۽ پہ نہ وشی گشتہ۔

”چونیا؟“ آئی ۽ حیرانی درشان کُتہ۔

”نمیک ۽ همے ماسٹرائی ۽ همراه داریانی حال و احوال بجنہیں گوادر ۽ شنگ
 انت —“ نثار ۽ وتی ساہیلی عینک چہ چنہاں در کُت ۽ مزہ ۽ سر ۽ ایر کُت ”۽
 مملوکت شمنے بارہ ۽ وڑ وڑیں حبر کنگا انت۔“

”مملوکت چہ نہیں حبر کنگا انت؟“ اسد اللہ ۽ پہ بچکنندگ جست کُتہ۔

”تو دانندھیں مردے ۽ ۰ وت بز ان کہ ایڈولس حالتاں مملوکت

چونیں حبر کنت —“ جمیل ۽ وتی پی کیپ سرچت ۽ مزہ ۽ سر ۽ ایر کُتہ۔

”اڱن مردم مملوڪاٽ ۽ هبران گوش بداريت گڙاڪ روڇي هم زندگ
 بوت نه ڪنت —“ اسدالله ۽ ٻي بے ڪماری دُرُائينتہ

”بے مملوڪاٽ ۽ هبرانی پھڪ دالچار ڪنگ هم دانائی يے نه انت —“ جميل
 ۽ نصيحت ۽ ڏول ۽ گشتہ

”اڱن مردم شري ۽ سر ۽ پڪر و هيال بڪنت نه چريشي ۽ باز تاوان رست
 ڪنت —“ نثار ۽ اسدالله ۽ نيمگ ۽ چارات ۽ گشت ”مثال هبر ۽ بيار ۽ سر ۽
 اثر ڪپت ڪنت ، نام ۽ عزت ۽ توڪ ۽ پرڪ اٽڪ ڪنت ، حاندانی جيزه پيداڪ بيت
 ڪنت ، چياڪه تراوت يڪ حاندانی لوگ بانڪه است ۽ ماشاالله چار چڪ ۽ پت ۽
 —“

”بے من ل لوٽاڻاڪه شمارا مني ڪجام عمل ۽ سر ۽ اعتراض انت؟“
 اسدالله اولي رندا ڪئي نلگي گنداڪه اٽڪ —

”ما نزانين ، گوڻ اے زال ۽ — تتي اسلي نيت چي انت — هُشڪس
 همراه داری انت يا سير انت — بے گوڻ درآديں جنينے ۽ — مے چاگرد ۽
 انچو همراه داری شر نه انت — ۽ سير چاءُ گنتر ، که تراوت هُدا ۽ جن ۽
 چڪ دانگ —“ نثار ۽ هبر پڌر ڪنت

”شما هم ناواننده نه ات — توئے نثار ۽ ايف اے پاس ڪنگ ۽ جميل ۽
 ميرڪ پاس ڪنگ شمنے هيال ۽ زانا جنين آدم انسان نه انت؟“

”بلے — پرچہ انسان نہ انت —“

”۽ اسلام ۽ چار جن ۽ اجازت نہ انت“؟

”بلے — اے ہبر ہم راست انت —“

”گڑا دگہ ہج ہبرے پشت نہ کپیت — من گوں آئی ۽ ہشکس ہمراہ

داری کناں شر ۽ سیر کناں شر، اے منی ذاتی چیزہ انت —“

”تو مئے دوست ۽ ہم کارئے — مئے متلب ہمیشہ ات کہ ترا چہ

حالتاں سئی بکنیں ۽ وتی زانت ۽ متابک ۽ ترا شور و سلاہ بدی نیں — تاکہ

باندہ روچ ترا زندگیں تاوانے مہ ریت — ما وتی پرز پورہ کت — نیں

ہرچی کئے وتی مستروتے —“

”شمئے باز مہربانی انت کہ شما چہ وتی نیمگا وتی پرز ادا کت — نیں من

وتی جاور ۽ جیڑیاں چاران ۽ پیسلہ یے کناں — ۽ ہر وھدے شمئے شور و سلاہ

۽ ٹمک ۽ مددانی ذرورت بیت ، شماراوت حال دیاں —“

نثار ۽ جمیل ۽ روگ ۽ رند ، آپکر ۽ کپت — دمانے ۽ پد ، وھدے چہ

پکر ۽ درانک ، گڑا پاد اتک ۽ چہ بریف کیس ۽ نوٹ ’بکے کشت ۽ ہتس قول

یے نبشتہ کت :

○ زیاعیں جوش ہوش ۽ گار کنت —

○ زند ۽ ہر کترہ یک چکاے —

- شر رنگی دُراحمیں حاسیتانی یک حوریں پائیرے
- مردل ۽ چٹانی یک حوار ۽ دشمنیں لیجے — بلے ہمے لیب برے
- برے زند ۽ گراں ترایں چکاس ہم جوڑ بیت۔
- زند گئے ۽ مرگ دردے ۽ بنی آدم ہمے گم ۽ درد ۽ بندی جاہ ۽
- ہما بندی انت کہ بندی ۽ بستار ۽ ہم حرکار ۽ صبر ۽ آزات نہ انت —

جولائی ۽ گڈ سَری روچے ات۔ گو سنگیں روچاں گورنگیں هور ۽ اثر
 کشتگ ات۔ بے مرچی نوداں بستگ ات ۽ ساھیل کنگ ات۔ پمیشا موسم دتس
 ات۔ اسد اللہ ۽ چہ فرج ۽ تیج ۽ شش دانگ جوس گوں برپ ۽ درکت ۽
 واٹر کولر ۽ کت۔ واٹر کولر گاڑی ۽ پشت ۽ ایر کت۔ گاڑی چالو کت ۽ ڈن ۽
 درکت۔ ۽ گاڑی ۽ ہارن جت۔ گوں ہارن ۽ اشکنگا، شاہدہ چہ وتی پسیل
 ۽ دراتک ۽ آئی ۽ گاڑی ۽ دی سیٹ ۽ دروازگے پیچ کت ۽ آئی ۽ کش ۽ نشت۔
 گوں شاہدہ ۽ نندگ ۽ دوئیں نیمگانی شیشگ بند بوت انت۔ ایرکنڈیشن
 چالو بوت ۽ گاڑی ۽ دتس دتس ۽ ریکانی توکا مان دیان ۽ پکائیں سڑک گپت ۽ دیم

پہ گور پچان ۽ تھک شروع کت۔

”آکرہ ڈیم جدا چنچو دیر انت؟“

”سی ۽ پنج کلومیٹر بیت۔“

سڑک ۽ کئی دیمتر ۽ راستی نیمگا تاب کت ۽ پولیس تھانہ ۽ فیش باربر پاور
 باؤس ۽ نیام ۽ گوزان ۽ گوں مین روڈ ۽ هوار بوت — مین روڈ ۽ دوئیں نیمگاں
 وڑ وڑیں ماڑی ۽ بوزر ۽ کھور ۽ مچ ۽ درچک ۽ چو پوچی سپاھیک ۽ سلام ۽ دیان ۽
 گوزان انت — ۽ باریگ باریگ ۽ وادی ڈور ۽ گئی ڈور ۽ بالی پٹ پشت ۽ پیش
 کپان انت —

”تو آروچی پے گشنگ لوئت کہ بھکتے ۽ نہ گشت؟“ شاہدہ ۽ آئی ۽ نیمگا

چارات ۽ بچکند ات —

”نیں من پے بگشاں — آروچی تو واگڈیگا منی دُراھیں راہ و دربند

کت انت —“ اسد اللہ ۽ ہم آئی ۽ نیمگا چارات ۽ بچکند ات —

”پدا ہم ۽ مناھرچی گشنگی ات ۽ من گشت ۽ بلے تو وتی هبر کپی کتد مرچی

وت هبر ۽ پورا بکن —“

”اگن منی هبر ۽ سر ۽ هدا مکت تو زهر بے ۽ گرا پنمن پے پشت کپیت؟“

”تئی دل ۽ من گوں تو زهر بیت کناں؟“

”گور پیچ ۽ جنین ۽ دل ۽ سر ۽ چه اعتبار؟“

”جنین چه جنین ء است — من چرا جنیناں نیاں —“

”وعدہ بکن کہ زہر نہ بے —“

”وعدہ انت —“

”I want to marry you .“

”بے ایڈول چوں بیت کنت؟“

”پر چه بیت نہ کنت؟“

”اول دا من پتو چُشیں هیال هچبر نداشتگ — ء دومی ایش کہ

_____ ترا جن ء چک چه پیرا است —“

”اے هاسیں دلیل نہ ینت — چُشیں هیال نداشتگ ، تہ دارگ ء کجا

دیر بیت — ء منی پیری جن ناوانندہے کہ درکسانی ء پت و ماناں منی سرء

پہ زور مُشگ — منا هنجیں جنینے پکار انت کہ منی هبراں سرپد بہیت ء گوں

من همراه داری کُت بکنت — ء تئی گندگا پد منا هنجو گمان بیدگا انت ، گشے

من چه کرناں تئی رهچار بیتگاں — ء اگن تو مناں نہ رسنتے گڑا یات بکن کہ

_____ منی زند مُشکل ء مرگ آسان بیت —“

”گمش چو —“ شاہدہ ء پہ جزہ گشت ء گریوگی بوت — ء پدا

_____ پہ هیرانی ء پریشانی گوں وتی هیالاں گر و چیل بوت —

_____ من گوں تو جنم ء روگ ء ہم تیاراں —

تو باز دلیر، دانا ڈولدار، وش تبیں زالے ۽ —

'I love you so much'.

'I want to marry you'.

تھی گندگا پد منا ہنچو گمان بیٹگا انت، گشتے من چہ کرناں تھی رھچار
بیٹگاں — ۽ آگن تو منانہ رسنتے، گڑا یات بکن کہ منی زند مشکل ۽ مرگ
آسان بیت —

چہ بالی پٹ ۽ رند کچائیں سرک شروع بوت — ۽ دوئیں نیمگا کُل ۽
ڈگار آهان ۽ گوزان بوت انت — گیشتر ڈگارانی کُل سلامت انت — بلے
یک و یک ڈگارے ۽ کُل رنگ بوٹگ انت — دیمتر ۽ سرک دوبراگ ۽
بوت — چہی براگ ۽ گوادری نگور ۽ نیمگا تاب کُت — وھدیکہ راستی براگ
آکرہ ڈیم ۽ نیمگا روگات — آئی ۽ گاڑی ہمے سرک ۽ سر ۽ تاجیناں کُت —
راست ۽ کسانیں بازارے اتک، کہ لوگ و جاگمے کچا انت — ۽ کئے دیمترا
آکرہ ڈیم ۽ جند اتک — گاڑی ۽ پیسرا راست ۽ تاب کُت ۽ چد و رند چپ ۽
— ۽ پدا ڈیم ۽ پراھیں سنگی بند ۽ سر ۽ سرکپت ۽ ڈیم پہ رو ایرشت ۽ تچاں
بوت — ۽ کوہ ۽ بن ۽ داشتے —

شاہدہ گشاد گشاد ۽ چہ گاڑی ۽ ایر اتک ۽ چماں چاریں نیمگاں شانک

دیگا لگت —

”واہ ، چونس ڈولداریں جاگے!“ آئی ۽ بچکندان ۽ تُرند تُرند ۽

گشت۔

اسد اللہ ۽ چہ واٹر کولر ۽ دو جوس زُرت ۽ تھمبیل تھمبیل ۽ ایر اتکد

”بگر۔۔۔ آئی ۽ یک جوسے شاہدہ ۽ نیمگا شہاؤرت۔

”تو چشیں چیز ہم آوریگ گوں!“ شاہدہ ۽ وششی درشان کت۔

”ہو، گرماگ انت۔۔۔ ۽ راہ ہم کئے دراج انت۔ پمیشا۔“

آئی ۽ شاہدہ ۽ نیمگا چارات ۽ بچکندان ات ”بریں نیس کور ۽ کمر ۽ نندین و

ندارگ کنس۔۔۔“

آتش و تش ۽ چہ گاڑو کانی سر ۽ ایر کپان ۽ کور ۽ کمر ۽ شت انت ۽ اودا

گاڑو کانی سر ۽ نشت انت ۽ ندارگ گپ ۽ جوس ۽ ورگ ۽ لگت انت۔۔۔

آہانی دبی نیمگا کور ۽ آپ ات۔ راست ۽ برز ۽ پراہیں سنگی بندات کہ آئی ۽

زر باری کمر ۽ بجلی ۽ بمب چو پوچی سپاھیگ ۽ رد و کتار ۽ اوشٹانگ انت ۽ رو

ایر شتی سر ۽ گاڑو ۽ کوئی ۽ کنٹرولنگ ہاؤس انت۔۔۔ اے دُراہیں چیزانی چپ

و چاگرد ۽ دور ۽ نزدیک ۽ کوہ انت۔۔۔ ندارگ و تش ات۔ پمیشا آہاں باز و تشی مار

ات۔

”کور ۽ آپ چوں سبز انت!“ شاہدہ ۽ جم کور ۽ آپ ۽ سک دات انت ۽

سُر سُرنت۔

”کوش چوں کشتگا انت!“ اسد اللہ ء سار تیں گینے کشت ء سر سرت۔
 اناگما شاہدہ پاد اناک — وتی کاشیں مودیے پشت ء چند اتنت ء چہ
 پرس ء کسانیں کیمرہ یے دریے کت۔

”اسد جان! یک کئے بوشت کور ء دیم ء۔“
 اسد اللہ گشاد گشاد ء اوشات ء آئی ء نیمگا چک یے ترنت۔
 ”ترا کیمرہ یے گون انت!“

شاہدہ ء آکرہ ڈیم ء پد ندرگ ء اسد اللہ ء بازیں پوزیے کشت۔ پدا
 شاہدہ ء واہگ ء سر ء اسد اللہ ء ہم ہمے پد ندرگ ء آئی ء جند ء بازیں پوزے
 کشت۔

چریشی ء رند آ گاڈوکاں سرکپاں بوت ء بند ء سر ء شت انت۔ ء گاڑی ء
 سوار بوت ء کثرونگ ہاؤس ء دیم ء دانتے۔
 ”بیا، ڈیم ء اے بہر ء ندرگ ء ہم بکن۔“

"Why not".

ہردک ایر اتک انت ء سر و رند بوت ء باریگ باریگ ء کثرونگ
 ہاؤس ء رو ایرشتی ء رو درانکی نیمگاں جمل ء ایر کپت انت۔ کور ء آپ ء ندرگ
 یے چہ نزدیک ء کت۔ دیم یے ششت انت۔ آپ یے وارت ء پدا برز ء سر کپت
 انت ء چہ پہل ء سر ء ریلنگانی نیام ء گوزان ء کثرونگ ہاؤس ء پترت انت۔

اودا یک گونڈیں گردیں کوئی یے است ات کہ سہ تاک یے پر ات۔ قبلہ ئی نیمگا
 جہلیں چاتے ات کہ پدانکے پر ات، بن، مشین، اوزار یے لگ، انگ اتنتہ
 چد، ندرگ، رند آ پدا سرو رند بوت، گردیں کوئی، چپ، و چاگرد، ریلنگ،
 گرداں بوت انت۔

”اے پہ وت کشی، سکس ڈولداریں جاگے۔ ارمان کہ من ادا وت کشی
 بکتیں۔“ انا ما اسد اللہ، جبرہ کت۔

”حدا، نام، چشمیں ہبر، مکن، اسد جان،“ شاہدہ، پہ دل سوچی ککار
 کت و کشت، کشاد، کشاد، پشت پر کت و نشت، گر یوگ و ہسکارگ بنا
 کت۔

”اڑے، اسد اللہ پمک ابکہ بوت، پہ اشاپی شت، وتی راستی دست
 یے آئی، راستی کوپگ، سر، ایر کت، آئی، تسلا، رنگ، لگت، تو گریوگائے؟
 اے رندی مناں پہل بکن، دگہ پرا چشمیں ہبر نہ کناں۔“

”وعدہ انت؟“ شاہدہ پاد انگ و دیم یے گوں اسد اللہ، کت، گوں گشان
 لب، وتی تم یے پمک کت انت۔

”من یک سورتے، وعدہ کناں۔“

”کجام سورت،؟“

”ہمے سورت، کہ بدل، تو حم وعدہ ہے کتے؟“

”تو نہیں وعدہ ہے۔“

”کوں من سیر، وعدہ ہے۔“

”توئی بدل، حج روت لوئے؟“

مے سمت، گاڑی تی برنشے ابانی گوشاں کہتہ۔ اہل سرگ کت۔

چاراٹ۔ ذبل ڈور پاک اپ گاڑی یے زاصر بوت، کہ بند، سر، سر کہتہ۔

دیم یے رو ایرفت، ادات، فٹ۔

”نی واپس بریں۔“ شاہدہ، پ سر، روگ، اشارہ کت۔

”بیا، رویں۔“ اسد اللہ، کوں راستی دست، روگ، اشارہ کت۔

پدا دونیں حمراہ بوت، گاڑی، گور، فٹ انت، گاڑی، سوار بوت

واتر اش کت۔

”مے گرماگ، پتھٹی ہلکی انت۔“ بلے من انگت کراچی، مات،

چارگ، نہ شتکاں۔ نی من لہتیں روج، واستا روگ لوناں۔“ شاہدہ،

دیم، گلئے زحیرانی، جبراں بست۔

”چنت روج، واستا؟“ اسد اللہ، دل چہ گم، تاب گپت۔

”کم و گیش دو پتگ لگنت۔“

”بے تو گڈا منی گزارہ چون بیت؟“

”اے نیام، تو وتی ناول، نبشتہ بکن، شر و لگوش ہے۔“

”ھیر، کدی روگ لوٹے؟“

”پریم پوش —“

”ٹکٹ گتنگ؟“

”ہو!“

”ایوکاروگائے؟“

”یاسرء بران گوں —“

”ایئر پورٹ ء من شماراوت رسیناں —“

”شترانت — دگہ کارے ہم بکن —“

”کجام کارء؟“

”پونشنگیں سبہء مارا بازارء بیمر —“

”دگہ کئے گوں بیت؟“

”من، غلام نبی ء یاسر سرہ ردینیں — آ بازارء چیز و میزہ گر

انت — من ء تو یک کئے تر و تاب کنیں —“

”تو زانا انقلاب آرگ لوٹے؟“

”انقلاب برپا وا بیتہ — نی اشی ء راوتی منطقی انجام ء سرکننگ ء

سوب مندکننگ لوٹیت۔“

”چو بیت تھی کنٹرول سمٹ بہیت ء جوابی انقلابے بیت —“

”اللہ مکت — من لوٹاں کہ اے وت رو دیں جنرےء منظم بکناں —“

”اے نیکیں کارے کدی بنا کئے؟“

”کراچی ۽ واتری، ۽ ہاس کر وانگ و زانگی ادار یانی چچی ۽ رند — گوں

تھی شور و سلاہ ۽ گمک ۽ مدت ۽ —“

”شمے کراچی ۽ لوگ ۽ ٹیلپون است؟“ وھدے گاڑی گوادر ۽ ماں لوگ ۽

دپ ۽ سر بوت، گڈا اسد اللہ ۽ جست کت —

”ہو —“ شاہدہ ۽ پسہ دات۔

”چو بکن، وتی کراچی ۽ لوگ ۽ ٹیلپون نمبر ۽ مناں بدے ۽ منی گوادر ۽

لوگ ۽ ٹیلپون نمبر ۽ چمن بزیر — بلکیں کارے بکیت —“

دویناں یکے دومی ۽ ٹیلپون نمبر نبشہ کت انت۔ ۽ چہ یکے دومی ۽ جتا

بوت انت۔

”اللہ ۽ میارے —“

”اللہ ۽ میارے —“

گاڑی ۽ ماں فاضل چوک ۽ آل آسکائی ہوٹل ۽ دیم ۽ داشت ۽ چاریں
 ہمراہ یک ۽ ایک ۽ ایر اتک انتہ

”شما دوئیں برو ات چیز و میز بگر ات ۽ پدا گاڑی ۽ کر ۽ بیات —
 اگن ما ادا نہ بیتیں، گزا انتزار بکن ات —“ شاہدہ ۽ غلام نبی کڈن کتہ آ
 پیر مردے ات کہ سر ۽ مود یے اسپیت ۽ تنک اتنت ۽ ساپ ساپ ۽ پشت ۽
 رنگ اتنتہ

”یاسر! پہ وتی تروزک ۽ ٹیکی ۽ گرگ ۽ بے هیال مہو —“ شاہدہ ۽
 یاسر هیال ۽ گیتک — آ برز ۽ بارگ بندیں مچکے ات، کہ مود یے بز بز اتنت،
 بلے چنائینگ و کسان یے کنائینگ اتنتہ

اسد اللہ ۽ شاہدہ کش ماں کش بوت ۽ ہمراہی ۽ ماں شاہی بازار ۽ شت
 انت۔ اے گوادر ۽ کوهن ترس بازار ات۔ تنگ تنکس دیکے ات، کہ برز ۽ گوئی
 ۽ گردو ٹنگ ۽ ساہگ کنگ ۽ کوشت کنگ یوگ ات — ۽ آئی ۽ دوئیں
 کشاں کسین، گونڈیں دکان ۽ کساں کسانیں ہوٹل انت —

”اے خدا، بخش حلوائی ۽ دکان انت — ادا وڑ وڑیں حلواہ تیار بیت ۽
 اد ۽ حلواہ بھنیں مکران ۽ مشور انت۔“ اسد اللہ ۽ دکان ۽ نیمگا پہ سر اشارہ کت
 ۽ گشت۔

”ہو، من نام اشنگ —“ شاہدہ ۽ سر سُرنت ۽ گشت۔

”اے کریمک ۽ ہوٹل انت — اشی ۽ مالک ۽ ہرا درست گنوک
 انت — گوادر ۽ گیشتر گنوک ۽ کماش ہمد کائنت ۽ چاہ ۽ شیرور انت ۽ قصہ
 کار انت —“ اسد اللہ ۽ در آئنت۔

”سکس دچسپیں ہوٹلے —“ شاہدہ ۽ بچکند ات۔

”اے مُرک ۽ ہوٹل انت — ادا قبلہ تی بچانی سر ۽ سیاسی مردم نند
 انت ۽ رودرائکی بچانی سر ۽ لبرانکی مردم — مید ۽ جانشو دوئیں نیمگا نند
 انت — دُرہ رکٹ گوش دار انت۔ چاور انت ۽ بحث و تران ۽ گپ و رپ
 کن انت —“

”بلے —“

”اے عینی ہوٹل انت — اے ہما ہوٹل انت کہ اشیء کش ء قاسم
 ء ہوٹل بیتہ ، کہ ہمیشی ء پد ندرگ ء سید ہاشمی ء وتی ناول ”نازک“ نبشتہ
 کنگ — قاسم ء ہوٹل ء جاگما نیس ماہیگ ء بکارے جوڑ انت —
 ”اے ہم ہاسیں جاگمے —“

”اے نیادی انت ، کہ زر ء کر ء انت — ادا ماہیگ لیلام بیت — ء
 بیپاری ماہیگ لیلام ء زیر انت ء بکاراں دیم دی انت —
 ”باز شر —“

”اے ذرہ بکار انت ، کہ زر ء کر ء انت — ادا ماہیگ تل جنگ ، واد
 جنگ ، ہشک کنگ ء بندل کنگ بیت — ء ڈن ء دیم دینگ بیت —
 ”ڈن ء متلب؟“

”چہ گوادر ء ڈن ہم ء چہ پاکستان ء ڈن ہم — چوکہ تربت ، کراچی
 سیلون —
 ”بلے —“

”منی ہیال ء نیس بریں جاگمے نندیں و دم ہم کنیں ء تَن ء پروشگ ء
 ہاتر ء چیزے وریں ہم —“

”ہیال ہراب نہ انت —
 ”بلے تہی دل ء کجا بروئیں؟“ اسد اللہ ء آئی ء نیمگا چم شانک دات انت

ء جُست کُت۔

”کریمک ۽ ہوٹل ۽ —“ ساہدہ ۽ کُکے پکر جت ۽ پُتہ دات — ۽
پدا کندگ ۽ لگت — ۽ آئی ۽ ہمراہی ۽ اسد اللہ ۽ ہم کندات —

آہاں واتر کُت ۽ کریمک ۽ ہوٹل ۽ شُت انت ۽ اودا دار ۽ کوهنیں
کریانی سر ۽ نشت انت ، کہ دیم ۽ دار ۽ کوهنیں مزے جنگ اتے ۔ ٹیپ
ریکارڈر ۽ عارف ۽ کھٹے پرات —

”اے وهد ۽ چنا ابید ادا دگہ ہرج گرا کے کہ نشنگ ، دُرہ گنوک
انت —“ اسد اللہ ۽ گون شاہدہ ۽ پہ الوت گشت۔

”ہو؟“ شاہدہ ۽ پہ ہیرانی گشت ۽ نشنگیں مردمانی نیمگا چارات ۔

”دو شیر بیار —“ گون بیرا ۽ آہگ ۽ اسد اللہ ۽ گون آئی ۽ گشت ۔
۽ گون بیرا ۽ روگ ۽ دگوش یے گون شاہدہ ۽ کُت ۽ درانتیے ”ہمے یکنیں بیرا سار
انت کہ نام یے غفور انت“۔

”بلے انچو گنوکانی توکا باریں تاکدین ۽ —۔ چہ گنوک بوگا رکنت —“

”ہو —“ ہج بھروسہ نیست — آکُنڈ ۽ نشنگیں مردیک ہاسیں

گنوکے — عثمان مین یے گش انت ، کہ مسقط ۽ پوج ۽ بیگ — مدام

جوڑیت ۽ وتی پوج ۽ زمانگ ۽ قصہاں کاریت —“

بیرا ۽ شیر آورت — ۽ آہانی دیم ۽ مزے سر ۽ ایر کُت انت —

”ادا گنو کے جنینے ہم کیت کہ اسل نام یے رابک یا رابعہ انت۔ بلے
 واجہ گنو کے یے گش انت۔“ اسد اللہ ء گشت ء شیر ء گئے گیتے۔
 ”اے جنین من بدیتیں شرآت۔“ شاہدہ ء پے واہگے درآئینت۔
 ء شیر ء گئے گیتے۔

”چوں زانا۔ انقلابی جنز ء وتی ہمراہ یے کنگ لوٹے؟“ اسد اللہ ء نرم
 نرم ء کندات ء گشت۔ ء شاہدہ ء ہم نرم نرم ء کندات۔ بلے پتہ ء
 چے یے نہ گشت۔

”چو بیت ترا ہم گنو کے بکت گوں۔“ اسد اللہ ء مسکراکت۔
 ”دریگتیں من ہم گنو کے بہیتیناں گوں۔“ شاہدہ ء گشت ء پکر ء
 کیت۔

”اے چونس گنو کی واہگے؟“ اسد اللہ گمیگ بوت۔
 ”پیسرا منا گنو کی سک نادوست بیت۔“ شاہدہ ء ہیال کت ء
 درآئینت ”بلے گوں تو نزدیک بیگ ء اے ہوٹل ء گندگا رند۔“ فی منا گنو کی
 سک دوست بیت۔“

”ترا گنو کی سک دوست بیت؟“ اسد اللہ ء آگوں عجیبیں نذراں چارات
 ”گوں گنو کا فی گندگا تو گنو کے نہ بیت گئے؟“

”منا جنچو مالوم بیت گشتے اے دنیا یک گنو کے جاہ ایت۔ ادا ہر مردم

گنوک انت — لہتیں پہ مال ۽ گنوک انت — لہتیں پہ وانگ و زانگ ۽ گنوک
 انت ، لہتیں پہ ہدا ۽ گنوک انت ۽ لہتیں پہ انسان ۽ گنوک انت —
 ”تو پہ کجام چیز ۽ گنوک بینگ لوٹے؟“
 ”پہ انسان ۽ —“

”انگت ۽ گہتر انت کہ پہ مال ۽ گنوک بینگ نہ لوٹے۔“ اسد اللہ ۽ پہ
 مسکرا گشت ”چیا کہ مالی گنوک سک تُر سناک بیت — ہیر ، نہیں پاد ۽ بریں ،
 کہ دیر بینگا انت ۽ مئے ہمراہ انتزار ۽ دم بر انت —“
 ”بریں —“ شاہدہ ۽ گشت۔

ہرُ دک پاد اٹک انت — ۽ چہ ہوٹل ۽ در آہگ ۽ لگت انت ، کہ
 اناگما چہ پُشتی نیمگا تُرند تُرندیں توارے آہانی گوشاں کپت —

"You are a very sexy girl".

شاہدہ سک ابکہ بوت — آئی ۽ پہ ابکی چک جت ۽ پُشتی نیمگا چار
 ات — ۽ پدا پہ بے ارادہی چرائی ۽ دپ ۽ در اٹک —
 ”کئے ات ، اے؟“

”تئی دو ستیگیں گنوکے بیت — دگہ کئے بیت؟“ اسد اللہ ۽ پہ مسکرا
 در اُئیت ”ہما ہبر کہ من دو ماہ ۽ توک ۽ گشت نہ کُت ، گاسے گنوک ۽ دو منٹ ۽
 توکا گشت —“

”کمال انت — اد ۽ گنوک چُشس انگریزی زبان انت — شاہدہ ۽ ہم ۽
مسکرا گشت ”گڑا سلامتیں کجا دارگ بنت —“

آگپ ۽ جنان ۽ رواں بوت ۽ گاڑی ۽ گور ۽ رست انت — غلام
نبی ۽ یاسر اودا نہ انت — آ گاڑی ۽ تماشت ۽ نشت انت ۽ آہانی رھچار بوت
انت —

”آکام خوش قسمتیں انسان انت کہ تئی ڈولیں بے دروریں جیننے پرانی
۽ گنوک بینگ لوئیت؟“ اسد اللہ ۽ دیم گوں شاہدہ ۽ کت ۽ وش وشے چرائی ۽
جست کت —

”اے جست ۽ پنہ اے وهد ۽ دینگ نہ بیت —“ شاہدہ ۽ دیم
اسد اللہ ۽ نیمگا ترنت ۽ چکند ات ۽ گشت —
”گڑا کدی دینگ بیت؟“

”تو چو بکن — بیگاہ ۽ تیخ نج ۽ کساس ۽ مئے لوگ ۽ بیا —“
”غلام نبی ۽ یاسر ۽ موجودگی ۽ گڑا پرک نہ کپیت؟“ آئی ۽ پہ بے تاهیری
جست کت۔

”ڈن ۽ همراہی ۽ پرک نہ کپیت، گڑا لوگ ۽ آگ ۽ چوں پرک کپیت؟“
آئی ۽ جست ۽ وڈ ۽ پنہ دات ۽ پدا درائنت ”آتی کوئی ۽ گوں ٹی وی ۽ دلگوش
بنت — ۽ من ۽ تو منی کوئی ۽ ننڈیں — چونائی ۽ ہم — من شئے لوگ ۽

باز براں اٹکلاں۔ بلے تو مئے لوگ ء ہچسبر نینتگک ئے۔

”تو مئے لوگ ء کدی اٹککئے؟ تو وا مئے دیوان جاہ ء دپ ء اٹککئے و

بس۔

”بلے تو انچک ہم نہ کتگ۔

”ہیر، من کایاں۔ بیگاہی گڑا دروازگ ء۔ بچناں؟

”اناں۔ اشی ء ذرورت نہ بیت۔ من تہنج بچ ء دروازگ ء چچ

کنان و دروازگ ء پشت ء تئی انتزار ء کناں۔ تو گوں رسنگ ء دروازگ ء

تیلانک بدئے ء ہپٹر۔

”اگن غلام نبی ء یاسر سرپد بہنت و بیانیت، گڑا پرک نہ کپیت؟

”زانا، تو دُزیئے کہ پرک کپیت۔ من آیاں تئی آگ ء حال ء وت

دیاں۔

”تو چہ منی اندازہ ء ہم باز دلیر تریں جینئے۔

غلام نبی ء یاسر اتک ء گاڑی ء سوار بوت انت۔ ء گاڑی ء دیم پہ

لوگ ء وا تر کت۔

(۱۳)

آ در نیای کوئی یے ات — آئی ء یک نیمگے ء تھتے جنگ ات ، کہ سر ء
گندل چچ اتنت — دومی نیمگا کسانیں مزے جنگ ات ، کہ چپ و چاگرد ء لہتیں
کرسی ایر ات۔ یک کُنڈے ء الماری یے ایر ات ء دیوال ء یک نیمگے ء کیلنڈرے
لونجان ات — وھدے آ شاہدہ ء ہمراہی ء تما پُترت ، تہ مزے سر ء یک مزنیں
سینی یے ایر ات ، کہ جگے شربت ، تھرامے چاہ ، پلینے بسکوٹ ، پلینے پستہ ، دوگلاس
ء دو کوپ یے مان ات۔ آ کرسیانی سر ء دیم پہ دیم بوت ء نشت اتنت۔ شاہدہ ء دو
گلاس شربت ایر یتک — یکے اسد اللہ ء دیم ء ایر کُت ء یکے وتی دیم ء —
اسد اللہ ء وتی دیم ء گلاس چست کُت — دو سہ گُت شربت گلاٹ ات ء گلاس پدا

میزے سرء ایر کپتہ

”سکئیں وشئیں شربت انت۔ کجام شربت انت؟“

”ہما دل! — تو پیسرا وارنگ یا ناں؟“

”ہما دل؟ — ہو، چار پنج سال ء پیسرا — کراچی ء وارنگ —“

اسد اللہ ء ہیال کت ء گشت ”تئی پت ء وت ء ماں گوادر ء لوگے بیتہ — آ

چوں بیتہ؟“

”است انت — لشکری وارڈ ء انت — بلے شر شر نہ انت — دیمتر ء

مرمت یے کنائیناں، گڑا بلکئیں ہمودا برواں —“

”من ترا انگت نزدیک تر آرگ لوئاں — تو دیر تر روئے؟ چُشئیں زلم ء

مکن —“ اسد اللہ ء وتی راستی دست تُرند تُرند ء سُرنت ء پہ تور سناکی

در آئینتہ

”اسد جان! نزدیک دل نیگ انت — من لندن ء برواں، کہ چتو دیر نہ

بیان —“ شاہدہ ء داراں کت و گشت ء دوسہ گٹ شربت گلاٹ اتہ۔

”بلے تو مناں ہمے ہبر ء بگش گوں کہ توئے شاہدہ پہ کئے ء گنوک بیٹنگ

لوٹئے؟“ آئی ء وتی گلاس ء پش کپتگئیں شربت تبتگت و ہلئیت انت ء پہ بے

تاہیری جُست کتہ۔

”تو باریں وت اندازہ بکن — کہ من پہ کئے گنوک بیٹنگ لوئاں —“

شاہدہ ء ہم وتی گلاس ء منتگلیں شربت بتگت و هلینت انت ء یہ کندگ پتہ
دات۔

”من چے زاناں؟“ آئی ء هیال کت، بے آسے ء سر نہ بوت۔
”من یہ دُراحصیں بنی آدم ء گنوک بینگ لوٹاں —“ شاہدہ ء سر سُرینت
ء سر پد کتنگ ء وڑ ء گشت۔

”مردم ء گوں دُراحصیں بنی آدم ء دوستی بیت کنت۔ مہر ہم بیت کنت
— بے — انچو جذباتی مہر بیت نہ کنت، کہ پرانی ء گنوک بہیت —
اگن مردم پہ انسان ء گنوک بیت، گڑا بس پہ یک انسانے ء مہر ء گنوک بیت
— چیا کہ آ — بس گوں یک انسانے ء — زیامیں جذباتی مہر کت
کت —“

”تئی دل ء آ یکنیں انسان کئے بیت کنت، کہ من پرانی ء گنوک بینگ
لوٹاں؟“ آئی ء گشت و سر جمل کت ء چاہ ایریچگا لگنت —

”مردین ء دل ء حبرانی زانگ آسان انت، بے جنین ء دل ء حبرانی
زانگ بازگران انت —“

”چیا ایڈول انت؟“ آئی ء چاہ یک کوپے اسد اللہ ء دیم ء ایر کت ء
دوی وتی دیم ء، ء جُست کت۔

”چیا کہ دنیا ء چہ کرنانی کرناں مردینی چاگرد جوڑ انت۔ اے مردینی

نہ ہے۔۔۔ چیا کہ مہرنہ کنگننگ ۽ گنوگ بینگ دو متضادیں ہہر انت۔۔۔

”چتو باج برگ۔۔۔ سک گران انت۔۔۔“ شاہدہ ۽ گشت ۽ کرسی ۽
 پشتی نیمگ ۽ تکہ دات۔۔۔ گشتے زانا با دیے وارنگ ات۔۔۔ پدا ہم کنگنگ ۽ گڈنی
 کوشمستے کت ”زانا دوستی ہنچیں نزوریں چیزے؟۔۔۔ انسان دوستی ۽ ہاتر ۽
 ہزاراں مردم ۽ جان ہم قربان کنگنگ۔۔۔ جی گویرا، جیولیس فیوچک، گبریل پیری،
 ڈیوڈ گیسٹ، رالف فاکس، میرداد، حسن ناصر ۽ جنین آدمیں لبرانٹ فنگ کنگنگ
 اشی ۽ لہتیں روژنائیں مثال انت۔۔۔“

”دوستی پہ یک انسانے ۽ بہمیت یا باز انسان ۽۔۔۔۔۔ پریشی ۽ مال ہم

قربان کنگنگ بیت ۽ جان ہم۔۔۔ بلے۔۔۔“

”بلے پے؟“

”بلے پریشی ۽ مردم گنوگ نہ بیت۔۔۔“

”بلے تو مناں سک دوست ۽۔۔۔“ ہنچو مالوم بوت گشتے نوں آماں دل

۽ وتی بباد ۽ منگا ات۔

”منا ہنچو گمان بیت کہ منی مہرتی لاشعور یا تحت الشعور ۽ توکا است

انت۔۔۔ بلے تنی وهدی تنی شعور ۽ توکا نیتنگ۔۔۔“

اسد اللہ ۽ آئی ۽ نفسیاتی تجزیہ پیش کت ”یا چو ہم بیت کنت کہ تنی شعور

۽ ہم اتنگ و سر بینگ، بلے تنی وهدی تو آئی ۽ وت نہ پیمے یا آگن پیمے یے، گڑا

یک نہ یک سو بے آئی ۽ منسنگ ۽ تیار نہ ۽ —

”اگن مناگوں تو مہر بیت — گڑا الما تئی ھے دشیں ھبرانی سو ب ۽

—

”مہر بس یک حاسیت ۽ سو ب ۽ ہم بیت کنت — ھنچو گش انت کہ اگن

قلو پطرہ ۽ پونز گکے پنک تر بہیتیں، تہ مصر ۽ تاریخ دگہ وڑ بیتگ ات — چیا کہ

سیر ۽ انطونی آئی ۽ سر ۽ عاشق نہ بیتگ انت — ۽ مصر ۽ حکمرانی ۽ داستا آئی ۽

گک مدت یے نہ کنگ ات —

”تو منی کجام ھاسیت ۽ سو ب ۽ گوں من مہر کنتے؟“ شاہدہ ۽ بچکندگا

ات —

”شاہدہ! تئی ھر ھاسیت مناں مہر ۽ سکین ۽ دنت — برے برے مناں

ھنچو گمان بیت، گشے من ھاس پہ تئی مہر ۽ پیدا ک بیتگاں — ۽ برے برے

منا ھنچو گمان بیت، گشے کرنانی کرناں پیسر من ۽ تو وت ماں وت ۽ سک نزدیک

بیتگیں ۽ گوں یکے دومی ۽ مہر کنگ۔“

”۽ پدا؟“

”پدا مے سیر بیتگی بیتگ — بلے اناگما کجام نہ کجام حادثہ یے ۽ مارا چہ

یکے دومی ۽ جتا کنگ — بلے مے ارواہ یڈول ۽ مارا پدا یک کنگ ۽ کوشستا

نت —

”منا هنجو مالوم بیت گشته تئی و شین هبرانی سوب ء منی دوستی په مرء

بدل بیان انت — ”شاهده ء هیال کت ء گشت —

”تئی دل ء یک نه یک شکله ء — منی مرالما است انت — بے

زانا و اب انت — ء اے و ابیں مرء پاد کنگ منی زند ء مستریں مشن

بیت — ء اگن من تئی و ابیں مر چه و اب ء پاد کت نه کت — گزرا وتی

جان ء قربان کنان — ”اسد اللہ ء پکر جنان ء په درد و سوزمان در آئینت —

”مکش چو ، اسد جان ! آئی ء اناگما په جبهه گشت و په گشادی باهند کت —

ء وتی راستی دست اسد اللہ ء دپ ء سک دات ء گوں چپی دست ء آئی ء مودانی

سماگ بنا کت —

اسد اللہ ء آئی ء راستی دست چه وتی دپ ء دور کت ء آئی ء پشت

مچکنت — ء په بے وتی گشت —

”قربان ببا تاں پتو —

شاهده چه هل ء جبهه ء سر ریج بو مان ء ، په گشادی آئی ء کش ء کرسی ء سر

ء نشت — دوئیں دست یے آئی ء گور ء دور دات انت — ء وتی چپی گب

ء گوں آئی ء چپی گب ء پر مشگ ء لگنت

”هزار رندا قربان ببا تاں پتو —

اناگما اسد اللہ ء وت ء گشینت ء آگلاش کت و آئی ء گردن مچکنت —

، اناگما شاہدہ ، ، وت ، ، کشینت ، ، کشاد ، کشاد ، ، نشت ، ، وتی کرسی ، ، سر ، ، نشت ، ، وتی
 دست ، ، پشت ، ، گردن ، ، ہمارگ و پہک کھنگ ، ، لگت ، ، آحر دک ترند ترند ، ، گن
 ، کشکا انت — کشکا شمارگ انت — پدا آ دوئیناں وتی تچم گوں یکے دومی
 ، ہنچو ڈکرتنت انت و پے بے تواری ، ، بے قراری یکے دومی ، ، چارگ ، ، لگت
 انت ، ، کشے زانا یکے دومی ، ، تہانی زر ، ، بکننگ انت و پے در آھگ ، ، سر سر جننگا
 انت —

پدا گوں حمے سرا مادی جاو ، ، جتا بوت انت۔

۱۴

یک شپے وہ بج ۽ کساس بوت — آ دیوان جاہ ۽ نشنگ ات ۽ ناول ۽ نبشته
کندگا ات ، کہ اناگما ٹیلپون ۽ گھنٹی ۽ توار کُت — آئی ۽ ٹیلپون ۽ رسور گشاد
گشاد ۽ چست کُت ۽ گوش ۽ کُت —

”ہیلو ، ہیلو —“

”ہیلو ، تو کے ۽؟“

”من اسد اللہ یاں — تو کے ۽؟“

”منی آواز ۽ پچا نیار ۽؟“

”تئی آواز سک جبل انت — بلے نیں من یے پچا آرگایاں — تو

شاہدہ ۽ — آواز ۽ گمک بستر کن —“

”گڑا چون ۽ تو؟“

”ساہ مان انت — تو چون ۽؟“

”من ہم تئی ڈول ۽ یاں — تئی ناول نویسی چون انت؟“

”ناول نویسی بیٹگا انت — انیں ہم من ناول ۽ نبشتا اتاں۔ تہی
جہتانی ۽ من بس ہمیشی ۽ سہارا ۽ زندگاں —“
”کجام جاگہا رسنگ ۽؟“

”من ۽ تو گاڑی ۽ سوارین ۽ دیم پہ آکرہ ڈیم ۽ روگائیں —“
”اہڈ ۽ بابی —“ شاہدہ ۽ آواز ٹلنگا ات ”تو منی ۽ وتی قصہ ۽ نبشتا
ئے؟“

”ہو! — من ترا شروع ۽ گشتگ ات، کہ منی ناول ۽ بخاہی کردار
من ۽ تو ہیں —“

”گڑا مئے لوگ ۽ ہما مجلس ۽ نام ۽ ہم گرے گوں؟“ آئی ۽ پہ لپڑگ
جست کت —

”تو وت ۽ مزنیں آزاتی پسندی ۽ جنینانی آزاتی ۽ بیرک دارے کئے
— گڑا پمے ہبر ۽ پریشان ئے؟“ اسد اللہ ۽ پہ تہن ۽ مسکرا درآئینتہ

”اگن ترا اے ہبر ناپسند نہ انت، گڑا منا ہم ناپسند نہ انت — ہرچی
مناسب زانے نبشتہ بکن — ترا اجازت انت —“ آئی ۽ وتی دل ڈڈکت ۽
گشتہ

”شاباش، ہنچیں زالے بی — مناں ہمے ہبر ۽ اعیت است ات۔“

۱۵

شاہدہ ۽ ادا نہ بوگ ، ۽ آئی ۽ ایدگہ کارانی نیمگا دلگوش دینگ ۽ سوب ۽ ،
 آئی ۽ زال ، آسیہ ۽ سر ۽ شریں نفسیاتی اثر کپت ۽ آئی ۽ طبیعت شرتر بوں
 بوت۔ آنوں چہ تہت ۽ سر ۽ پاد اٹک ۽ لوگی کاراں گوں نوکر و چاکراں کُک و
 مدت یے کُت — ۽ چکانی گد ، سپانی ، ورگ ۽ وانگ ۽ پکر یے کُت۔
 مستریں چک ۽ نام عنایت اللہ ات ، کہ نہمی جماعت ۽ وانگا ات —
 دومی چک ۽ نام ثنا اللہ ات ، کہ ہسپتہمی جماعت ۽ وانگا ات — سہی چک ۽ نام
 نادیہ ات ، کہ چاری جماعت ۽ وانگا ات ۽ چاری چک ۽ نام رحمت اللہ ات ، کہ
 تنی وھدی سک کسان ات ۽ رحم جان ۽ نام ۽ توار کفنگ بوت ۽ وانگ یے بنگج
 نہ کنگ ات۔

آسیہ ۽ توکا یک عجیبیں بدلی سدی یے اٹگ ات۔ وھدے چکانی پت
 لوگ ۽ نہ بوت ، گڑا برے برے آئی ۽ چاریں چک وتی گور ۽ نادینت انت ۽
 نادیر ۽ دست یے آہانی سر ۽ مُشت — ۽ آ یے پہ دوستی ۽ درواری تلسا

دات انت — اے وهدء آئی ء دل ء گریٹ ء چم ارس و اولب بوت انت
 — هنجو مالوم بوت گشے آئی ء آوکس روچانی هرابی ء اندازہ است ات — ء
 آئی ء دل یک هنجیس هترے مارگات ، کہ دیمتر ء آہانی لوگ ء تمار ء ویرندگان ،
 ء زند ء تباہ و برباد کت کت۔

یک سببے ارزبند ء پدا وهدے سه عیس مستریں چک و انگ ء شت
 انت ، ء اسد اللہ تنی وهدی چه لوگ ء در نیئتگ ات ، ته آسیه ء گوں آئی ء
 در آینت۔

”برحم جان ء پت ! مناں گوں تو چیزے گپ است — اگن اشتاپی نہ
 ئے ، گڑا دمانے ء بجل —“

”بلے — جلتنگاں — بگش —“ آئی ء گشت ء پرانی ء گپانی
 گوشدارگ ء جاڑیگ بوت —

”من وا بنی ناوانندہے یاں — بلے تو وانندھیں مردے ئے —“ آئی ء
 پہ کلوٹگی گشنگ بناکت ”اگن تو کسکے هیال کئنے — تئی اے کار و کرد شر نہ
 ینت — تئی گوں اے جنمین ء دوستی و همراه داری ، ناں پہ تئی جند ء شر
 انت ، ء ناں پہ تئی چکاں — مناں وا بلے کہ درگاھی مردے نییاں — ء
 اے حالتاں باریں تاچنت روج ء زندگ بییاں — بلے من سدکاں کہ تو هم
 بے عزت بے ء تئی چکانی زند ہم برباد بیت و روت — پمیشا ہوش بکن —

انگت وهد است — رندا که آپ چه سرء پر گوزیت ، گزاتئی ہوش کننگا حج
 پاندہ نہ بیت — او مرد ! انگت ہوش بکن ، کہ رند ۽ پشومانی کار ۽
 نیت — ”

”تئی گپ ہمیش انت —“ آئی ۽ گشئ آسہ ۽ صبر حج مان نیتک

انت —

”ہو —“ آسہ ۽ پہ بزیگی آئی ۽ نیمگا چاراتہ

”شر انت — تئی نصیحت من اشکلن۔ نیس من وتی گیگ ۽

چاراں —“ آئی ۽ پہ بے کماری گشت ۽ چه لوگ ۽ دراتک — بلے چه لوگ ۽
 در آہگ ۽ رند ، سک چرت ۽ کپت —

نزانان چوں بکنان — راہ دو انت — یا وتی پشکلنگس زند ۽ گوں

آسہ ۽ ڈولس نوانندہ ۽ ناسرپدیں جنینے ۽ ہمرای ۽ بگوازییاں ۽ پیسرگیس ڈول ۽

برباد بکنان — یا گزاکم چه کم ۽ پشکلنگس زند ۽ یک ہرے گوں شاہدہ ۽

ڈولس وانندہ ۽ سرپدیں جنینے ۽ بگوازییاں — تاکہ ہمے یکنیں ہر بلکیں چه بربادی

۽ برکیت — ۽ اگن اے ہر گوں شاہدہ ۽ ہمرای ۽ برباد بیت ، تہ اے بربادی

ہم منان قبول انت — چیا کہ کم چه کم زند ۽ دشئی ولذت ۽ آرام و آسرات

وا بیت — تری اے ذراہ ادارکی بہنت — بلے تا وهدے است انت ، وا

زند چو جفت ۽ بیت —

14

جمعہ ء شنبہ ء درنیامی شپ ء آ دیوان جاہ ء نشنگ ء ناول ء نبشتہ ات،

کہ دہ بج بوت ء آئی ء کراچی ء ٹیلپون کت۔

”ہیلو —“

”ہیلو —“

”تو ناول ء نبشتہ اتے؟“

”ہو!“

”نی کجا رسنگ اتے؟“

”شمے لوگ ء پٹرگایاں —“

”تو زاناں دڑے اتے کہ دگر ء لوگ ء پٹرے؟“ شاہدہ کئی کئی کندگا

”ہو — چیا کہ چُشمیں دُزی ۽ لذت ۽ نہ گُشے، کہ لوگ ۽ ہد ابند

دُزی ۽ سکین ۽ وت بد انت — ”آ ہم کند گات —

”پتو چے بیاراں گوں؟ شاہدہ ۽ پہ ہلے جُست کُت

”ہرچی تئی دل بگشیت — ”آئی ۽ پنه دات ۽ پدا جُست ہم کُت ”کدی

آیگائے؟“

”پونشی؟“

”بالی گراب ۽ چست بیگ ۽ وهد چی انت؟“

”یازده ۽ نیم —“

”من تئی دیم ۽ کایاں —“

”زاهر انت —“

”برات گون انت، یا تهننا پیدا کئے؟“ آئی ۽ جُست کُت —

”تهننا پیدا کاں —“ شاہدہ ۽ پنه دات — ۽ پدا وت ہم جُست کُت ”نی

منا کجام جاگما پیش دارے؟“

”جاگہ انگت ۽ باز پش کپتہ — بلے پشکپنگیں جاگمانی توکا হাস تریں

جاگہ — بکشی ہوئل انت —“

”ہو، راست گشیت — بکشی ہوئل ۽ نام و توار من باز اشکگ —

بلے بگش پتو چے یسکی بیاراں گوں؟“

”منی مسترء شتریں ٹیکتی جند انت — وت ۽ پہ وشی ۽ سلامتی

بیار ۽ پنن سر بکن — ”آئی ۽ پہ مرء واہگ پنہ دات —

”بلے پتو درگی چیزچے بیاراں گوں؟“

”اگن چتو دشتریں چیزے است، گڑا آئی ۽ بیار گوں۔“

”تو مرچاں سک شیتان بیتگ ۽ وا —“ پیرا آئی ۽ کئی کئی کند

ات — ۽ پدا پہ دوستی در آئینت ”شرانت، نی اجازت لوئاں —“

”شرانت، اجازت ئے —“

”اللہ ۽ میارئے —“

”اللہ ۽ میارئے —“

چریشی ۽ رند، آناول نبشتہ کنگلی نہ بوت — صوفہ ۽ سرء تچک بوت ۽

پکر ۽ لگت — آئی ۽ ہیال کت کہ

’دُنیا ۽ توکا چہ مر و دوستی ۽ شتریں چیزچہ نیست — اے ہنچیں بے

دروریں نیامت انت، کہ پریشانی واستا جان ۽ ہم ہچ قیمت نیست ۽ پریشانی ہاتر

۽ مرگ ۽ سودا ہم گران نہ کپیت —

پدا آئی ۽ ہیال ۽ توکا شاہدہ دیست — پدا آئی ۽ ہنچو مارات، گشے آ

دوئیں دیم پہ دیم انت ۽ یکے دومی ۽ چو گنوکیگا چارگا انت — ۽ پدا آوت سرء

وت بچکندگا لگت — ۽ اے بچکندگ آئی ۽ بھمیں دیم ۽ تالان بوت —

(۱۷)

اسد اللہ ء شاہدہ ، اسد اللہ ء دیوان جاہ ء دیم پہ دیم نشنگ اتنت — ء پہ
 مہر و دوستی یکے دومی ء چارگا اتنت — ء گپ ء مجلس ء اتنت —
 ”مئے چھٹی ہلاس بیگی انت ء اسکول ء کلچر بیگی انت۔ ہمیشہ مارا
 جنین آدمانی آزاتی ء جزء کار بیگی کنگ لوٹیت — ” ساہدہ ء وتی جم اسد اللہ
 ء دیم ء سک دات انت ء درآئینت —
 ”منی خیال ء پرے مکسد ء اگن یک ڈراماٹک سوسائٹی یے ٹہیننگ
 بہیت ، گڑا کار آسان تر بیت — ” اسد اللہ ء پکر جت ء گشت —
 ”چتور؟“

”چہ درستاں پیسرگوں لبرانک ء اداکاری ء ہب و واہگ داروکیں
 مردماں دزبندی کنگ بہیت ، کہ آبیانیت ء یک جاگے جم بہنت ، تاکہ یک
 ڈراماٹک سوسائٹی یے ء جوڑ کنگ ء بابت ء شور و سلاہ کنگ بہیت اگن اے
 دزبندی ء سرء چیزے نہ چیزے مردم ایک ، گڑا ڈراماٹک سوسائٹی یے ٹہیننگ

بہیت ۰ ء آئی ۽ پلیٹ فارم ۽ ہاکہ ۽ کسمانک اسٹیج کنگ بہیت —

”سکتیں شہیں سلاہے —“

”من اے رد ۽ یک نبشتہیں دزبندی یے تیار کناں ۽ باندا بیگاہ ترا

میش داراں۔ وحدے دزبندی ۽ سر ۽ من ۽ تو تپاک کت، گڑا اشہ ۽ لہتہیں نقل

جوڑ کنتہیں۔ پدا من حاس حاسیں مردیں آدم شوہاز کناں ۽ آیانی توکا دزبندی ۽

نقلاں ہرو بانگ کناں ۽ تو حاس حاسیں جنہیں آدم بچار ۽ آیانی توکا اشہ ۽ نقلاں

ہرو بانگ بکن۔ ۽ پدا ہمے دزبندی ۽ متابک ۽ میر غوث، ککش بزنجو لائبریری ۽

مردم جم بہنت ۽ کار ۽ بنا بکن انت —“

”تو دزبندی ۽ تیار بکن — من باندا بیگاہ پدا کایان وگوں تو دپ

کپاں —“

”مردیں آدم وا باز ریت، بلے تہی نذر ۽ چیزے نہ چیزے جنہیں آدم

است؟“

”من کوشت کناں — بلکہیں چیزے نہ چیزے جنہیں آدم دست

پکیت — ۽ اگن دگہ جنہیں آدم دست نہ کپت، گڑا بندات ۽ گوں یک

ایکٹرے ۽ گزارہ کنگ بہیت — پدا اسٹیج کنگس ہاکہ ۽ کسمانک ویڈیو ریکارڈ

کنگ بہنت، تاکہ وحدے جنہیں آدم یے بچار انت، گڑا آیاں سکین بریت ۽

آپ ایلنگ ۽ تیار بہنت —“

(۱۸)

ستمبر ۽ یک بیگا ہے ات — میر غوث بخش بزنجو لائبریری گوادر ۽
 ہشت مردیں آدم کرسیانی سر ۽ نشنگ ات — ۽ لہتیں دگہ مردمانی رہچار اتنت
 — دمانے ۽ رند، اسد اللہ گوں دو جنین آدم ۽ اتک و سر بوت۔ یکے شاہدہ ات، کہ
 سبزیں جار جٹ ۽ دوچی نیس بلوچی یشکے گور ۽ اتے، سبزیں ویل ۽ گشانے گٹ ۽
 اتے، ۽ دراجیں مود یے پشت ۽ لونجان اتنت — ۽ دومی آئی ۽ دزگوہار ۽ آہانی
 اسکول ۽ یک گوادری باہی یے ات، کہ نام یے سعدیہ ات — ۽ زر دپیں خوشبو ۽
 دوچی نیس بلوچی یشکے گور ۽ اتے، زر دپیں جار جٹ ۽ گشانے سر ۽ اتے ۽ کسانیں
 پڑ سے دست ۽ اتے۔

آبانی آٹک ، بندہ نوجوان بنا بوت ۔ اسد اللہ ، اچھنڈہ پیش آنت —

یک و یک ، ڈرا حصیں نشنگیں مردوں سزا: بڑگ بوت انت —

”مرا جنمین آدمانی آزاتی ، داستا یک جنرے بنگج کسگی انت — ہے

بنیاتی چیزہ ہمیش انت کہ اے جنرے چتور بنگج کنگ بہیت؟“ شاہدہ ، ڈرا حصیں

نشنگیں مردمانی نیگا تم شانک دات انت ، گشت —

”مستب ہمیش انت کہ چونیں ادارے نمیننگ بہیت ، آ ادارہ ، نکا

کجام کجام کار کنگ بہنت؟“ سعیدی ، شاہدہ ، حبر پندر آنت

”منی خیال ، پرے مکسد ، ماں گوادر ، دو حاسیں ادارہ ، سک ذرورت

انت —“ اسد اللہ ، حبر پہ شائینگانی زرت ”یک ڈراماٹک سوسائٹی یے ، کہ

آئی ، باسک مردین ، جنمین حر دک بہنت ، آ آگوں مردین ، جنمین حر دکانی

حوری ، حا کہ ، کسمانک پیش بکت — ، دگہ — جنمین آدمانی آزاتی ،

خقانی یک گلے ، کہ آئی ، باسک ایو کا جنمین بہنت — ، آ جنمین آدمانی چیزیاں

مالوم بکت ، آیانی گیشینگ ، داستا جند بکت ، جنمین آدمانی وانگ و زانگ ، سر ،

زور بد انت ، ہشت مارچ ، جنمین آدمانی جہانی روج ، ہدار ایتہ ، جلسہ ، واک

بکت — انسانی خقانی جند ، حوار بہیت ، چاگردی کاراں ہر بزر ایت ، لہزائی

چست و ایراں گون بہیت۔ بے یکبرے ڈراماٹک سوسائٹی بس انت — چیا کہ

جنمین آدمانی آزاتی ، خقانی گلے ، داستا گیشتر وانندہ ، آزاتی پسندیں جنمین آدم

پکار بیت ، کہ تنیگت ۽ ادا نیت انت۔ بلے دیمتر ۽ پیداک بیت کنت — ”
 ”ڈرامائک سوسائٹی ۽ کم چہ کم پنج نسب دار گچین کنتگ بہنت ، تاکہ
 اشی ۽ کار ۽ ہلا نیت بکن انت۔“ محمد داؤد ۽ سلاہ دات۔

”چرے نسب داراں یکے کار مستر بہنت ، دوی ٹمک کار مستر ، سی
 مزن کار گشاد ، چارمی کلیت دار ۽ پنجی شنگ کار —“ رفیق راہی ۽ سلاہ دات۔
 پدا ”ماڈرن ڈرامائک سوسائٹی گوادر“ ۽ نام ۽ یک ڈرامائک سوسائٹی یے
 جوڑ کنتگ بوت ۽ آئی ۽ پنج نسب دار گچین کنتگ بوت ، کہ ایش اتنت :-
 کار مستر اسد اللہ ، ٹمک کار مستر شاہدہ ، مزن کار گشاد سعیدہ ، کلیت دار
 محمد داؤد ۽ شنگ کار رفیق راہی — ۽ گڈ سر ۽ پیسلہ کنتگ بوت ، کہ دو ہتگ ۽
 توکا لہتیں ہا کہ تیار کنتگ بہنت ، ماہے ۽ توکا آگوادر کلب ۽ اسٹیج کنتگ بہنت ،
 ۽ پدا ویڈیو ریکارڈ کنتگ بہنت ۽ ویڈیو کیٹ شنگ و بالان کنتگ بہنت —

(۱۹)

یک نیمروچے ء کہ اسد اللہ ء چہ بازار ء ماں لوگ ء واٹر کُت ، تہ آئی ء
لوگ بانک آسیہ ء دسرک مصطفیٰ لوگ ء لاپ ء ماں غالی ء سر ء دیم پہ دیم نشنگ
ء وت ماں وت ء گپ و رپ ء انت — گوں آئی ء گندگ ء ہردکانی مورک
مجت انت — پدا ہم ، آہاس پہ رسم دُنیا نزدیک ء شت ء گوں دسرک ء
دست و دروہ بوت —

”چہ حال انت؟“ اسد اللہ ء جوڑی کُت ء دسرک ء کش ء نشتہ
”وش انت — تھی چہ حال انت؟“ مصطفیٰ ء سر سُرنت و جوڑی ء
پسہ دات ء وت ہم بدل ء یک کچے ء پہ تخرن پُرسٹہ۔

”وش و حیرانت — آئی ۽ ویرک ۽ تین مارات۔ پدا ہم۔“

وشرودی پنه دات —

پدا دمانے ۽ هر سه بے ترک و توار بوت انت۔ آسیہ ۽ چه نزدیک ۽
ایریں جگ ۽ گلاسه آپ ایریتک ۽ اسد اللہ ۽ دیم ۽ ایر کت — اسد اللہ ۽ آپ
وارت انت ۽ حور کیں گلاس جگ ۽ کر ۽ ایر کت۔

”منی گوهار ۽ شور چی انت؟“ اناگما مصطفیٰ ۽ بے ترک و تواری پروشت
۽ پ گه جست کت۔

”چه متلب؟“ آئی ۽ وتی ویرک ۽ هبر تک پهمت ۽ تک نہ
پمت۔ ۽ تک هیال کت ۽ پرست۔

”بچار۔ اسد اللہ!“ آئی ۽ وتی کمرزانی گیگ تر کت ۽ سرپد کتنگ ۽ دول ۽
در آینت ”آسیہ پانزده شانزده سال انت که تھی لوگ ۽ انت ۽ اے نیام ۽ ترا پ
سلامتی چار چک ہم بیتہ — ۽ چدو پیرماتی هج گه نہ کتنگ۔ یلے چیزے مدت
انت که تو آپهک ڈالچار ۽ بے عزت کتنگ۔ ۽ مارا چه وت ۽ گه دار کتنگ —
”من آسیہ ۽ ڈالچار ۽ بے عزت کتنگ؟“

”بو —“

”چونیا؟ — آئی ۽ جنده ۽ لوگ ۽ بجنس ذرورتاں دا من پوره کتنگ

یاں —“

”جھٹکس ذرورتانی پورہ کنگ کار، نیت — گوں آئی ء تھی رو و دین
 بدلتنگ انت — چرائی ء ترا یک ڈتی جنینے دوستر انت — تاوحدے کہ تو
 اے جنین ء رند ء کپنگا یلہ نہ دیئے، آسیہ ڈالچار ء بے عزت بیت —“
 ”گوں شاہدہ ء تعلق داری منی ذاتی جیڑہے — من تجسبر وعدہ نہ
 کنگ، کہ وھدے من لوں آسیہ ء سیرکناں، گڑا گوں دگہ جنین آدم ء حج ڈولیں
 تعلق داری نہ کناں —“

”بلے چریشی ء آسیہ ڈالچار ء بے عزت انت —“

”پرے ہبر ء آسیہ ڈالچار ء بے عزت نہ انت — اے شمنے وتی ہیال
 انت —“

”اے حالتاں آسیہ نادراہ ہم کنگ —“

”آسیہ ء وت ء را وت نادراہ کنگ — پدا ہم، ادا من آئی ء الاج
 کنا نینگ ء اگن ذرورت بہیت، نہ من آئی ء پہ الاج ء کراچی ء ہم براں —“
 ”تاوحدے کہ تو آ جنین ء رند ء کپنگ ء یلہ نہ دیئے، آسیہ ڈراہ نہ
 بیت —“

”من ترا پیسرا گشت کہ آ منی ذاتی جیڑہے — من آئی ء یلہ دیاں یا نہ
 دیاں، مستر وتاں —“

”گڑا چرے عذابی ء شرتر انت کہ من آسیہ ء وتی لوگ ء

بِسْرَاں —

”من نہ گُشاں کہ تو آئی ءِ وِتی لوگ ءِ بسْرَاں — چیا کہ آئی ءِ وِتی ءِ

لوگے است —

”مناں هج لوگ نیست — چه ادا ءِ عذابِی ءِ گُزَا من وِتی برات ءِ لوگ ءِ

روان گوں — ”آسیہ ءِ زهرا زهر گُشت۔

”اگن تئی هیال همیش انت کہ منی لوگ تئی نہ انت ءِ ترا لوگ نیست،

گُزَا وِتی مستروت ئے — ”اسد اللہ ءِ گُشت ءِ پادا تک ءِ ٹی وی والا کوئی ءِ گُشت۔

”نیں تئی هیال چی انت؟“ اسد اللہ ءِ روگ ءِ رندا، مُصطفیٰ ءِ چه آسیہ ءِ

جُست کُت ”گوں من کائے گوں؟“

”ہو — ادا چے بکناں؟“ آسیہ ءِ پے بے چاڑی پسہ دات۔

”چکَاں چون کئے؟“

”چک بے منیگ ءِ نہ بنت — پمیشا چکَاں هم برین گوں۔“

”گُزَا تیار بہنت — روئن ات —

”چکَاں ادا بیات — ”آسیہ ءِ چک توار کُت انت کہ لوگ ءِ پیرگاہ ءِ

لیب ءِ انت — ءِ وهدے آکوئی ءِ پُترت انت، تہ آئی ءِ کڈن کُت ءِ گوں

آہاں گُشت۔ ”وِتی گد ءِ کتاباں، سہریں پوستیں پیتی ءِ بکن ات ءِ بیارات کہ ناکو

ءِ لوگ ءِ روئن گوں —

چک وتی کوئی ء شت انت ء وتی گد ء کتاباں ماں سہریں پوہتیں پیتی ء
 کنگ ء لگت انت ء آسیہ ء جند جے کوئی ء وتی گد ء ایدگہ الی چیزانی چنگ ء
 سیاہیں پوہتیں پیتی یے ء ماں کنگ ء لگت — دمانے ء پد ء مات ء چکاں
 دوہیں پوہتیں پیتی دست ء گپت انت ء گوہ مصطفے ء دن ء درانک انت۔

۲۰

مہلہ نئیں بیگاہ ات۔ موسم وش ء ساپ ات۔ گوادر کلب ء سرچپیں بے
 مستریں ہال ء ڈریسنگ روم ء گوادر ء نامدارین ء نوکیں اسٹیج ازم کار جم بوتگ
 انت۔ ء اسٹیج پروگرام ء گڈنی دروشم دینگ انت۔ ء تماشہ چار مزنیں
 کسے ء آہان ء ہال ء نندان انت۔ سہتے ء رند ویڈیو کیمبرہ والا اٹک ء اسٹیج
 ء دیم ء ماں اسٹینڈ ء سر ء ویڈیو کیمبرہ لے منڈ ات ء تیار کت۔ ء چریشی ء
 رند اسٹیج پروگرام بنا بوت۔ چونائی ء وا درستی تیج ہاکہ پیش کنگ بوت، کہ یک
 چہ یک ء شر تر انت۔ بے سہ ہاکہ وتی مٹ وت انت، کہ شاہدہ ء سعیدیہ ء
 آبانی توکا ایکٹریس ء کردار ادا کنگ ات۔

یک ہاکہ لے ء سرہال "وانگ و زانگ" بیت۔ ہاکہ ء توکا شاہدہ یک
 ناوانندھیں جنین آدمے بیت کہ وانندھیں مردے ء لوگ ء بیت۔ ء سعیدیہ

یک وانندھیں جنکے بیت ، کہ چہ گرلز کلج ء یازدہ جماعت یے در بُرنگ ء نون
 دوازدهمی جماعت ء وانگات — شاہدہ ء لوگ واجہ یک روچے سعدیہ ء گرلز
 کلج ء روگ ء گندیت ء آئی ء پسند کنت — پمیشاگوں وتی سیاد و وارث ء
 دوست و دزبرادراں شور و دور کنت ، کہ آئی ء بگیپت — وھدے شاہدہ چرے
 حال ء سرپد بیت ، گڑا آ پرے ہبر ء گمیگ بیت — بلے پدا ہیال کنت کہ
 آئی ء لوگ واجہ پرے نیت ء دارگ ء زیات میاریگ نہ انت ، چیا کہ آوت
 وانندھیں مردیں آدمے — ء وانندھیں مردیں آدم ء وانندھیں جنین آدم
 دوستر بیت — اے ہبر ء مارگ ء پدا ، آوتی وانندھیں دزگوھارے ء گور ء
 روت ء وانگ ء بنا کنت یک روچے کہ آئی ء لوگ واجہ آئی ء ماں لوگ ء
 نندگ ، ء وانگ ء نبشتہ ء گندیت ، گڑا دومی سور ء ارادہ ء کوتاہ کنت۔

”تو وانگ ء نبشتہ ہیال کنتگائے؟“

”ہو —“

”کدیگ و تانوں؟“

”چما روچ ء کہ منال مالوم بیہ ، تو وانندھیں جنینے گرگ لوٹئے —“

”وھدے تو وت وانندہ بیگائے ، گڑا منال دگہ وانندہ ء چہ حاجت —“

”چہ مرچیک ء دومی سیر ء ارادہ کوتاہ انت —“

دومی ہاکہ ء سرہال ”روزگار“ بیت — ہاکہ ء توکا شاہدہ ء سعدیہ

هرڪ سو رکنگ انت۔ بے شاہدہ وتی لوگ واجہ ء دوست بیت ء وت ۰ ء آ
 تپاک انت — وهدے کہ سعدیہ وتی لوگ واجہ ء دوست نہ بیت ء مدام لوگ
 واجہ ء شگان و پگان ء بدوردانی نشانگ بیت — دوئیں حاندان همساتگ
 بنت۔ ء چہ یکے دومی ء حال و احوال سرپد بنت — پمیشا یک روچے
 سعدیہ شاہدہ ء گور ء روت ء پے نیت ء گوں آئی ء گپ و رپ کنت کہ بلکس
 آئی ء وتی جیزبانی گش و گیوار ء واستا راہے در بکسیت —
 ”تئی لوگ واجہ ترا باز دوست داریت ء شما دوئیں سک تپاک ات —

اے ہبرانی سوب چی انت؟“

”پرچہ زانا؟“

”من پمیشا جست کنگیاں ، کہ منی لوگ واجہ ء گوں من هج دوستی
 نیت — من گشاں چتو ہنچیں شور و سلاہ بگراں ، کہ آئی ء دل موم
 بقریت —“

”مرد ء جن ء دوستی ء تپاکی ء سوب چونائی ء وا باز بنت — بے یک

بنیاتی سوبے است —“

”چی انت آ بنیاتی سوب؟“

”جن ء محتاج نہ بینگ —“

”مطلب؟“

”متلب ہمیش انت کہ یا جنین ۽ پت ۽ مات مالدار بہنت یا گڑا آئی ۽

جند ۽ روزگارے بہیت —

”تئی متلب ہمیش انت کہ تئی ۽ تئی لوگ واجہ ۽ دوستی ۽ تپاکی ۽

مستریں سؤب تئی نوکری انت — ۽ اگن من لوٹاں کہ من ۽ مرد دوست ۽

تپاک بہیں، گڑا من نوکری بکناں —

”تو منی متلب شری ۽ پھمٹنگ —

پدا وھدے آ کوشت کنت ۽ پت نوکری یے شوہاز کنت، گڑا مرد

آئی ۽ دوست داریت ۽ گوں آئی ۽ تپاک بیت —

۽ سہی ھا کہ ۽ سرھاں ”جنین آدم“ بیت۔ اشی ۽ توکا یک ورنایے کہ

پت ۽ مات یے ازگاریں مردم انت ۽ آئی ۽ دشٹاری ۽ واسٹا شریں شریں جنک

شوہاز کن انت — بلے آہانی چک ۽ چرا جنکاں ھج دوست نہ بیت — چیا کہ آ

ھے اشکنت کہ آ جنک کوھنیں دود و رھبندانی بندیک انت — نئے چہ لوگ ۽

دراتک کن انت ۽ نئے گوں در آمدیں مردیں آدمے ۽ گپے جت کن انت —

بلے یک روچے آ بازار ۽ ترگ ۽ بیت، کہ اناگما چرائی ۽ پشتی نیمگا شر رنگیں جنکے

گشاد گشاد ۽ کسیت ۽ آئی ۽ رسینیت ۽ چرائی ۽ جت کنت۔

”مستر! اقبال مارکیٹ کجام نیمگا انت؟“

”تچکا دیم ۽ برو ۽ پدا چپ ۽ تاب کن، اقبال مارکیٹ تئی دیم ۽

بیت — "آ دست ۽ سر ۽ اشارہ کنان ۽ آئی ۽ رہ در بری ۽ کنت۔"

"Thanks so much" آ سر ۽ سُرینیت ۽ آئی ۽ منت ۽ گپت۔

ورنا پرا جنک ۽ گنوک بیت — پمیشا آئی ۽ بارہ ۽ باز جُست و پُرس

کنت — آئی ۽ مالوم بیت، کہ آئییکہ دار خدا بخش ۽ جنین چک ماجده انت۔

چرے هبر ۽ رندا، وهدهے یک روچه آئی ۽ مات چرائی ۽ تُرند تُرند ۽ جُست

کنت —

"منی چک! مے در گیتلکس هج جنک ترا دوست نہ بیت — آخر چشیں

جنکے است کہ ترا دوست بہیت؟"

گرا آزم نرم ۽ پنه دنت۔

"ہو — آئییکہ دار خدا بخش ۽ جنین چک ماجده انت —"

"منی چک! ئیکہ دار خدا بخش ۽ جنین چک تی درور نہ انت —"

مات آئی ۽ سرید کنگ ۽ کوشت ۽ کنت۔

"منی مات! وهدهے آ مناں دوست بیت، گرا بزاں منی درور

انت —" آ مات ۽ سرید کنگ ۽ کوشت ۽ کنت۔"

وهدهے آوتی هبر ۽ سر ۽ اوشتیت، گرا کم کم ۽ آئی ۽ مات منیت ۽ پت

۽ ہم منیت ۽ آخر آئی ۽ سور گوں ماجده ۽ بیت۔ ورنا ۽ مات ۽ کردار ۽ شاہدہ ۽

ماجده ۽ کردار ۽ سعیدہ ادا کنت۔

(۲۱)

شپ ۽ نمہ بج بوت — موسم سک وش ات۔ اسد اللہ ۽ شاہدہ گاڑی ۽
سوار اتنت — ۽ گاڑی وش وش ۽ دیم پہ بخششی ہوئل ۽ روگا ات۔
”من ترا سک جنجال کنگ —“

”چونیا؟“

”پہ جاگہ ۽ پیش دارگ ۽ —“

”گنوک؟“ اسد اللہ ۽ آئی ۽ نیمگا چک ترینت ۽ گشت ”چار ماہ ۽ رند نوکی

ھیال ۽ کپنگ ۽ منان ۽ ترا زانا پر کے است؟“

”انا پرک وانیت —“ شاہدہ ۽ ہم آئی ۽ نیمگا چارات ۽ درائینت۔

”اگن تھی دل ۽ پر کے است۔ گزرا وحدے من کراچی ۽ کایاں۔ اودا تو

ہمراہی ء چہ دریا ء دراتلگ — "کشتی ء پتہ دات۔

"زندگ بیتہ ؟" شاہدہ ء پدا جست کت۔

"ناں — مُرتگینے بیتہ — "کشتی ء پتہ دات ء پدا گشت "بیات من

شمارا دگہ لتیں چیز پیش داراں —"

"کشتی ء اسد اللہ ء شاہدہ ہمراہ کت انت ء ہوٹل ء پیش گاہ ء یک
زندیں اسپتیں چیزے ء کرتے بُرت انت —

"اے ہڈے — دسمبر ۱۹۹۴ ء ماں گنر ء تیاب ء یک ویل ماہیگے

دراتلگ کہ دراجی یے ہتاد و دو فٹ بیتہ — اے دراجیں ہڈ آئی ء آژگور ء

یک نیمگے ء ہڈ انت — "کشتی ء زندیں اسپتیں چیز ء نیمگا اشارہ کت ء

گشت — ء پدا آئیے دگہ لتیں ہڈانی نیمگا بُرت انت۔

"اے ویل ماہیگ ء برین ہڈ ء یک بہرے — ء ایش ء آ ویل

ماہیگ ء دو پہلیگ انت — "کشتی ء آ سرپد کت انت — آ دوئیناں ء

حاسیں سورت ء شاہدہ ء دُرہ پہ باز ہب و واہگ چارات انت —

"شما موسیقی گوشدار ات ؟" کشتی ء پہ مہمان داری جست کت۔

"شاہدہ تو چے گشتے ؟" اسد اللہ ء شاہدہ ء ہیال زانگ لوٹ ات۔

"ہو، چیا گوش نداریں —" شاہدہ ء پتہ دات۔

"گزا برین ات آ تلو ء سرء — "کشتی ء تلو ء نیمگا پہ دست اشارہ

کُت کہ پسیل ۽ زربار رودراکلی کُنڈ ۽ ات۔

بکشی ۽ دوئیں مہمان ہمراہ کُت انت ۽ تلو ۽ سر ۽ بُرت انت —

برزیں تلوئے ات — سک گوات کپت ات — کالی چچ انت — ۽ چاریں نیمگاں

زندیں سرچاہ ایر ات — اسد اللہ ۽ شاہدہ یک جاگے نشت انت ۽ گوں سرچاہاں

نکہ اش دات — وهدے کہ بکشی شت ۽ دمانے ۽ پد گوں دو ورنائیں بلوچ

سازگراں واتریے کُت۔

”اشاں بلوچی، سندھی ۽ اردو ساز بیشکنائین ات۔“ بکشی ۽ گوں دوئیں

سازگراں گُشت —

”شمئے نام کئے ۽ کئے انت؟“ شاہدہ ۽ جُست کُت۔

”منی نام عبدالغفور انت ۽ اشی ۽ عبدالصمد —“ چہ دوئیں سازگراں

یکئے ۽ درائینت۔

دوئیں سازگراں باریگ باریگ ۽ بلوچی، سندھی ۽ اردو ساز جت —

شریں ازم گر انت ۽ دشیں ساز اش جت — ساز ۽ نیام ۽ شیرچاہ اتک —

درستاں ساز ۽ گوشدارگ ۽ هوری ۽ چاہ ہم وارت ۽ برے برے گپ و رپ ہم

کُت کہ چریشی ۽ آہاں باز دشی مارت — ده ۽ نیم ۽ کساس ۽ آہاں چہ بکشی

۽ سازگراں موکل گپت ۽ دیم پہ لوگ ۽ واتر کُت۔

”نیں منی ہما واتک ۽ بارہ ۽ چے گُشنے؟“ اسد اللہ ۽ ماں راہ ۽ جُست

کتہ

”کجام واہگ؟“ شاہدہ ء ہنچو زاہر کت گشتے حج سرپد بوگا نہ انت۔
 ”من بے تو زندگ بیت نہ کناں — ہمیشا گوں تو سیر کنتگ
 لوٹاں —“ آئی ء شاہدہ ء نیمگا چارات ء وش وشے گشت —
 ”ترا چہ پیسرا جن است —“

”منی اے لوگی کسانی ء منی سر ء مشگ بیتہ — ناوانندہ ء ناسرپدیں
 جنینے — نئے کارے الکاپی ء کت کنت — ء نئے ہبرے سرپد بیت — مناں
 تئی ذرورت انت۔“

”گڑا یک روپے نندین ء اے بارہ ء گپ کنیں —“

”یک روپے چیا؟ باندا بیگاہ ء —“

”ہیر، شر انت —“

”بیگاہ ء تیج بج ء من تئی لوگ ء کایاں —“

گاڑی ء آہانی لوگانی دپ ء داشتہ ہر دو جتا بوت انت — بے مرچی
 جتانی ء وهد ء دوئیں شوک شوک نہ انت ء کس نزانتیں پکر و ہیالانی توکا
 کپنگ انت۔

آنہ گئیں شاہدہ ات — گئیں شاہدہ ۽ مات ات۔ ہنچو ژند و پند ۽ نزور
گندگا امک، گئیں سالی نادر ہے ات۔ گوں گندگ ۽ اے ہبر ۽ ہلکٹ جنگ گران
مالوم نہ بوت، کہ آگوستگیں شپ ۽ زیات واپ نہ کپنگ ۽ گوستگیں شپ ۽
مرچگیں روچ ۽ باز چرت یے جنگ۔

”تہی طبیعت شرانت؟“ اسد اللہ ۽ پہ پریشانی جست کت۔

”ہاس ہراب نہ انت، بلے شر شر ہم نہ انت —“ شاہدہ ۽ نزور نزور ۽

پتہ دات۔

”چیزے درد کنت؟“

”ہو، سر ۽ جان یک کتے درد کن انت —“

”درمان وارنگ؟“

”Ponstan وارنگ —“

”زیات تکلیپ نہ ئے ناں؟“

”زیات تکلیپ وائیاں — بلے اے نکسئیں تکلیپ ہم گوں تئی آئیگا

اُمت انت روت —“ آئی ء گشت ء چہ تھرماس ء دو کوپ ء چاہ یے مان کُتہ

یک کوپے اسد اللہ ء دیم ء ء دومی وتی دیم ء ایر کُتہ

”اگن پہ منی آئیگا تئی تکلیپ روت، گڑا من بہ نہ رواں —“

”ترا کیا گلینتگ؟“

”منی ہبر ء بگر — بیا، نیں سیر کنئیں ء ہنی مومن ء مستریں شہرے

ء روئیں — منی ء تئی جھنیں گم دیر کائنت —“ اسد اللہ ء واب ء آگئی ء

ہوار تواریں جاورے ء سلاہ دات — ء چاہ ء گئے گپتہ

”منایک رازے است کہ تنیگا من ترا نہ گشتگ گوں —“ شاہدہ ء چاہ ء

گئے گپت ء ہیال کُت ء گشت —

”چونیں رازے؟“ آیکدم گڑا ات — گشتے زانا گو بزے ء وارتہ

”نی کہ من ہبر بنگج کنگ، گڑا سرجم یے ہم کناں —“ شاہدہ ء پہ

وت بیسہ تی درائنت ”بلے منی دزبندی ہمیش انت کہ تا وھدے من ہبر ء

سرجم نہ کناں، تو پہ دلگوش ہبر ء گوش بدار۔“

”ہیر، ہبرکن —“ اسد اللہ ہشک و ہیران ات۔

”یونیورسٹی ۽ زمانگ ۽ —“ شاہدہ ۽ نرم نرم ۽ گشنگ بناکت ”من

۽ یک ورنایے وت ماوت ۽ باز نزدیک بیتگ امیں۔ پدا ما ہنچو نزدیک بیتیں، کہ

گوں یکے دومی ۽ مہرکت — وھدے ما مہر ۽ یک ہاسیں Stage یے ۽

رستیں، گڑا سیر ۽ سوڑگ کت — آئی ۽ وتی پت ۽ مات مے لوگ ۽ پہ گوجار

۽ آرگ ۽ دم دات انت — منی پت ۽ مات ۽ گوجار قبول کت — پدا یک

روچے مے ہبر بندی ہم بیت ۽ گوں ہبر بندی ۽ شرت ۽ سیر ۽ تاریخ ہم مکرتم

کننگ بیتہ بلے چہ سیر ۽ بس دو روچ ۽ پیسر آ اناگما سرکار ۽ پناہ گیرانی جنگ و

چوپانی وڈالی بیتہ آ چہ بازار ۽ دم پہ لوگ ۽ پیداک ات، کہ دھماکہ یے ۽ زد ۽

انک ۽ ہیران بیت — چرے ہبر ۽ رند من سک دل پردو بیتاں ۽ تا دراجیں

مدتے ۽ چہ لوگ ۽ در نینکاں — ۽ لوگ ۽ کُنڈے ۽ نشاں ۽ گریت و ہسکار

ات — منا ہنچو گمان بیت، گشے منی دشتار نہ مرگ، بلکس لوگ واجہ

مرگ — ۽ چرائی ۽ مرگ ۽ من جنوزام بیتگاں — چہ منی دشتار ۽ اناگتیں

مرگ ۽ منی جند ۽ پریشانی ۽ منی پت ۽ سک شاق بیت — ۽ آ زوت نادراہ

بیت ۽ وپالے کت — ۽ پدا کراچی پنن محشر ۽ پت جوڑ بیت ۽ من اودا نشت نہ

بیتاں — پمیشا ہمد اکتاں ۽ وتی دلگوش کننگ ۽ ہاتر ۽ نوکری کت — ادا من

گوں تو ڈیک دات — گوں تی گندگ ۽ منا ہنچو سماکت گشے منا وتی جتا بیگس

ہمراہ رستنگد ہیرانی ہبر ہمیش انت کہ تئی شکل ہم گوں آئی ء نزدیک انت ء
 نام ہم۔ آئی ء نام امان اللہ انت۔ گوں تو زیات نزدیک بیتگا رند، من وتارا پتو
 تیار کتنگ ء باز کوشت کتنگ، بلے اپوز کہ من وتی تیار کتنگ ء سوب مند نہ
 بیتگاں۔ چیا کہ ہر رندا کہ من وتارا پتو تیار کتنگ ء کوشت کتنگ، منا امان اللہ
 یات اٹنگ۔۔۔ منا گوں تو دوستی وا بیتگ، بلے دوستی پہ مہر ء نہ بدلتنگ۔ تئی
 بازیں مہر درشانی ء سوب ء برے برے منا ہنچو مالوم بیتگ کہ منی دوستی پہ مہر
 ء بدلتگا انت۔۔۔ بلے گوں امان ء گیر آیک ء مہر پدا پہ دوستی ء بدلتنگ۔۔۔ ہمے
 ڈول ء وھدے تو گوں من سیر ء واھگ درشان کتنگ، گڑا یک رندے منی دل
 ء ہم سیر ء واھگ ء چہ واب ء جہ جنگ۔۔۔ بلے گوں امان ء ترانگ ء کپتگا اے
 واھگ پدا واب کپتگ۔۔۔ ہمیشا اسد جان! من نئے گوں تو مہر کت کنناں ء نئے
 سیر! بلکس چتو پہلی لوٹاں۔ منا پہل بکن۔۔۔ ء پدا آگر یوگ و ہسکارگ ء
 لگنت۔

ہبزاں اے ہبر انت۔۔۔ منی بد نصیبی ء اسلی سوب بزاں ہمیش
 انت۔۔۔ آئی ء پہ دلپدروی ء درد و سوزمان درآینت۔ آئی ء چرے اگوتی
 حال ء تیرشانس رنجاں پہک گور ء وارنگ انت۔

”من گڑا نیں چوں بکنناں؟“

”من چے گشت کنناں۔۔۔ آئی ء پہ نلگی پیہ دانت۔“

”تو پکائی ۽ گوں من مہرنہ کئے؟“

”دگہ چے بگشاں؟“

”بے مہر ۽ گوں من سیر ہم نہ کئے گوں؟“

”سیر ۽ واہگ کہ باہند نہ کنت، گڑا من چوں بکناں؟“ آئی ۽ پہ شزاری

درائینتہ

”شزانت، منی یک گڈنی واہگے پورہ کُت کئے یا ناں؟“ اسد اللہ ۽ گوں

نزوریں اُیٹے ۽ جُست کُتہ

”چی انت — تنی گڈنی واہگ؟“ آئی ۽ پہ بزرگ بزرگی جُست کُتہ

”منی گڈنی واہگ ہمیش انت کہ یک رندے — بس یک

رندے — منی جند ۽ واہگ ۽ پدا — سیل و سواد ۽ گوں من ہمراہ

ہی — “ آئی ۽ پہ ہل و جزہ گُشتہ

”سیل و سواد ۽ کجا روگ لوئے؟“ آئی ۽ گوں راستی دست ۽ وتی پیشانیگ

پر تک ۽ جُست کُت — گُٹے سر ۽ درد یے پدا و داتگ اتہ

”ہر جاگے کہ دل بلوئیت — “ آئی ۽ پہ زہر کئکی پسنہ داتہ

”من تیاراں — “ آئی ۽ گوں حور کئیں ذہن ۽ گُشتہ

”باندا تگئیں سباہ ۽ نمہ نج ۽ گڑا رہ گریں — “ آئی ۽ ہنچو گُشتہ، گُٹے

ہزانے ۽ شوہاز ۽ روگ لوئیتہ

”شُرانت — آئی ہے ترس و لرز پستہ دات — ہے پدا زندیس

پکرے ہے کپتد

اسد اللہ گول ناکامیں دلے ہے پاد اتک ہے وتی راہ ہے شُت — ہے شاہدہ وتی

تہمت ہے سرء دیم پہ چیر و پت ہے کُتار و سلوات ہے گر لوگ و ہسکارگ ہے لگتد

۲۳

”ما کجا روگائیں؟“

”ہر جاگے دل بہارت —“

”چے مطلب؟“

”اُمبرہ تھی مرضی ۽ سر ۽ شُتگیں — مرچی منی مرضی ۽ سر ۽

روگائیں —“

”زیادہ جذباتی مہی —“

”تھی انچو نرکی ۽ من بے مر ۽ سگنت نہ کناں —“

”منی ۽ تھی دوستی وت یک مزنیں چیزے — اگن دوستی ۽ بنیاد ۽ منی

۽ تھی ہمراہ داری جاری بہیت، نہ شرتیں کار باز بیت کنت —“ شاہدہ تیز تیز ۽

ہبر ۽ ات ۽ آئی ۽ سر پد کنتنگ ۽ کوشست ۽ ات —“

”من لہتیں دگہ جنین ہم کنونس کنگ — ۸ مارچ ء ماں گوادر کلب ء
جنینانی سیمینارے ء کوشست ء کنس، کہ چریشی ء جنینانی توکا زیات آگی پیداک
بیتہ ء اشی ء اثر دُراہیں مکران ء سر ء کپت کنت۔“

”من بے سیر ء گزارہ کُت کناں ، بے بے مہر ء گزارہ کُت نہ کناں —
اگن توگوں من مہر یکنے ، گڑا من بے سیر ء ہم گزارہ کناں —“ اسد اللہ ء
وقتی دل ء ہلکیتیں حال درشان کُت —

”اسد جان ! مہر ء جہزہ پہ زور پیداک کنگ نہ بیت۔“

”گوں من تری پہ دل و سِتک ہم مہر مکن — منی تسلأ ء واستا بس سر زاہر
ء مہر درشان بکن —“

”گوں من چو ہم پہ زور بیت نہ کنت —“

”مشاہدہ ! یک رندے — بس یک رندے گوں وقتی زبان ء گوں
من بگش کہ اسد جان ! مناں گوں تو مہر انت — مناں امچک ہم بس بیت ء
تئی ہے یکنیں مہر ء سہارا ء ہم من وقتی پشکپنگیں زند ء گوازینت کناں —“

”من چُشیں نگئی کُت نہ کناں — انساں ء پورہیں زند ء مہر بس یک
رندے بیت — ء انسان ء دُراہیں نگئی و ٹوریاں درکنت — منا یک
رندے پیرا مہر بیتگ — ہمیشانی بیت نہ کنت —“

”من گوں تو تپاک نہ کناں — مہر بس یک رندے ناں ، بلکیں گیشتر

رندا بیت کنت —

”اگن بیت کنت شُرانت — تو انتزار بکن ء منی مہری جزہ ء چہ
 واب ء پاد کنگ ء کوشستان جاری بدار — اگن تو منی مہری جزہ ء چہ واب ء
 پاد یکنے، گرا من دگہ چے لوٹاں —“

گاڑی باتیل ء سرء سرکپت ء پیسرا دیم یے رو ایرشت ء دات وشت ء
 پدا گورچپان ء — چپی نیمگا کنٹین یے اتک کہ آئی ء کِر و گوراں بوز، چش ء
 کُتر ء بازیں درچکے رُتنگ ات — دیمتر ء هوری آپ ء پُریں کنڈے اتک —
 ء پدا لتیں ڈگار زاهر بوت ء آہانی نزدیک ء لتیں کساں کسانس ہر پُشتیں
 لوگ —

اسد اللہ ء گاڑی گورچپانی کوہ ء بُن ء داشتہ ء جبل ء ایر اتک ء کوہ ء
 سرکپاں بوت — ء شاہدہ برے آئی ء پُشت ء برے کش ء گون ات — کوہ ء
 سرکپنگا رندا آئی ء دیم گوں قطب رو دراتک ء دات ء برے پراہ ء برے تنکس
 سگی راہاں رواں روان ء کوہ ء کِر ء سر بوت —

”اے ساد ء کنگ انت —“ اسد اللہ ء گوں شاہدہ ء گشت ”ء —

آکوہ ء قطب رودراکی سنٹ ء پنوک گُش انت — مارا همودا روگی ایس —
 شاہدہ چہ گاڑی ء ایر آہگ ء بگر تا کوہ ء سرکپنگا، یڈول ء بے ترک و
 توار ات — آئی ء گُشے ترے چیرکپان ات، کہ سمت و کُترہ ودان ات، بے گُشے

اسد اللہ ۽ ھنجو سہر کنگ ات، کہ چہ ھمراہ داری ۽ انکار ھم کنگا نہ ات۔ ۽ چو بے
ساہیں بُت ۽ ڈول ۽ گوں آئی ۽ گوں ات گوں۔

اسد اللہ ۽ پنوک ۽ پراھگ ۽ جلت ۽ دیم یے گوں گور پچاں کُت ۽
اوشات — شاہدہ ھم آئی ۽ چپی کش ۽ اوشات۔ پور ھیں گوادر آبانی دیم ۽ ات ،
کہ ٹی (T) ۽ شکل ۽ ات۔ ۽ ھمے ٹی ۽ توکا بازیں چیزے زاھرات۔ چو کہ : دمی
زر، پدی زر، جی ٹی ، لانچانی کار جاہ، عمید جاہ، گلہ ۽ گدام، ماڈل ہائی اسکول،
اسماعیلیانی جماعت خانہ، میر غوث، بخش بزنجو اسٹیڈیم، بھور، مچ، شریش، کھور، کٹر
۽ بیدام ۽ کسان ۽ مزنیں درچک، فش ہاربر روڈ ۽ آئی ۽ سر ۽ تھوکیں گاڑی ۽
موٹر سائیکل — ۽ تر و تاب کنوکیں مردم —

”مبارک بہیت —“ اناگما اسد اللہ ۽ دیم وتی چپی نیمگا ترنت ۽ گوں
شاہدہ ۽ گشت ”منی زانت ۽ تو اولی جنین آدم نے — کہ ماں کوہ ۽ اے جاگہ ۽
اتلگ نے — ساد ۽ کندگ ۽ پنوک ھردکاں —“

شاہدہ ۽ انگت ھج نہ گشت — ۽ بس روک روک ۽ آئی ۽ نیمگ ۽ چار
ات — ھنجو گمان بوت، گشتے آچہ وتی ھبر کنگ ۽ تاکت ۽ زہر بوتگ ات ۽
نوں پکا پھک گنگ بوتگ ات۔

”یک روپے من گوں تو گشتگ ات کہ تتی واہیں مہر ۽ پاد کنگ منی زند
۽ مستریں مشن بیت — ۽ اگن من تتی واہیں مہر ۽ پاد کنگا سوب مند نہ

بیٹاں ، گڑا وتی جان ءِ قربان کنناں — ”اسد اللہ ءِ آئی ءِ چھانی توکا چارات ءِ
 درآئینت ”من وتی اے مشن ءِ سوب مند نہ بیٹاں — ہمیشا نیں وتی جان ءِ قربان
 کنناں — شرتر ہمیش انت کہ تو دست وت مناں چرے کوہ ءِ سُنٹ ءِ تیلانک
 بدئے — تاکہ چہ تھی پاکس دستانی لگگ ءِ برکت ءِ — کم چہ کم ، منی
 ارواہ وا تاہیر بگیپت —“

شاہدہ انگت ءِ بے برمش و توار ات — ءِ نوں پہ گنوکی آئی ءِ نیمگا چارگا

ات۔

”نیں پنن ہچ پیش نہ کپتگ — تو مناں تیلانک دینگ ءِ لائک ہم نہ
 زانئے — ہمیشا من چہ کوہ ءِ سرءِ دور کنناں ءِ وتی جان ءِ قربان کنناں —“
 اسد اللہ ءِ پہ دلپروشی ءِ نا ائیتی درآئینت — ءِ تمہبل تمہبل ءِ دیم پہ کوہ ءِ سُنٹ
 ءِ رہ گپت — ہنچو مالوم بوت، گٹئے چہ واپ ءِ توکا پاد انگگ ءِ واپ ءِ حالت ءِ
 روگا انت۔

”اسد جان !“ اناگما شاہدہ ءِ چویو لگے جت و گٹت — ءِ انزار بست ءِ
 اسد اللہ مان رپت — ءِ پُشتی نیمگا گراں کُت ”تو منی واپس مہر چہ واپ ءِ پاد
 کنگ ءِ وتی مشن ءِ سوب مند بیگئے — نی مناگوں تو مہر انت — ءِ من گوں
 تو سیر ءِ ہم تیاراں —“

ءِ اناگما اسد اللہ گٹئے گڈ ات — ہنچو سماکت ، ٹہئے چہ کرنی واپ ءِ پاد

اتلگ —

”تو پہ دل و سبک گشگائے؟“ اسد اللہ ء باور بوگ ء نہ بوگ ء وڑ ء پہ

گلے جُست کُت۔

”ہو، باور بکن —“ شاہدہ ء پہ درد واری پتہ دات۔

”بلکس تو پے ترس ء گشگائے، کہ من چہ کوہ ء سر ء کپان و مراں، گزرا

تئی نام ء باں — مملوک ہے گشیت، کہ تو تیلانک داتلگ —“

”انا — اے ہبر نہ انت — منا تئی مرہ ء سوگند انت — تئی ہما

راست ء پاکس مرہ ء کہ ترا گوں من است انت —“ شاہدہ ء در آئینت و پہ

مر آگلاش کُت ء و تی راستی گُب گوں آئی ء راستی گُب ء پر مُشت — ء گوں

و تی راستی دست ء آئی ء سرہ مود سمارت انت —

”گزرا مناں باور انت —“ اسد اللہ ء گشت ء دوت ہم آگلاش کُت ء

آئی ء گردن، گُب ء انارکانی چلگ و لیسگا لکنت —

”قربان بائاں پتو —“

”ندر بائاں پتو —“

دوینیاں پہ ٹسمارگی تُرند تُرند ء سار تیں گین کشت و گشتہ ء دمانے ء

رند گشت انت ء پہ وشئی و ایمنی لوگاں داتراش کُت۔

(۲۳)

آ روچی ، شاہدہ ۽ لوگ سمبھینگ بوت ۔ جبل بیگاہ ۽ وھد ۽ آ بانور
 کھنگ ۽ وتی کوئی ۽ نادینگ بوت ۔ اسد اللہ وتی لوگ ۽ سالونک بوت ۽ دیوان
 جاہ ۽ نشت ۔ رو ایرشت ۽ پد، ملائیے گوں سہ شاہد ۽ ہمراہ یے کت ۽ شاہدہ ۽
 لوگ ۽ شت۔

دومی کوئی ۽ غلام نبی ۽ موجودی ۽ آ گوں شاہدہ ۽ پہ ہاموشی نکاح دیگ
 بوت ۔ ۽ رو ایرشت ۽ پد، آ لوگ ۽ پٹرت ۔ ۽ بانور ۽ کش ۽ شت و نشت
 مردمانی در آھگ ۽ رندا، آئی ۽ دروازگ تہا بند کتہ ۽ پہ واھگے بانور ۽
 دیم چچ کتہ ۔ بانور ۽ چم نزاہتہ آئی ۽ دیم ۽ رو ۽ ماں کرسی یے ۽ سر ۽ نشت ۽

آیے روک روک ء پہ مہر چارات ء بچکند ات یے —

”نیں چہاں چچ کن —“ آئی ء پہ بچکندگ درائینتہ

”اوں ہوں —“ آئی ء پہ نہ منگ سر سُرینتہ

”وتی زریں چہاں چچ کن — تاکہ من آہانی توکا اوژناگ بکنناں —“ آئی

ء منت کتہ

”منا ، بچ کنت —“ آئی ء بچکند ات ء گوں دوئیں دستاں چم گپت

انت —

”کس نیت —“

”تو ہمدائے —“

”چہاں چچ کن منی زندہ؟“

”انا —“

”کم چہ کم دستاں وا دیر کن —“

”دیر نہ کنناں —“

”بچار گڑا ہبر ہما انت — تو پشومان بے —“ ء آئی ء یکدم چم چچ

کت انت — ء آئی ء نیمگا درلپاشت انت —

”چی انت ہبر؟“

”ہبر ہمیش انت ، منی دیم ء انت — ہدائیکی چہاں ہمے وڑ ء بل کہ

چچ انت — ”آئی ء پہ ارمانے گشت ”پیسرا وا من پہ الکا پی چارات نہ کتگاں ، کہ

بگندے تو دش نہ بے — بے نین وا اے منی جندیک انت — پمیشا بل کہ

من چماں سک دیان و الکا پی ء چارانے ء و تارا سیر ء یکیم کنناں —

”ایش انت بچار یے ء دل ء ہر سُنَد کن — ”شاہدہ ء وتی چم آئی ء

چمانی توکا سک دات انت — ء آئی ء پہ بے ترک و توارى نشت ء تا دیراں آ

چارات انت۔ ہنچو مالوم بوت گشتے ، یا کہ آئی ء ہاسیں نشہ یے کتگ ء پہکا پہک

سراماد انت ، یا گرا شاہدہ ء گوں وتی مہر ء شر رنگی ء آ سہر و بے وت کتگ —

”ترا مالوم انت کہ مناں تہی چمانی چارگ چنچو دش بیت ؟ ء چریشی ء

من چنچو لذت ماراں ؟؟“ سیتے ء رند ، آئی ء جُست کُت —

”ہو — — منا اندازہ است — ”شاہدہ ء مرم نرم ء پستہ دات ”چیا کہ

مرچاں منی جند ہم — تہی چمانی چارگ ء دشى و لذت مارا ایت —

"Really ? "

"Yes . Really "

”قربان بباہاں پتو —

”ندر بباہاں پتو —

ء پدا آ دل پہ دل بوت ء بیت انت — ء بھمیں شپ ء وڑ وڑ ء گوں

یکے دومی ء مہر و بخت اش درشان کُت —

(۲۵)

سبہء سرء چہ وابء بُست بُوگ ء شرت ء آزندیں پکرے ء کپتہ
 انیں ماہر دُک وتی مہر ء بُستریں سَند ء سر بیٹگیں۔ بلے سیر ء رند، اے
 مہرباریں تا کہ دین ء پُشت کپیت؟ دنیا ء توکا گیشترھے وڈ ء بیتہ، کہ سیر ء رند، تا
 چیزے مُدت ء دا زیامیں مہر پُشت کپنگ — بلے چریشی ء رند، مہر کم تران
 بیتہ — ء گڈیگ ء، یا دا پھک حلاس بیتہ، یا گڑا سک کم ترانگ — اے رد
 ء یک حاسیں مثالے ایڈورڈ ہشتم نیگ انت، کہ چہ دنیا ء مستریں عاشقاں یکے
 زانگ بیت — آئی ء گوں ویلیس وار فیلڈ یا مسز سیمپسن ء مہر بیتگ ات —
 ء پنے مہر ء حاتر ء، آئی ء سنن یے چہ ارنسٹ سیمپسن ء گراٹینت انت ء فرانس

ءِ راہِ یے دات — ۲ دت برطانیہ ۲ بادشاہی یے یلہ دات ۲ فرانس ۲ شت ۲ گوں
 آئی ۲ سیر یے کت — بلے ہنچو گش انت، کہ چیزے مدت ۲ رندا، آئی ۲ مہر آ
 وڈ ۲ پشت نہ کپت — بلکس گڈیگ ۲ آچہ وتی اے بھنس کنگلس کاراں پشومان
 ہم بیت — چو بیت مے مہر ہم چیزے مدت ۲ رندا، اے وڈ ۲ پشت مہ
 کپیت۔ پھکا پھک ہلاس بہیت، یا سک کم بتیریت — ۲ اگن اے ڈول بہیت، گڑا
 اے بلاھیں ٹربجڈی یے بیت —

چرے ہتر ۲ آئی ۲ ترے چیر کپت — آئی ۲ جان سُست ۲ ترند
 بوت ۲ گئے توکا درھگا لگت۔

پیشا — مے مہر ۲ سورت ۲ ہلاس بیتگ، یا کم ترگ نہ
 لوٹیت — بلکس وبارا ندام مھے سند ۲ دارگ لوٹیت — بلے پریشی ۲، گڑا
 چے کنگ بہیت؟ چے کنگ بہیت؟ چے کنگ بہیت؟ ہنچو مالوم بوت، گئے
 گڈی ہیر آئی ۲ گوشاں پد ماں پد ۲ پتہ دینگا ات —

آچہ تہت ۲ سر ۲ پاد اتک — گشاد گشاد ۲ ریش یے سات انت،
 جان یے شت، ارز یے بست، گڈ یے بدل کت انت ۲ ڈن ۲ رہ گپت۔
 ”نجا روگائے؟“ شاہدہ ۲ پہ ہیرانی جست کت۔

”کے — وتی لوگ ۲ رواں —“ آئی ۲ پہ بلے چاڑی پتہ دات۔
 ”چیا؟“ شاہدہ ۲ ہیرانی ودات۔

”کار آست — آئی ء ہبر گونڈ گپتہ۔

”شر نہ انت — تو سالونک ئے —“ شاہدہ ء سوج دات۔

”چہ پرک کپیت ؟ مرچی دومی روج انت — پدا ہم ، من زوت

کایاں —“ آئی ء گشت ء درانک ء شاہدہ ء وتی چم آئی ء سک دات انت ء

یکوئی آماں روگ ء چارات گوں۔

آوتی لوگ ء گشت — چہ بریف کیس ء ناسرجمیں ناول یے درکُت۔

ء زرت یے ء دیوان جاہ ء گشت ء نشت —

منناں اے ناول تا انشپینگ ء ہر سورت ء سرجم کنگ لوٹیت — آئی ء

ھیال ء توکا گوں وت ء گشت — ء نبشتہ بناکُت —

آئی ء برے ترند ترند ء نبشتہ کُت ء برے سُت سُت ء — ء اے

ڈول ء ہپت ء ہشت تاکدیم یے نبشتہ کُت۔

”واجہ ! ترا بی بی لوٹیت —“ کماشیں جنین آدمیں نوکر نورحاتون

دروازگ ء دپ ء اوشانگ اُت۔

”شر انت — برو ، من کایاں —“ آئی ء چہ وتی سر ء ٹیلینگ ء ہاتر

ء گشت — ء چرائی ء روگ ء رند، پدا نبشتہ کنگ ء کوشت کُت — بے نون

آئی ء دگوش بکجاگہ نہ بوت — بلکس انگر آنگر لگتہ پمیشا آئی ء دگہ زیات

نبشتہ کُت نہ کُت — ء نبشتہ کنگس ناول یے زرت ء بانور ء لوگ ء گشت۔

”تو مرچی ہم ناول ۽ نبشته ۽ یلہ نہ دیئے؟“ شاہدہ ۽ مکن کنگ ۽ ڈول ۽

جست کتہ

”منا تا شپیگ ۽ اے سرجم کنگی انت —“

”تا شپیگ ۽ چیا؟“

”آخر تا کدین ۽ نیم شلونگ بہیت؟“

”بلے سیر ۽ دومی روج ۽ وا نبشته المی نہ انت۔ اے کار دگہ وھدے بیت

کت —“

”بس نئے پیش کپنگ —“

”گڑا مستروت ئے —“

وھدے لوگ ۽ چرا دوئیناں ابید، دگہ کس نہ بوت، آئی ۽ نبشته

کت — ۽ وھدے دگہ مردے ائک، گڑا آئی ۽ نبشته مہتل داشت — آسُر کہ

شپ ۽ دہ بچ ۽ کساس ۽ آئی ۽ ناول سرجم کت — ۽ الماری ۽ ایر کت —

ناول ۽ سرجم کنگ و ایر کنگا رند، آئی ۽ سارعیں گینے کشت ۽ دمانے ۽

ایمن و ہر سندن بوت — بلے اناگما لہتیں دگہ ہیالاں آنگر کت — پمیشا یک

رندے پدا پہ اشاپی وتی لوگ ۽ شت ۽ نوٹ بک یے آورت — ۽ آھیال یے

قول ۽ سورت ۽ نبشته کت انت :

○ بنی آدم ۽ زند دنیا ۽ مستریں چکاس انت۔

○ مردیں آدم ء جنین آدم ازلی ء ابدی ہمراہ انت — ء سکین

بدنسیبے آچاگرد کہ اشانی ہمراہ داری ء توکا اڑ و جنجال ودی کنت۔

○ چه مردیں آدم ء جنین آدم ء جتائی ء مهر ء تَن ودی بیت،

چریشانی ادارکی ہمراہ داری ء مهر ء ہوشام گلیپت ء دائمی ہمراہ داری ء مہر وتی

اسلی رنگ ء دیم ء کنیت ء زند ء ہر پڑ ء دیروی ء گمک و مدت دنت۔

○ مهر ء زہری ء گم ء مهر ء دست ء در آہگ ء ترس ، ہر دک

ہترناک انت — چیا کہ چه مهر ء زہری ء گم ء زند گران بیت ء چه مهر ء دست ء

در آہگ ء ترس ء مرگ آسان بیت — ء زند ء گرانی ء مرگ ء آسانی ہنچیں

جاور انت ، کہ باز براں بنی آدم ء چه دیروی ء نیلنت —

(۲۶)

”دوشی سیرء اولی شپ بیته، پمیشا من تتی ہاتر کُتہ — بلے —“

”بلے پے؟“

”بلے ایشی من تتی ہج ہاترء نہ کنناں —“

”تو منا پے کُت کُتے؟“

”رنداوت گندے — بلے انہں بیا سستہ کُرسیانی سرء دم پہ دم بین

ء ننداں —“

”آ کُرسیانی سرء دم پہ دم بوت ء نشت انت — چتے یکے دومی ء چانی

توکا سک دات انت — ء یکے دومی ء چو گنوک ء ڈول ء چارگ ء لگت انت۔

”ترا وا مُدام مهر ۽ هوشام بیتہ — بلے نی منا ہم مهر ۽ هوشام

انت —“ شاہدہ ۽ اسد اللہ ۽ چٹانی توکا چارات۔

”اے منی خوش قسمتی انت —“ اسد اللہ ۽ بچکند ات۔

تا دیر ۽ یکے دومی ۽ چٹانی لوک ۽ چارگ ۽ رندا، آپا داتک انت — پئے

پئے آپ اش وارت ۽ تہمت ۽ سر ۽ وپت انت —

”تئی چٹانی زر ۽ مناں بکینت نہ کت — بلے نیں وتی مهر ۽ مزنیں زر ۽

منا بکین — تاکہ منی ارواہ بکسیت ۽ وش ۽ دشمنود بہیت —“

”زانا تو دت کُشی ۽ ارادہ انگت یلہ نہ دانگ؟“

”اناں — چیا کہ اگن نیت سپا بہیت، گڑا مردم پہ وت کُشی ۽ نہ

بریت —“

”تئی مهر چہ منی دوستی ۽ گیش بیت؟“

”چونیا؟“

”چہ تئی مهر ۽ سہر ۽ منی دوستی پہ مهر ۽ بدل بیت ۽ مهر ۽ منا پہ سہر ۽

تیار کت —“

”دوستی ۽ مهر ۽ بنیادی پرک است —“

”مثال ہبر ۽؟“

”چو کہ دوستی پہ مهر ۽ بدل بیت، بلے مهر پہ دوستی ۽ بدل نہ بیت —

دوستی ۽ سیر نہ بیت — بے مہر ۽ سیر بیت —

”تئی جند چہ منی جند ۽ ہم گیش بیت —“

”اگن اے ہبر راست انت ، گڑا اشی ۽ مستریں سؤب ہمیش انت ، کہ

مہر چہ دوستی ۽ تیار تر انت — تئی سلاہ دوستی بیتہ ، وھدے کہ منی سلاہ مہر

بیتہ — بے منی ہیال ۽ مہر ۽ کٹ ۽ بہاد نیست — وھدے من ۽ تو

ھرڈک مہر ۽ منزل ۽ سر بیٹگیں ، گڑا ناں من گیش بیٹگاں ۽ ناں تو —“

”سیر ۽ رند ہم تئی پلسپ نہ کئیت؟“

”منی پلسپ سرجم انت ۽ اشی ۽ سر ۽ عمل کئنگ ۽ وھد ائنگ —“

”چونیا؟“

”مہر ۽ یک دے دوی دل ۽ ہبراں بے گشگا پھمیت۔“

”منی دل ۽ تئی دل ۽ ہبر شری ۽ سر ۽ پھمئنگ انت۔“

”منی دل گوں تئی دل ۽ چے گشگا انت؟“

”ھے گشگا انت کہ بیا مہر ۽ مزنیں زر ۽ دور کنین ۽ ابدمان

ہیں —“

”گڑا تئی دل ۽ پنے چی انت؟“

”منی دل ۽ پنے ہمیش انت کہ نیکیں کار ۽ دیر نہ کن انت —“

۽ گوں ھے ہبر ۽ دوئیناں مہر ۽ مزنیں زر ۽ دور کٹ — ۽ گوں یکے

دوی ۽ عملی سورت ۽ ہنچیں مہر درشان کُت ، کہ لیلیٰ مجنون ، سستی پُنتوں ، ۽ بہیر
 ۽ رانجھا ۽ ڈولیں عاشق ۽ معشوقاں بلکس درشان کنگ — اے اسد اللہ ۽
 شاہدہ ۽ مہر ۽ بستر بستریں سندا ت ، کہ جھنیں شپ ۽ رنگا رنگیں ندارگ یے
 پیش داشت — ۽ بانگواہ ۽ درگت ۽ آیے واب گیتک انتہ

(۲۷)

گوستگن شپ ۽ کسانس چکے بران بوگ ات۔ پمیشا سباہ ۽ سر ۽ مملہ
 باتیل ۽ کوہ ۽ قطب رودراکی قبرستان ۽ سہ قبری آئی ۽ قبر ۽ جنگا انت۔
 اناگما یک قبری یے ۽ دیست کہ مردے چه کوہ ۽ سر ۽ چو مرگ ۽ بال
 انت ۽ جبل ۽ دیم پہ بانڈم ۽ پیداک انت۔

”مرداں ! اودا بچارات — آ قبری ۽ پہ هیرانی آدگہ قبرانی دلگوش
 هما نیمگا ترنت —

”چی ایت؟“ دومی قبری ۽ پہ ابکئی برز ۽ چارات ۽ جست کت —
 ”او خدا !“ سہی قبری گڈات ۽ پہ لپزگ چرائی ۽ دپ ۽ دراتک —
 آہاں قبر ۽ جنگ یکدم بند کت — ۽ بانڈم ۽ نیمگا تچاں بوت ۽ شت
 انت — وهدے آ بانڈم ۽ سر ۽ سر کپت انت ۽ آ یے دز جت ۽ شرمی ۽ سر ۽

چار اَت ۰ تہ آیک مردی جونے ات، کہ جہل ۽ کپنگ ۽ آسر ۽ جان ۽ بھنیں
 ہڈے پر شنگ اتنت، ڈراہیں رگ و روت یے سسنگ اتنت، پورھیں جون
 یے چہ گوشاں دراتلگ ات ۽ کسانیں گرنچ ۽ وڈ ۽ بوگ ات۔ بس سر ۽ دیم
 یے سلامت اتنت۔

”پچارگ مُرنگ — بے پھک ارت بیتگ — یک قبری یے ۽ پے درد
 واری درآینت — آئی ۽ گشتے سک بڑگ بوگا ات۔

”شر پچار اتے، کے اتنت؟“ دومی قبری ۽ گشت۔

”شری ۽ سر ۽ پچارگ نہ بیت —“

”چوں پچارگ نہ بیت؟ — اے —“ سیی قبری ۽ چارات ۽ ہیال

کت ”اے —————“ واجہ اسد اللہ اتنت — بیپاری اسد اللہ!“

مستریں قبری ۽ گشاد گشاد ۽ وتی چادر چچ کت ۽ جون چادر ۽ کت ۽

بستہ

”چہ شمائیے، بجلیت ۽ قبر ۽ بخت ۽ دومی اے چادر ۽ لب ۽ بگیپت گوں،

کہ جون ۽ برین ۽ لوگ ۽ سر کنیں —“ مستریں قبری ۽ وتی دونیں ہمرابانی
 نیمگا چارات ۽ گشت۔

”چاکر! تو برو ادارکی ایوگا قبر ۽ بجن، ۽ من روان گوں —“ یک قبری

یے ۽ گوں دومی قبری ۽ گشت —

دوئیں قبریاں جون بلام کُت ۽ لوگ ۽ بُرت۔ آئی ۽ جند ۽ لوگ بند
 اُت۔ پمیشا شاہدہ ۽ لوگ ۽ سُرکُت — ۽ آ ۽ بجنہیں ہمسائے حال دات
 انت۔ ۽ پدا آئی ۽ اولی زال ۽ پت ۽ مات ۽ لوگ ۽ شُت ۽ آئی ۽ ہم حال دات
 انت۔ اسد اللہ ۽ دوئیں لوگی، چک، سیاد و وارث ۽ دوست و دزبرادرانی توکا
 یک توپانے چست بوت — آ ہنچو پریشان، بہ و بکڈ ۽ سربنگ بوت انت، گُٹے
 پراہاں قیامت اٹلگ اُت —

شودوکاں جون ۽ چُنڈ پہ شودگ ۽ چت ۽ یکجاہ کُت انت، تہ چراہانی توکا
 کاگدے دراک، کہ زانا آئی ۽ کیسگ ۽ بوتگ اُت — شودوکاں کاگد غلام نبی ۽
 دست ۽ دات، کہ آوہد ۽ نزیک ۽ اوشانگ اُت۔

جنازہ ۽ قبر و کسارت ۽ رندا، آئی ۽ پُرس آئی ۽ جند ۽ لوگ ۽ دارگ
 بوت — آئی ۽ اولی زال ۽ چکاں وتی لوگ ۽ واتر کنگ اُت ۽ لہتیں نزیکیں
 سیاد و وارث ہم آئی ۽ جن ۽ چکانی کُک و مدت ۽ ہاتر ۽ آئی ۽ لوگ ۽ اٹلگ
 اُت — ۽ سعدیہ گوں وتی لہتیں دزگوہاراں شاہدہ ۽ چارگ ۽ اٹلگ اُت — ۽
 شاہدہ چہ اندازہ ۽ ہما دم دلپرد بوتگ اُت — بندات ۽ آئی ۽ پہ بے باوری گری
 و گراش ۽ پریات و زاری کُت — ہنچو مالوم بوت، کہ آئی ۽ اسد اللہ ۽ مرگ
 باور بوگانہ اُت — بے کم کم ۽ گُٹے آئی ۽ باور بواں بوت — پمیشا آسر ۽ پہ
 گنوک ۽ جنناں بوت — ۽ پدا دل دل ۽ گنوک بوت۔ سر ۽ مود یے شنگلنت

اُنٹ ۽ پہ گنوںکی کُٹار و سلوات ۽ لگت۔

ھے جاوراں غلام نبی شاہدہ ۽ کوئی ۽ پُٹرت ۽ کاگد یے سعدیہ ۽ دست ۽

دات۔ سعدیہ ۽ کاگد پُچ کُت ۽ آئی ۽ وانگ بنا کُت۔

سعدیہ !

مے ھند ۽ چاگردی پد فنگلی ۽ پابندیانی سوب ۽ مناں بندات ۽ تا

مُدتے ۽ گوں الکا پس جنین آدماں ھاسیں نزکی نہ بیت۔ بلے رندا کہ انا گما گوں

شاہدہ ۽ ڈولیں وانندہ ۽ آرات تبیں جنین آدمے ۽ نزکی بیت، تہ مناں گوں آئی

۽ بلے کساس مہر بیت۔ وھدے کہ آئی ۽ گوں من دوستی وا بیت، بلے مہر نہ

بیت۔ ۽ گوں من سیر ۽ تیار نہ بیت۔ بلے من ھم عھد کُت، کہ ھر سُورت ۽

آئی ۽ دل ۽ پہ وت ۽ مہر پیدا کناں۔ ۽ اگن من وتی اے مُراد ۽ سوب مند

نہ بیتاں، گُرا وتی جان ۽ قربان کناں۔ مزنیں جُھد و جپائے ۽ پد، آسُر کہ من

شاہدہ ۽ دل ۽ وتی مہر ۽ پیدا کنتگ ۽ سوب مند بیتاں۔ ۽ منی ۽ آئی ۽ سیر ھم

بیت۔ چریشی ۽ رندا، مے مہر انگت و دات ۽ وتی بُستریں سند ۽ رست۔ بلے

مناں شک ات، کہ سیر ۽ رندا، مے مہر تا دیر ۽ پشت نہ کپیت۔ کم کم ۽، یا وا

پہک ھلاس بیت، یا گُرا سک کم تریت۔ ۽ اے چیز چہ منی سگ ۽ ھما ویم

ات۔ ۽ من پہ چُشیں روچے ۽ گندگ ۽ ذہنی سُورت ۽ تیار نہ اتاں۔ پمیشا من

لوئت، کہ مے مہر ھے سند ۽ ابدمان بہیت۔ ۽ مملوک مارا داتما ھے ڈولیں

عاشق ۽ معشوق بزانت — جے سؤب ۽ من وت کُشی کدنگایاں — مناں چہ
 پیسرا پورھیں اندازہ است انت، کہ شاہدہ کہ منی ادنائیں تکیچے سگنت نہ کنت،
 گڑا منی مرگ ۽ چو سگنت کنت؟ من سدکاں، کہ چہ منی مرگ ۽ پدا آگنوک
 بیت۔ — ہمے سؤب انت، کہ اے گاگد ۽ من تنی نام ۽ نبشتہ کدنگایاں —

من پیسرا وا بے مہری ۽ آماج اتاں۔ ۽ رندا کہ چہ بے مہری ۽ آماجی ۽
 در اتکاں، گڑا مہر ۽ یک ہنچیں جہلیں زرے ۽ کپتاں، کہ چہ مہر ۽ بازیں کیف و
 قدحانی تنگکا، مناں مہر ۽ ہوشام ۽ گپت — پدا منی اثر بزگنیں شاہدہ ۽ سر ۽ ہم
 کپت — ۽ آ ہم، مہر ۽ ہوشام ۽ گپت — ۽ مہر ۽ ہوشام یک ہنچیں نشہ
 یے، کہ نام یے وا چہ دُنیا ۽ ہر نشہ ۽ دستبر انت۔ بے آسریے مرگ بیت، یا
 گنوکی —

اگن چہ مارند، سرپد تریں مردم لوٹنت، کہ دگر ۽ مہر ۽ ہوشام مہ گپت،
 گڑا آ یک ہنچیں جنزے بنا بکن انت، کہ چرائی ۽ برکت ۽ مہر ۽ کیف و قدح
 ماں بجنیں چاگرد ۽ تنگ و تالان بہنت — دھدے مہر ۽ کیف و قدح بجنیں
 چاگرد ۽ تنگ و تالان بنت، گڑا ہر کس ۽ وتی بہر رسیت ۽ کس ۽ مہر ۽ ہوشام نہ
 گپت — !!

اسد اللہ

